

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Museum-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A görgeteg.

Budapest, március 4.

(v.) A hógörgeteg megindult. Tehát végső végig fog rohogni a lejtőn s ki tudja, mekkorák lesznek a rombolásai. A legfőbb kérdés immár csak az, mit fog maga alá temetni. Az obstrukciót-e? Vagy a Tisza-kabinetet? Vagy a magyar parlamentárizmust? Az előt nem siratnók. A második nem volna pótolhatatlan veszteség. De a harmadik, — a jóságos gondviselés óvja meg ezt a mi szegény hazánkat az ilyen csapástól. Az egyik *va banque*-játék megszülte im a másikat. Az obstrukció azt mondta: „veszssen el minden, ha ki nem vivhatjuk most tüstént a magyar vezényszót.” Tisza István erre azt feleli, hogy „pusztuljon el minden, ha ki nem tudom irtani ezt a makacs obstrukciót”. A játékasztal izgalmainak kedvelői érdekesülőknek tarthatják ezt a mérközést. De az ország elbusul rajta, mert jól tudja, hogy a ma még kiszámíthatatlan veszteséget neki kell majd megfizetnie, öneki, aki pedig a lezajlott csaták sikerei után irtózott minden további kockázat vállalásától.

Pártja körében Tisza István ma megmondta, mit akar. Akar egy pillanatnyi kibontakozást s ennekutána intézményes védelmet a költségvetések s ujoncjavaslatok obstrukciója ellen. A pillanatnyi kibontakozás rendszabályai egy év tartamára szólnának s az indennitvre, az ujoncok megajánlása-ára, a horvát provizóriumra és a külföldi vámszerződések dolgában adandó felhatalmazásra terjednének ki. Tehát a legsürgősebb feladatokra. Amolyan nagy-takarítás volna ez, amely kisöppörné a politikai közélet különböző zugaiból az ott felgyülemlt exlex-lomot. De nem terjedne ki a rendszabályok eme kategóriája a kiegyezésre. Ami azt jelenti, hogy a kiegyezést a kormány nem szándékozik gőzerővel keresztülhajtani. Ezen a ponton szabad teret enged a politikai mérközésnek, kétségtelenül

abból indulva ki, hogy a vámközösség érdekében alkalmazott, bármily csekély mértékű erőszak a legbiztosabban és a leggyorsabban teremtené meg az önálló vámerületet. Idáig megy a haditervnek egyik fele, az, amely ezt a mostani obstrukciót akarja megtörni s a mai zsákutcából akarja a törvényhozást kivezetni.

A haditerv másik fele állandó természetű új berendezéseket foglal magában. Amott muló érvényesülésre szánt rendszabályokról van szó, emitt maradandónak gondolt intézményekről. Az utóbbiak tartalmáról csak negatív felvilágosításokat adott a kormányelnök. Mindössze annyit mondott felülük, hogy nem lesz bennük semmiféle klotúr, sem pedig az obstrukciónak mint komoly időkben s komoly támadásokkal szemben a nemzet egyetlen hatékony védelmi eszközének meghiusítása, hanem lesz bennük igenis védekezés a „léha technikázás” ellen. Látatlanban nem igen mondhatunk itéletet a haditerv eme részéről. Macskát az ördögnek van kedve zsákban vásárolni. A miniszterelnök ur egy ropant nagy zsákok mutat az országnak, amelyben izeg-mozog valami, s biztat minket, hogy ne féljünk, nincs benne egyéb, csak egy cirmos cica, amely kártékony egérkékre fog vadászni. Ámde minek egy kis cicának az a menkö nagy zsák? Hátha tigriskölyök lappang benne, mely ha kiszabadul s megnő, emberhussal, nemzethussal, egy ország legfeltettebb szabadságjogával fog táplakozni? Akadhatnak emberek, — gróf Tisza István bizonyára közéjük tartozik — akik ezt az aggodalmát tulzóttnak fogják mondani. De tekintettel arra, hogy a terv ezen részéről semmi pozitívumot nem tudunk, az adott pillanatban maga a kormányelnök sem tagadhatja e gyanakvás jogosságát.

Van aztán még egy másik gyanunk is, amely tisztán tárgyias forrásból fakad. Nincs bizalmunk hozzá, hogy a miniszterelnök ur vagy akárki a világon meg tudná huzni a

helyes határvonalat a kártékony s a hasznos, tehát a kiirtandó s a megtürendő obstrukció között. Továbbmegyünk: még azt is bajos megállapítani, hol végződik a komoly hazafias gondoktól sugallt s hol kezdődik a léha obstrukció. A technikázás kritériuma nem fog megbízhatóan bizonyulni. Jöhet egy nagyon leder obstrukció, amelynek azonban ügyes frázisgyártók állnak a szolgálatában, akik nem szorultak az ugynevezett technikai eszközökhöz való folyamodásra. S jöhet másfelől egy nagyon komoly támadás a nemzet ellen, amely olyan obstrukciót szől a sorompóba, amelynek emberei gyenge szónokok s közhasznú céljukat csakis szavazgatással tudják elérni. Egyáltalában a kormányok mindig hajlandók lesznek minden obstrukciót léhanak mondani; a kisebbségek viszont mindenkor nagy és szent célokkal fogják drapírozni ilyen vállalkozásaikat. Más dolog volna, ha Tisza István az obstrukciót általában ki akarná irtani, hogy irmag se maradjon belőle a közélet talajában. Akkor könnyű lenne az ő dolga, még könnyebb az ellenzéké, amely mellett ily esetben rögtön talpra állana az egész közvélemény. De a kormányelnök maga is beismeri, hogy erre a mindig kitünően bevált menedékre komoly időkben komoly szüksége lehet a nemzetnek, s tehát csupán e fegyver frivol alkalmazását akarja lehetetlenné tenni. Tartunk tőle, hogy keptelen feladatra vállalkozott. Meg is mondjuk: miért. Az obstrukció ugyebár a házszabályokkal való visszaélés? És ugyebár Tisza István megengedhetőknek tartja ezt a visszaélést, ha a nemzet ellen irányuló visszaélést akar vele a kisebbség meghiusítani? A visszaélés ellen irányuló visszaéléssel való visszaélés: — ez az, ami ellen Tisza István intézményt akar alkotni. Ennél konfuzusabb feladatot senki a világon nem tűzött még maga elé. És félünk, hogy ilyen konfuzus feladatot csak konfuzus módon lehet megoldani.

Ö-zintén szólva, mi a haditerv második részét fölöslegesnek tartjuk. Azt, hogy mikor

TÁRCA

Ők hárman.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Révész Béla.

Este kilenc órakor két rendőr beállított a kültelei kocsmába és mogorván jelentették a kocsmárosnak:

— Mi vagyunk az inspekeiósok.

A kocsmáros, a gömbölyű emberke, nyugtalanul rántott egyet a telgyürt ingujján és kövér nyakát billegetve, odateskélt a söntés egyik külön asztalához a komoly férfiakat, majd odapöndörült a sörécsap mellé és két kancsó sört hozott a számukra.

— Nincs semmi baj ... nem is lesz ... iganak, rendőr urak ... nincs semmi baj ... he-he-he ...

A rend komor őrei ernyős kalapjuk mögül rápislogtak a kocsmárosra, aztán észkeocceintva a sörös-kancsókat, annyit mondtak:

— Aztán ne is legyen hát ... és kardjukat a lábuk közé huzták. Hátrádttek a székükön és mérgecs areal bebámultak a kocsmába.

Ott már vasárnap éjszaka volt. A gondtalan, szilaj, jókedvű mulatozás éjszakája. A kicsi és nagy asztalok mellett szorongásig ültek az emberek, akik a boti robot után sör, bor, pálinka mellett vigadozva pihentek. A munkások idegenül verődtek össze, de közös örömük, a munkaszünet napjának éjszakai gyönyörűsége összehozta őket és a kancsó sűrű csörrenése köszöntötte barát-

közösüket. A terem levegőjében mér uszott a különös felhő, mely lefelé áradó melegséget, nehéz illatokat hord foszlányos szárnyain, melyre sápadt arcokkal rávilágítottak a rezgő gázlámpák. A pipák, szivarok tüstifátyolai, az italok áradó, bédító szaga, a főhevült emberi testek gőzölgése ott gomolygott már a vigadók fölött és körül s a libbenő, ringó meleg felhő még jobban összefogta őket, az emberek az asztalok hosszában még inkább összebujtak és ez mámoros érzéseiket duhajkodásra ingerelte.

A nóták örvényléséből kisivított három szerb munkás danája. Mellettük rágatta vonóját a cigány, de nem győzte a takust és a kontrás mindig elébbjárt, mint a primás, aki egyre hunyorgatta a szemét, ahogy a szerb legények föl meg leszaladgáltak a hanglétrán és a lábukkal dobogtak, ugy eifrázták eneküket. A munkások mellett leányok ültek, akik átkarolták a kedvesüket és segítettek a nótázásban. A siránkozó ének elragadta valamennyit és ahogy mindinkább belemelegedtek, dalolásuk már süvöltözött a mulatók danái fölött és a legkövőbb szerb legénynek zuzó-kedve támadt. Földhöz vágott egy poharat.

A két rendőr a söntésből beugrott a kocsmába a kövér szerb legény mellé és dühösen, reccsegő hangon rákiáltottak:

— Na!

Aztán a kardjukra támaszkodtak, az egyik, a harcsohajszu, krárogott is és a száját elrándította, mintha harapni akart volna, — de a patoggo beszédbe belé nem kezdhetek, mert egy nyurga legény a szomszédasztal mellől felugrott a helyéről, közéjük szaladt és ráborult a rendőrök vállára. Söröskancsókat odaemelte a szájukhoz és kunyorálva mondta:

— Igyanak maguk is ... nem mindig papsajt ...

A mogorva férfiak, akik odakünn a söntésben önézettel, de szomjasan élvezték a szűkülő kocsmáros tolakodó ajándékait, a kancsó söröket és a savanyu borokat, most tiltakozva emeltek föl a karjukat, eltolták maguktól a hosszú munkást és a fejüket esőválna, komolyan, a meggyőződésnek őszinte hangján mondták:

— Nem kell ... nem kell ... első a rend ... a teremtsit.

A nyurga legény cimborái már meghatódottak voltak és nevettek a káromkodáson, aztán pajtáskodva, de erőszakosan is, lehuzták maguk mellé az asztalhoz a kevély embereket és elébük tolták a söröket:

— Hagyják, hogy danoljon, nem razzia-fajzat az istenadta ...

A rendőrök még duzzogtak és vissza-visszafordultak a duhaj szerb munkás felé, aztán legyintettek — nagy ivet írva a levegőben — a kezikkel, amely most már megbiesaklott és hirtelen leessett a sörös kancsóra, és koccintottak a munkásokkal.

— Aztán nem lehet danolni, muszáj háborogni? — szölt az egyik rendőr, akinek mámoros arcán már kiderült a mosoly.

— Aztán a padlót berogatni, a sört nem meginni, a kancsót a közcsendhez vágni — szölt majdnem busan a másik rendőr, a harcsohajszu, akinek a kalpagja már félre volt csapva.

Egy spezlős munkás megveregette a bus rendőrt vállát és meglepődötten mondta:

— Ugy-ugy, komám ... rend ide, rend oda, csak az van rendjén, ha már kotyog bennünk ...

A rendőrök újra koccintottak és fenékhajtották a sörös-kancsót. A harcsohajszu meg-

és hogyan kell egy obstrukcióval végezni, jogszabályokba foglalni nem lehet. Ez mindig politikai mérlegelésnek lesz a tárgya, mérlegelésnek, amely latra veti a körülményeket, a porondra vihető erőket, a biztosítandó célt s a felhasználható eszközöket. Az obstrukciók a parlamenti élet zivatarai. Az időjárással foglalkozó tudomány, a meteorológia pedig megállapítja ugyan: honnan, miért és mikor jön, meddig tart, mikor és hová vonul el minden egyes zivatar, de arra a képtelenségre nem adta magát soha, hogy a zivatartok meghiusításának vagy korlátozásának kérdésével foglalkozzék. Szerencsére fölösleges is az obstrukciók letörésének mikéntjére nézve jogszabályokat alkotni. Ezen a téren igazán minden kérdés meg van oldva. Minden obstrukciót szabad letörni, amely letörhető. Letörhető pedig minden olyan obstrukció, amely mögött nincs közvélemény. A letörés módja még világosabb. A házszabály célja az, hogy szabályozza azon módokat, amelyek szerint a parlament a közjő szempontjából a legcélszerűbben hozhatja meg határozatait. Ezzel szemben az obstrukció a maga feladatát, amely a határozathozatal meghiusításában áll, csakis úgy teljesítheti, ha tágit a házszabályon, ha a házszabály betűjével csonkítja meg a házszabály szellemét. A letörésnél tehát épp az ellenkezőt kell megcselekedni: a házszabály szellemét kell érvényesíteni a házszabály betűjével szemben. Az obstrukció tágitásával szemben a letörésre való törekvés a szűkítés eszközeihez folyamodik. Így végeztek mindenütt a világban az obstrukciókkal, míhelt elvonult mögülrök a közvélemény rokonszenve. Sehol nem alkottak előbb új jogszabályokat, amelyek különben amugy sem jöhettek létre kifogástalanul jogosít alapon. Nem jogi kérdés ez, hanem a politikai erők kérdése. Ezer jogszabályval sem tiporható el a nemzet lelkeseiséből táplálkozó obstrukció. S másfelől új jogszabályok alkotása nélkül is letörhető mindenkor az olyan obstrukció, amelyet a tömegek érzése nem támogat.

Nem tartjuk üdvös dolognak, hogy a küzdelem a kelleténél szélesebb alapon indul meg. Már a haditerv első része is eléggé tuskés feladat s a komoly veszedelmek egész sorozatának csiráit rejti magában. Már oda is sok ügyesség, tapintat, hidegvér szükséges a vezérletben, tengernyi kintartás és lelkesedés és rendíthetetlen egység a vezért követő táborban. De a haditerv második része szinte leküzdhetetlen nehézségektől duzzadoz. S a legnagyobb hibája az, hogy még ha le is

birhatna mindama nehézségeket, még akkor is hiábavaló erőpazarlást jelentene, mert erőszakos uton alkotna jogszabályt, ami már egy maga is képtelenség, s mert olyan jogszabályt alkotna, amelynek soha semmi szín alatt nem lehetne fogantaja. Talán utközben meggondolja még a dolgot Tisza István. Vagy talán — okos taktikából — szándékkal markolt nagyobb, hogy aztán elegendőt foghasson. Akármin az, a dolog, jól tenné Tisza István, ha ötven százalékre egyezne ki — sajátmagával. Sok fölösleges izgalomtól szabadulna meg az ország és sok, körülötte ólálkodó veszedelemtől a Tiszakabinet.

A szerencsésebb ultimátum.

Budapest, március 4.

Hadüzenet után és háboru előtt, ahol most tart a parlament, még mindig történhetnek kisebbbrangu szenzációk. Ilyenek a mai ülésről is följegyezhetők. Így például alighogy *Bakonyi* Samu befojezte azt a felszólalását, melylyel pártja nevében (és igen okosan) tette szavá még egyszer a delegáció eseményeit: — megtörtént az, hogy az *ujoncivita* általános vitáját berekesztették. De jött nagyobb szenzáció is. Az általános vita berekesztése után ugyanis felszólalt *Nyiri* Sándor honvédelmi miniszter és — hogy röviden megmondjuk — sokkal szerencsésebb ultimátumot intézett az obstrukcióhoz, mint tegnap a miniszterelnök ur. Az ő ultimátuma igazán kérés volt s a kéréshez újabb, jelentősebb ígéretek voltak csatolva. A hadügyi kormányzat fontolóra vette a visszatartott katonák dolgát s eltérvén első, igazán a szükség-től parancsolt elhatározásától, még a harcoképesség részleges rovására is hajlandó a póttartalékosokat nyomban hazabocsátani, ha az ujoncok május elsejére bevonulhatnak. Körülbelül százhatvan ezer ártatlanul szenvedő ember várja, esdi, könyörgi a meddő obstrukció abbanahagyását. Kapcsolják ki legalább az ujonejavaslatot az obstrukcióból. Csak ezt az egy javaslatot.

Ez igazán ultimátum volt, hangja szerint is, tartalma szerint is.

Olay Lajos a szélsőbalról szilajon kiáltott fel: — Igaza van a miniszternek! Ebben igaza van. Holnapután talán már késhegyig kell el-lene mennem, megyek is, de ebben igaza van! Pünktum.

A többség erős felindulással tapsolt a váratlan segítségnek, mely nem is maradt egészen elszigetelt. Mert kifakadt ma már az obstrukció ellen a néppárti *Csernoch* János is, aki a miniszter beszéde közben hangosan jegyezte meg, hogy

akiket százhatvan ezer szegény ember szenvedése sem tud megállítani, azokban a gonoszság erősebb a hazafiságnál. De az obstruktorok se a a miniszter esdő szavára, se *Olay* önkénytelen kitérésére, se *Csernoch* nyílt beszédére nem hajoltak, hanem rendületlenül kiáltottak a miniszter szavaiba:

— Adja meg ő felsége a magyar vezényszót!

A honvédelmi miniszter kapacitálni próbálta őket:

— Hát Don Quijoteok az urak, akik lehetetlen diadalokban reménykednek? A nemzet többségével, a törvényhozás többségével szemben kergetik a lehetetlen diadalt?

Az obstruktorok nem adták meg magukat.

— Azért szereljünk le, mert a miniszterelnök ur tegnap olyan „szépen“ kérlett? Soha.

— Ne csodálkozzanak az urak, — vágott vissza *Nyiri*, — hogy a miniszterelnök ur erősebben megnyomta a szót. Obstrukciót nem lehet limonddal levern!

A többség, igazán elragadtatva, perekekig tapsolt s nem lehet elvitatni, hogy a honvédelmi miniszter mai beszéde nyomán a békeangyalok sokkal több animóval fogtak munkába. Maga az ülés ugyan *Szederkényi* Nándor és *Hellebronth* Géza terjedelmes záróbeszédeivel huzódott el három óráig, de künn a folyosókon nagyon meglátszott a szerencsésebb ultimátum hatása. Ott békeangyalok jártak-keltek, suttogtak, hoztak és vittek üzeneteket s nem egyszer hangzott valami félénk, mégis reménykedő megjegyzés, hogy mégis lesz béke.

A békeangyalok munkájáról, vállalkozásuk kilátásairól máshelyütt emlékezünk meg. Itt még csak azt kell a mai napról följegyezni, hogy hosszu idő után ma jelent meg először a folyosón az anti-békeangyal: *Beöthy* Ákos. Még nem jött be a terembe s a folyosón se maradt sokáig. Talán nem érezte magát jól a békés levegőben...

A képviselőház ülése március 4-én.

— Kezdeté délelőtt 10^{1/2} órakor. —

Elnök: *Percezl* Dezso.

A kormány részéről jelen vannak: gróf *Tisza* István, *Lukács* László, *Hieronymi* Károly, *Cseh* Ervin, *Nyiri* Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést és felolvastatja a jegyzőkönyvet.

Ugron Gábor kifogásolja, hogy a jegyzőkönyv úgy szól, hogy az elnök megállapította a napirendet. Az elnök csak javaslatot tesz és a Ház határoz. (Helyeslés a baloldalon)

A jegyző figyelemzettei *Ugront*, hogy téved, a jegyzőkönyv helyesen szól.

Ugron Gábor: Ott állottam, hallottam! (Zaj a baloldalon.)

Elnök: Előterjeszti a beérkezett feliratokat, majd azt ajánlja, hogy holnap az ülés elején válaszzon a Ház 28 tagu bizottságot az állami anyakönyvekről

riszálta a torkát, megnyomkodta az ádamesutkáját és nyugalmasan tréfált:

— Ezt is már eltoloncoltam...

A cigányok odasomfordáltak az asztalhoz és cifrázták a munkások nótáit. Ezek már nagyon elhajultak és a bus dalokat úgy danolták, hogy a fejüket ráhajtották a munkásoknyok keblére. Azok is megerőltették a vékony hangjukat és vele énekeltek a kurjongató emberekkel. A két rendőr pedig lehorgasztotta a fejét és belebámult a söröskanósba. Nézték önfelédten, mámoros kedvvel szimatolták a sárga nedűt. Körülöttük dalos volt újra minden.

A harcabszju rendőr egyszer csak fölvetette a fejét és mutatójával belébökött a levegőbe. A munkások az asztal mellett rábámultak a rendőr ujjára és elhallgattak. A harcabszju a ferge mozdulat után még többször belébökött a levegőbe, ami után vastag, dörmögő hangján dalolni kezdett:

Elmentem én Kikindára,
Tudom, tudja kee...

A rendőr itt megállt és keres area elkomorult. Félrekapott kalapját már a szemére huzta és a kezét a feje fölött meglóbálta. Aztán elkese-redeve tovább kurjantotta:

Ráhágtam egy tókindára
Tudom, tudja kee...
Tókindáról, sajdi tókindára...
Fáj a szívem egy bárnára,
Tudom, tudja kee...

A koresma belső szobájában a cimbalmos csárdásra zendített és a pattogó nótát a cintányéros olasz csőrrenéssel kísérte. Az asztalok

körül kavarodás keletkezett. A léányok, a munkások tülekedve igyekeztek a belső szoba felé és néhány pillanat múlva valamennyien bent szorongtak a szűk helyiségben. A cimbalmos, a cintányéros izgalmas zajt csaptak és a recsegő, zagyva hangok hullámcsodtak, ahogy már az egész banda huzta a csárdást és zendült a böggő, sipított a pikulás, rángatta vonóját valamennyi cigány. Az éjszakai mulatság nagyobbik része kezdődött. A munkások derékon fogták a léányokat és keríngtek velük. A csárdás zugott, zengett körülöttük! A cintányéros olasz mindnyobbat csőrrentett. A léányok odasimultak a legényekhez és a kavargó táncosportok keskeny ösvényein végigpöpltek, a kigyózó utakon kibujtak, majd meg-megálltak és büszkén bokáztak. Az éjszaka hangulatossága elborította valamennyit. Fölgerjedt véruk ott csillogott a szemükben és verejtékes arcuk már nagyon vörös volt. A rendőrök káromkodva kocogtatták a csárdást. A léányok, legények érezték a testük melegségét, lassanként összefonódtak, egymás kezét szorosan meglógták és az arcukat egymásra hajtvá, úgy táncoltak...

E tarka, ringó tömeg közé egyszerre csak két ur váratlan bepottyant. Szép ruha volt rajtuk és az egyik, ahogy peckesen járta a csárdást, folyton kiabálta:

— Eljenek a munkások!

A másik egyre hajtogatta és verte a bársonymellényét:

— En szocialista vagyok!

A két ur, aki mámoros fölvel éjszakai kalandra ide beugrott, tüntetett a munkásszeretével és a munkások szívéből vasárnap éjszakáján kihullott a gyanakvás; érezték, hogy a mámor szárnyain meg tudnak ölelni az egész világot.

De a két ur is igazán, őszintén szeretkezett,

Ha mulatók kedvük a részegségé volt is, mégis ami szépet és dicséretesét a munkásokról mondtak, igazán, őszintén érzékenyülve mondták. A bársonymellényes szocialista már könnyezett a gyönyörtől és a virágárusleány egész kosarát tíz forintért megvásárolta. És aztán a piros szegfűket, a sápadt kaméliákat és a sok-sok tubarózsát tánc közben belévitte a munkásleányok hájába, akik szívesen táncoltak vele, sőt átkarolták szonvedélylyel. A mulató ur sugott-bugott hozzájuk:

— Galambom, szerelmem... kertet veszek magának...

Az éjszakai mulatság az orgiához közeledett. A vidagok széles kedve növekedett, a duhajkodás valamennyit elragadta és az italtól, szerelemtől ittas emberek egymáshoz ütődtek, keringve, bukdásolva dülöngéltek. A harcabszju rendőr elrikkantotta magát:

— Bácskai nótát, more! — és kigombolta kabátját.

A cintányér sikoltva csőrrent és a cigányok böggő, cimbalmot csapdosva, ráhuztak a kolóra. A harcabszju rendőr a két kezével lecsapott a csizmájára és aztán fölrugott a levegőbe. A csizmasarkát belévágta a padlóba, majd lábujjhegyre ugrott, aztán a lábait jobbfelé és balfelé dobta és újra összecsapta a csizmáit. Az ujjával patogtatott a levegőben és ismét felrugta a lábait a levegőbe. A kardja himbálódzott a hasától a hátaig. A szerb munkások köréje gyűltek és vele együtt jártak a kolót. A léányok, a legények eltávolodtak egymástól, rengett a padló dobogásuktól, majd újra összecsaptak és ropogtatták a táncot. A rendőr földhöz csapta a kalpagját, aztán elhajította a kabátját és két kezét a csipőjére téve, keringett maga körül és rezgettette a lábait.

szóló törvény módosítására beadott javaslat tárgyalása céljából.

Megadja a szót Bakonyinak napirend előtt. Bakonyi Samu pártja megbízásából ismét szóvá teszi a Bécsben tartott minisztertanácsot, amely alkotmányvédelem. Hosszasan poémizál a miniszterelnök beszédével, amely elejétől végig közjogi helytelen-ségektől hemzseg. Bizonyítja, hogy a magyar minisztertanács nem ülésezhetik Budapesten kívül másutt s az sem teszi meg nem történtet a serelemet, hogy a kormány az ilyen törvénytelen minisztertanácsban létrejött határozatokkal a magyar képviselőház elé áll. Figyelmeztet arra a nagy veszedelmre, amely annak a nyomában támadhat, ha ez a fellogás meggyökerezhet és ha rendszer válnék abból, hogy a magyar kormány tagjai a magyar főváros helyett külföldön tartanak minisztertanácsot. Szembeszáll a miniszterelnökkel azzal a fejtegetéssel, hogy a delegáció szigorúan megmaradt a maga hatáskörének korlátai között. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Következik az ujoncjavaslat tárgyalásának folytatása. Feliratkozva nincs többé senki, tehát a vitát befejezték.

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter reflektál azokra, amiket a miniszterelnök a katonai reformokról mondott. Testet fog öten a nemzetnek az a régi vágya és jogos követelése, hogy a közös hadsereg magyar csapatait magyar honosítottak képezze ki és ők vezessék a harcba. Késégtelen, hogy a magyar nyelv és szellem terfoglalására leghatározottabb mód a katonai nevelés reformja s ezt a célt szolgálja az is, hogy a kormány a magyar ifjak számára rendelt katonai alapítványok számát 1073 alapítványnyi szaporítja. A kormány tehát becsületesen beváltotta ígéreteit és becsületesen helyt fog állani abban is, hogy a még fűgőben levő két katonai kérdést dülőre juttassa. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Ilyen körülmények között már ürügye is alig marad az ellenzék harcoló töredékének. (Helyeslés a jobboldalon.) Nem akarja részletezni a reformokat, amelyeket a nemzet a miniszterelnök fáradhatatlan buzgósgának köszönhet elsősorban. Csak arra akar rámutatni, hogy a nagy célt csak akkor érhetjük el, ha a magyar társadalom támogatni fogja a kormányt és tömegesen fog belépni a katonai neveléscélzetekbe. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Madarász József: Ments meg uram a gonosz-tól! (Zaj a baloldalon.)

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Nem érti azt a vádat, nem érti, hogy lehet azt mondani, hogy ezek az alapítványi helyek az osztrák szellem apóiasára és terjesztésére valók, hiszen az alapítványi helyek betöltése a honvédelmi kormány hatáskörébe van utalva. Kéri az ellenzék, tegye lehetővé ennek a törvényjavaslattal gyors létrejöttét az egész képviselőházat javaslata arra, hogy a képviselők érvényesítsék befolyásukat a nép körében, hogy a magyar ifjuság mennél nagyobb számmal lépjen a katonai intézetekbe. (Helyeslés a jobboldalon.) Vázolja azt a súlyos helyzetet, amely a harc folytatása következtében be fog állani. A sorozás és az azzal kapcsolatos munkák mintegy három hónapig tartanak, tehát az ujonckor a sorozás kezdetétől számított három hónap múlva vonulhatnak be; eddig természetesen benn kell tartani a behívott tartalékosokat és póttartalékosokat. Ezeknek behívása és benntartása nem törvénytelen de méltányosnak nem mondható, hiszen 20.000 családos emberre nézve nagy oszlop jelent. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Mozgás balról.) Sok ezer anya karján osecsemővel, könyörög, adjuk vissza kenyérkeresőjüket, mentik meg őket az éhenhalástól. (Zajos helyeslés jobbról.) Még 40-50.000 embert tenyegeti az a veszedelem, hogy nem rohajták le idejében ka-

tonai kötelezettségüket s így nem vehetik meg jövőjüket, nem alapíthatnak családot. Jelzi, hogy a részleteknél olyan irányú módosítást készül benyújtani, amely a sorozási munkákat egy hónappal megrovidíti s így az ujonckor egy hónappal hamarabb vonulhatnak be, de hamarabb szabadulnak is; arról is gondoskodás fog történni, hogy a póttartalékosokat és tartalékosokat nyomban hazabocsássák, mi helyt az ujonckor bevonulnak, ha csak a politikai helyzet ezt teljesen lehetetlenné nem teszi. (Hosszas éljenzés balról.) Remény van ahhoz, hogy a póttartalékosok és tartalékosok három hónappal hamarabb szabadulhatnak a jegyer aól, semmint eddig törtétek. Ha tehát meg lehet kezdeni a sorozást március 31-én, akkor legkésőbb május 1-ére hazamehetnek a tartalékosok és póttartalékosok, amikor tehát még javában foly-nak a mezei munkák. Ha az 1904. évi ujoncjutalékok nem sikerülne október 1-éig bevonultatni, akkor nem csak az a legénység nem bocsátható haza, amely az idén kiszolgál, hanem megeshetik, hogy az 1888: XVIII. t.-c. alapján a most kiszolgált legénységet mint elsőévies jövő évi tartalékos és póttartalékosokat ismét be kell hívni szolgálatra. Ha később, június, július vagy augusztusban kapja meg az 1908. évi ujoncjutalékok a kormány, akkor ősszel, szeptemberben, októberben a honvédségnél rendelkezésre áll a 1903. évi majdnem teljesen kiképzetlen jutalék és az 1904. évi teljesen kiképzetlen jutalék, a közös hadseregben mindössze egy évfolyam volna kiképezve. Nincs kormány, amely ezert elvállalná a felelősséget. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Százhatvan- ezer magyar honpogár sorsa függ a céltalan harc abbahagyásától. A miniszterelnök tegnapi nagy- szabású beszéde után... (Zajos derűtség a baloldalon.)

Ugron Gábor: Színdalmak voltak! (Zaj a baloldalon.)

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Ilyen rend- kívül válság helyzetben nem lehet limonádés be- széddel kapacitálni. (Élénk derűtség a jobboldalon.)

Ha már arra semmi s' in aiat nem hajlandók, hogy abbahagyják a harcot, kérem, könyörögök, hagy- ják ki ezt a törvényjavaslattal a párttaktikából. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Hogy jut ahhoz 160.000 ember, hogy az urak párttaktikája miatt szenvedjen? (Zajos helyeslés, éljenzés és taps a jobboldalon.) De ők nem is vesztenek semmit, számtalan törvényja- vaslat van a ház előtt s van módok folytatni a har- cot, csak azt a 160.000 embert kímélik meg. (Élénk helyeslés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Olay Lajos: Igaza van! Ez becsületes dolog! (Derűtség a baloldalon.)

Kabinyi Géza: Igaza van! Száz ezer ember nyomoruságán ne nevéssenek! (Zaj a baloldalon.)

Olay Lajos: Igaza van! Ez becsület dolog! (Zaj a baloldalon. Éljenzés jobbról.)

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Ha még a legcsekélyebb reményük lehetne, hogy céljukat elérik, ám jő, de hiszen azt kizárnak tekintik s csak nem lehetnek olyan naivok, olyan politikai Don Quijoteok, hogy a nemzet nagy többségével szemben (Zaj a baloldalon. Felkiáltások jobbról: Igen! Azok!) keresztül akarja jorszirizni néhány ember azt a óét. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ismételve kéri a törvényja- vaslat megszavazását 160.000 ember jövője és a hadsereg harcoképessége érdekében. (Hosszantartó éljenzés a jobboldalon.)

Elnök: Következnek a záróbeszédék. Az előadó eláll a szótól.

Tóth János néhány szóval kéri határozati javas- latának elfogadását, mert az módot ad az ellenzék- nek arra, hogy ellenőrizze a kormány katonai pro- grammjának végrehajtását. (Helyeslés a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Válasszalon a kormány! A honvé- delmi miniszter kezevel int. Felkiáltások: Gesztusok- kal nem lehet ezt elintézni.)

Szederkényi Nándor fejtegeti, hogy a magyar veszélyt nyelvé éppen katonai szempontból előnyös a hadsereg nézve. Történelmi példákat hoz fel, hogy háborukban sok nemzet hadereje harcolt együtt és a veszélyt nyelvek különbözősége nem volt káros. Pihenőt kér.

Elnök: Szünetet rendel el.

Szederkényi Nándor: Folytatja a történelmi példák felsorolását és ismerteti a harcoló ellenzék egyeses küzdelmének létszámait. (Felkiáltások a baloldalon: Kérünk szünetet!)

Holló Lajos: Szünetet kérünk!

Elnök: A képviselő ur beszéde közben már volt szünet! (Zaj a baloldalon. Felkiáltások: Szünetet! Addig nem tárgyalunk!)

Rakovszky István: Hát akkor mindjárt zárt ülés lesz! (Jött vessz elő. Felkiáltások a baloldalon: Zárt ülés!)

Elnök: A képviselő ur már kapott szünetet!

Holló Lajos: Hát egyfolytában beszéljen hat óráig! (Zaj a baloldalon.)

Elnök: Ne tessék az elnököt utasítani!

Holló Lajos: Szükség van rá! (Zaj a baloldalon! Felkiáltások: Zárt ülést!) Ha a szónok még hosszasan kíván beszélni és ó kér szünetet, nem pedig helyette mások, akkor megadja a szünetet. (Helyeslés baloldalon.)

Szederkényi Nándor: Szünetet kér, mert még hosszasan akar beszélni. (Zaj.)

Elnök szünetet ad.

Szederkényi Nándor öperonyi pihenő után történelmi példákat sorol fel arra, hogy szövetséges hadsereg a háboruban győzelmeket aratnak, nona két-három nyelven beszéltek őket. Ellógadásra ajánlja határozati javaslatát.

Hellebronth Géza: Foglalkozik a miniszterelnök és a honvédelmi miniszter beszédeivel. Ha önálló nemzeti hadseregünk volna, szívvel-lelékkel megad- nánk a pénzt az alapítványi helyekre, de az osztrák hadseregben az alapítványi helyek csak arra valók, hogy az osztrák szellemet apólják. Ismerteti határo-

zati javaslatának célját és a katonaság házassági ügyeinek visszásságait.

Langley Zoltán megsürgeti az elnöknek men- telmi ügyek előterjesztését. Míg a jelentés nem ke- rül a ház elé, mindennap fel fog szólni.

Elnök az ülést 1/4 órákor bezárja.

BELFÖLD

Héderváry miniszter. Gróf *Khuen-Héderváry* Károlynak a király személye körüli minisz- terrel való kinevezése — mint értesülünk — be- fejezett tény. A kinevezésre vonatkozó királyi kézirat már leérkezett, holnap megjelenik a hivata- los lapban s hétfőn az eskütétel is meg fog történni.

Bécsből jelenti tudósítónk telefonon, hogy a király e hó 7-én az általános kihallgatások előtt gróf *Khuen-Héderváry* Károlyt fogja fogadni a király személye körüli miniszteri minőségében s az új miniszter ugyanakkor le is teszi az esküt.

A helyzet.

Budapest, március 4.

A tanácskozás még meg sem kezdődött a Ház üléstermében, mikor a folyosókon már nyugzó csoportok beszéltek meg a történendőket. Az álta- lános érdeklődés természetesen a szabadelvűpárt ma esti értekezlete felé irányult s a holnapi napon meginduló harc esélyeit mérlegelték. Mert abban mindenki megegyezett, hogy gróf *Tisza* István ma este bejelenti a szabadelvűpártnak hadi- terveit s holnap már egész erővel támadja meg ellenfeleit. A békére alig gondolt valaki. Pedig gróf *Apponyi Albert* már nagyon korán megjelent a folyo- són. Fölkereste *Tóth Jánost*, majd *Holló* Lajossal, *Sze- derkényivel* és *Zichy* Aladárral folytatott tárgyaláso- kat — a békéről. A békekisérletek evel megindul- tak s az első megbeszélés eredménye az lett, hogy *Apponyi Albert* fölkererte *Wlassics* Gyulát, gróf *Andrássy* Gyulát és *Telegdy* Józsefet, közvetíték a miniszterelnöknel azt az óhaját, hogy *Tisza* halaszsa el terveinek kivételét hét-nyolc napig. Ez alatt az idő alatt az ujoncjavaslat amugy is telő alá kerül.

Tisza István erre az üzenetre azt felelte a közvetítőknek, hogy nem lát garanciát arra nézve, hogy az obstrukció nem fog-e megújulni azután minden apróbb részletkérdésnél. Ezenélfogva el van szánva arra, hogy halad a maga útján to- vább s az ilyen parciális ígéretek kedvéért most már nem áll el terveinek keresztül- vitelétől. A szabadelvűpárt értekezletén nagy vonásokban ismerteti fogja tervét és holnap be is jegyzi indítványát. Ha egyáltalán tehet valami engedményt, az legfőjebb csak annyi lehet, hogy indítványát föltétlenül bejegyzi ugyan, de hatá- ridőt esetleg nem kér már holnap indítványának tárgyalására. Ha addig az ellenzék a békességre határozta el magát, azt örömmel fogja tudomásul venni. Ha azonban az ellenzék folytatandó az obstrukciót, úgy a jövő hét elején, inkább előbb, mint később, tárgyalatni fogja indítványát. A miniszterelnök kijelentette, hogy most már nem várhat tovább s nem nézheti egy percig sem tét- lenül, amíg az obstrukció jónak látja beszüntetni a küzdelmet.

A békecsinálásnak ez a formája nem sike- rült tehát. Közben *Nyíri Sándor* honvédelmi mi- niszter is elmondta beszédét az ülésteremben s olyan hatást keltett nyugodt és tárgyilagos fejte- getéseivel, hogy nyomban újra megindultak a béke próbálgatások. A béke-terv ezuttal is *Apponyi Albert*-től indult ki, aki úgy fogalmazta most meg a megoldás formáját, hogy a három ellenzék párt: a *diszidensek*, a *néppárt* és a *Kossuth-párt* elnökei mintegy deputációban keressék föl *Szederkényi*nek s *ünnepelesen szólítsák föl* őket a harc beszüntésére, még mielőtt alkalma nyílnék *Tiszának* arra, hogy a parlamenti szólásszabadságot korlátozza. Ehhez a tervhez *Zichy* Aladár a néppárt részéről szívesen hozzájárult. *Tóth János* azonban kijelentette, hogy a *Kossuth-párt* csak az esetben menne bele ebbe a dologba, ha garanciákat kap, hogy *Szederkényi*ék a főlészólitásnak csakugyan eleget fognak tenni. Ahhoz, hogy *Szederkényi*ékhez ünnepeles depu- tációs kértst intézzenek, hogy ezáltal magasabbra emeljék őket s aztán visszautasításban részcsülje- nek, a *Kossuth-pártnak* semmi kedve nincsen.

Egyszerre csak megtorpant, az öklét a magas- ságba lökte és siralmasan fölördített:

— Hej Bácska, Bácska! — és a zord férfiú a renitens, kövér szeb legény nyakába borult...

A cigányból — aki az orgia hullámai között szilárdan állt, mint a tenger közepén a megingat- hatatlan sziklafok — kibajtott a cigány nép élesen megérező ösztöne és az ellágyult, az elkeseredett, a vadérsű emberek szamárra rázendített a munkások dalára. A forróvérű emberek egyszerre ki- gyulladtak. A forradalmi dal, mint szilaj orkán, sodorta az éjszakai tivornyázókat szoroson egy- más mellé és a *Marseillaise* örvénylő, tüzes hangjai keresztülviharzottak a lelkükön. A tánc megállt, a munkások a mellüket kifeszítették, nehéz fejük- ket fölemelték és rekedt torokkal énekeltek a munkások dalát. A munkásánok mámoros arcára rászállott az ábítat és danolták a forradalmi dalt, mint az imádságos éneket. Harsogott, zugott a *Marseillaise*, a két rendőr kardjával verte vad rit- musához a taktust. Ahol a szárnyas dal emelke- dését hanggal elérni nem tudták, ott üvöltöttek és a karjukkal hadonáztak. A két ur homlokáról esurgott a verejték és finom nyakukon kidagad- tak az erek, ahogy torkukszakadtából énekeltek a vörös dalt. A három tábora mámor utáin keresztül, az orgia pillanataiban egy tábora olvadt...

Künn már hajnal volt és a koresma körül megzendültek a gyárkürtök. Sikongó, zugó, or- gonázó hangjai köszöntötték a robot napjának fölvirradását. A gyárak sürgető, parancsoló éneke beüvöltött a koresmába és kikergette az embere- ket az utcára. Vasárnap éjszakájának szívárványát elnyelte a hajnali szürkület. A munkások, a rend- őrok, az urak megrázkódtak a hideg levegőben és elindultak három különböző irányban.

Most hát az lett volna a legközelebbi lépés, hogy Szederkényiék megkérdezzék szándékaik felől. Szederkényi azonban beszélt odabenn, Holló Lajos korán távozott a Házból és így Ugron Gábor előtt vetették föl a kérdést. Ugron a tervre bangosan azt jegyezte meg:

— Nem szeretem a szinpadias fölvonulásokat. Ez itt nem bálterem, itt komoly dolgokról van szó és komoly dolgokat semmiféle deputációval nem lehet elűzni. Nem arról van szó, hogy csokrokat vagy táncrendeket osztogassunk. Mi harcolunk.

A békekisérleteknek ez a második fölvonása sem vezetett tehát eredményre. De — úgy gondolták — még nincsen veszve minden. A reménylagnál ugyan nem maradt több, de azért még evvel is megkínálták Tisza Istvánt, kérve, hogy függessze föl elhatározásait, amíg a békesség megszerzésében dűlőre jutnak.

A miniszterelnök e fölszólításra röviden felelt. Ezt:

— Megyek a magam útján. Különben — ha valami mondanivalótok lesz, siessetek velem. Három óráig itt tartózkodom a Házban.

A szabadelvűpartiak természetesen élénk érdeklődéssel kísérték a békekisérleteket, de elszántan gondoltak arra az esetre is, hogy a kisérleteknek nem lesz semmi eredménye. A függetlenségi párt magatartására nézve az a hír volt köztük forgalomban, hogy *Kossuthék a párhuzamos ülések ellen semmiféle kifogást nem tesznek*, mert erre már van precedens, *ellenben a permanens ülések ellen teljes erővel fognak sikeresállani*, mert nem engedik meg, hogy a parlamentet konventté süllyesszék. Az Ápponyi-csoport magatartására nézve azt tartották irányadónak, amit a ma reggeli lapok is megírtak, hogy tudniillik Ápponyi kijelentette elvtársainak, hogy szakít velük, ha az obstrukciót támogatják. Ápponyi nyilvánosan magyarázta meg a ma ezt a kijelentését, olyképpen, hogy ez csak arra az esetre vonatkozott, ha elvtársai a most folyó obstrukciót támogatnák, de — tette hozzá — csak természetes, hogy arra az esetre, ha gróf Tisza István a házszabályokon ejtett sérelmet, *mindentekinek szabad kezet kell engedni*.

A szabadelvűpárt körből.

A nagy nyári ütközetek óta nem látott a szabadelvűpárt helyisége egyszerre annyira embert, mint ezen a mai estén. A termék szufolva siető, ideges és izgatott ember-sokasággal, vitaköz, türelmetlenkedő csoportokkal. Mintha ezt az egész nagy embertömeget egyetlenegy nagy vágyakozás hozta volna egybe, az, hogy végre harcra vezessék őket azok ellen, akik miatt hónapok óta nincs nyugalomuk. A zibongó és hullámzó sokaságban egymásután vegyülnek el a most érkező pártkifejezők, a miniszterek és miniszterhelyettesek. Már ezen a hírtelen elvegyülésem is megáltszik, hogy a mai estén nincsenek nagyok, nagyobbak és legnagyobbak, hanem csak egy egységes, nagy tábor van, melyben mindenki harcos katonára lesz — holnapról kezdve.

Annyi bizonyos, hogy a harci kedv élénken lobog a lelkekben, s egy kis elkedvetlenedés is mutatkozik, amikor hírül hozzák, hogy a delutáni béketárgyalásoknak valami kicsike kis eredménye mégis volt. Az, hogy gróf Tisza egyelőre csak bejegyzí indítványát az indítványkönyvbe, de csak a jövő héten tárgyalatja.

— Nem helyes — mondják sokan. — Most már végezni kell az obstrukcióval. Hisz nyilvánvalóan úgy is, hogy itt nem nemzeti vívmányokról van szó, hanem csak Tisza fejevételéről.

A legfeszültebb várakozás tükröződik most az arcokon, mikor báró Podmaniczky Frigyes harsány hangon megnyitja az értekezletet s jelenti, hogy két tárgya van a konferenciának. Az egyik a bizottsági tagok megválasztása, a másik a miniszterelnök előterjesztése.

A bizottsági tagválasztáson hamarosan átessenek. Alig telik bele két perc s a lista el van fogadva. Egy kis helyeslés hangzik, azután zugó éljenzés. Gróf Tisza István kezd beszélni.

Nyugodt hangon, de látható precizitással ejti a szavakat és mintha csak az volna a célja, hogy most már semmi félreértés ne legyen, csodálatos pontossággal mér ki minden mondatot. Utal arra a komolyságra, mely a pillanatban van, s lírai csodálaton van szavában, mikor arról beszél, hogy kormányaléptekor gondolnia kellett arra, ami most íme bekövetkezett: rendkívüli eszközöket kell alkalmaznia, hogy az ország megrekedt szekerét a kátyuból kihúzza.

Most hát kettős földadat elé került a kormány. Meg kell mentenie a parlamentet egyrészt, de nem szabad elfojtani a szólásszabadságot. Rendet kell csinálnia, de nem úgy, hogy a jövőben ne nyilatkozhatssék meg a nemzet igazi akarata.

Ez tetszik. Tapsolnak és éljenznek. Tisza, mintha érezné, hogy a pillanat tetejébe emelkedett, már fokozódó hévvel folytatja s miközben többször hangsúlyozza, hogy csak *ideiglenes*, időre és tárgyra nézve pontosan meghatározott intézkedésekről van szó, elősorolja, hogy rendkívüli intézkedéseit *egy évi hatálylyal az unjoncjavaslatra, az indennitásokra, a költségvetésekre, a horvát provizóriumra* és az Olaszországgal való kereskedelmi viszony ideiglenes rendezésére kívánja kiterjeszteni. A kivételes szabályok alá esik még a végleges házszabályrevízió is. Mindezekre nézve a kormány már holnap megteszi az első lépést.

Perecekig tartó taps és éljenzés jelzi, hogy a miniszterelnök a saját pártjában megnyerte a csatát. Most még csak az van hátra, hogy a mai békekisérleteket érintse egy mondatl, konstatalja, hogy szívesebben venné a békés megoldást s vár is indítványa tárgyalásával a jövő hét elejéig. Az indítvány szövegét a miniszterelnök nem olvasta föl. Avval indokolta ezt, hogy nem volna illendő, ha itt mutatná be előbb s nem a Házban.

Végül egy erős és meleg harci fölszólítás következett, melyben kitarást s mindenekfelett egyetértést kívánt a miniszterelnök.

Taps és éljenzés jelezte, hogy erre van hajlandóság.

Báró Podmaniczky Frigyes még megkérdezte az értekezletet, hogy elfogadják-e a miniszterelnök előterjesztését.

— Egyhangulag! — kiabálták minden oldalról.

— Egyhangulag! — konstatalta az elnök s letépett az emelvényről.

A párttagok pedig csoportokba verődve beszélték meg a dolgokat.

— Hát ez az az erőszakos ember? — kérdezték. — Hisz amit tenni akar, abban van ugyan okosság, de nincs semmi erőszak.

Meg voltak elégedve. Csak itt-ott kiváncsiságotok a taktikát illetőleg s egy-egy csoportban beszéltek arról is, hogy Andrassy Gyula látta az eredeti indítványt.

— Es? —

— És nagyon meg van elégedve azzal, amit most Tisza mondott.

— De az indítványnyal.

— Avval is. Bár a részletekre nézve — azt mondják — még lehetnek apró eltérések.

A beszélgető csoportok aztán lassan oszladni kezdtek. Legelől a kaszinó emberei, nagy számban s látható megelégedettséggel. Színházakba és koncertekbe siettek.

Az értekezlet lefolyásáról tudósítónk a következő részleteket jelenti:

Az országos szabadelvű pártkör ma este hét órakor értekezletet tartott, melyen báró Podmaniczky Frigyes elnököl. Jelentette, hogy az értekezletnek két tárgya van: a bizottságokban megüresedett helyek betöltése és a miniszterelnök előterjesztése.

Nyegre László: Olvassa a bizottsági-tagjelöléseket.

Az értekezlet elfogadja a listát, mely szerint a negyedik bírálbizottságba *Gajary Gézá*t, a hatodikba *Katona Mórt* jelölik. A közigazgatási bizottságba *Hajdu Imrét*, a zárszámadási bizottságba *Greshkovicsot* és *Telecskyt*. Megválasztották *ezután az anyakönyvi javaslat bizottságának tizenkilenc tagját.*

Gróf Tisza István: Tisztelet értekezlet! (Éljenzés. Halljuk! Halljuk!) Azt hiszi, a jelenlevők mindegyike éri, hogy komoly órában gyűltek ide. Már akkor, mikor ő iselége kintünető megbízásából vállalkozott arra a súlyos föladatra, hogy az ország ügyeinek éióre áll, számolnia kellett az eshetőséggel, hogy majd rendkívüli eszközök igénybevételével kell az ország megrekedt szekerét kiemlenie a kátyuból. Erre az eshetőségre komoly férfiakhoz illo módon gondolt az egész kormány, de egyuttal elsáwna arra is, hogy gyáva lemondással nem dobják el maguktól a végső, elhatározó eszközöket. A terv az volt, hogy minden ellenkező unszó dacára, minden békés eszköz megpróbálnak, mielót a végső harcra szánják magukat. Nem hiszi, hogy volna valaki, aki szemrehányást tehetne, hogy tuikorán nyul az erősebb rendszabályokhoz. (Félkiáltások: Nem bizony!) *A békés megoldás összes módjai ki vannak merítve.* Csak a vak nem látja, hogy az ellenzéknek egy számszerűleg csekély, de a végsőig vakmerő töredéke mint él vissza a házszabályokkal. (Ugy van!) Ugy van!) Viselkedésük megakasztja a nemzetet politikai céljának elérésében. Mindenki látja azt is, hogy a mai házszabályok mellett egy kis csoport mindenkor utóba állhat az eredményes munkának. Tekintetbe véve tehát ezeket a jelenségeket, most

kettős földadatot kell megoldani. Az egyik az, hogy az alkotmány gépezete újbol működésnek induljon, hogy a magyar parlament a sülyedéstől megmentessék. A másik az, hogy a mentési munkálat közben ne menjenek tulzásba. *Megtenni mindent a parlament nimbuzásért, de nem elfojtani a szólásszabadságot.* Főlemelni a parlamentárizmust, de nem megakadályozni azt, hogy ha a nemzeti közvéleményben igazi óhajások jelentkeznek, hogy azok ne legyenek kiküzdhetők a parlamentben s hogy egy pillanatnyi többség által elfojtassanak. (Zajos helyeslés és taps.) Olyan intézkedésekre van szükség tehát, amelyek a technikai obstrukciót megnehezitik s amelyek nem akasztják meg az állam gépezetét. (Helyeslés.) *A klotúr behozatalát nem tartja helyesnek.*

Mindezt az ország érdekében meg kell tenni. Azokat az akadályokat, melyek az ex-lex-állapot megszüntetését hátráltatják s a hadsereg napisükségletei elől zárják el az utat, meg kell szüntetni. Ennél fogva *rendkívüli és ideiglenes intézkedésekre van szükség.* A kormánynak az a szándéka, hogy ez *intézkedésekre vonatkozó javaslatát az indítványkönyvbe jegyzi be.* Hangsúlyozza ismételen, hogy csak *ideiglenes intézkedésekről van szó, egy évi hatálylyal s a következő tárgyra: unjoncjavaslatok, költségvetések és indennitások, horvát provizórium és az Olaszországgal való kereskedelmi viszonyok ideiglenes rendezésére való fölhatalmazás.* Végleges gazdasági törvényekre vagy pláne az Ausztriával való gazdasági viszonyra vonatkozó kérdésekre ezek az intézkedések nem terjednének ki, de igenis kiterjednének még a *végleges házszabály-revizóra.*

Jelenti ezután, hogy az intézkedés ügyében az első lépés már holnap meg fog történni. (Perecekig tartó taps és éljenzés.) Ma egy része a parlament ellenzéknek az a reményét fejezte ki, hogy ez intézkedéseket el lehetne balasztani, mert azt hiszik, hogy a béke a küszöbön áll. (Félkiáltások: De hogy!) Ezeknek a reménykedése azonban nem tartoztatja föl a kormányt útján. Az indítvány holnap be fog jelenteni. A tények! fogják megmutatni, hogy van-e kilátás a békére. Ha van, akkor van mód arra is, hogy az indítvány később tárgyalassék, de ettől a kormány most már nem teszi függővé cselkedeteit. A javaslat szövegét nem olvassa itt föl szóló, mert nem illenek, hogy az értekezlet előbb ismerje meg, mint a Ház. Annyit már most kijelent, hogy a javaslat vitájában szabad keze lesz a pártnak. Ez irányban senkit megkötöni nem kíván. (Helyeslés.) Végül rámutat arra, hogy a küzdelem erős, nehéz és hosszú lesz, melynek egyes fázisait ma még senki sem láthatja. Eppen ezért a részletekre és a taktikai kérdésekre nézve ma még korai volna határozatokat hozni. Egyet azonban megígérhet a taktikára nézve is. Azt, hogy nyitni sikerül fog most is küzdeni és nem meglepetésekkel. Döntés csak akkor lesz, ha a kérdés a közvélemény előtt kellőleg meg lesz világitva. Kéri a párt bizalmát s igéri azt a maga részéről is.

A miniszterelnök aztán így fejezte be beszédét: *Erőt ad a küzdelemben az a meggyőződés, hogy hosszú emberéleten át nem lesz alkalmuk olyan szolgálatot tenni a hazának, mint ez akciónkkal.* (Taps.) s az a tudat, hogy az o y gyakran lekiésznyelt szabadelvűpárt annál férfiasabban küzd elveiórt, mentől nehezebb föladatok elé állítatik. (Perecekig tartó, viharos taps és éljenzés.)

Elnök: Megköszöni a pártvezér tiszta, hazafias előterjesztését s fölszólítja elvtársait, hogy tartisanak ki a küzdelemben. (Perecekig tartó éljenzés és taps.)

Konkoly Sándor: A párt közkatónái nevében igéri, hogy kitartanak.

Elnök: Ha senki szólni nem kíván, kimondom, hogy a pártértekezlet *egyhanguan* fogadta el az elnöki előterjesztést, s a tanácskozást berekeszttem. (Hosszas éljenzés és taps.)

Az ellenzék köréből.

Az ellenzék pártok klubjaiban ma este sokat beszéltek gróf Tisza István miniszterelnök jövő tervéről, melyeket a szabadelvűpárt értekezletén ismeretett. A *Kossuth*-párt körhelyiségébe gyorsan eljutott a miniszterelnök beszédének vázlatos szövege, melyet apróra megvitatnak a képviselők. A függetlenségi és 48-as párt higgadt elemei a kormányelnök ma szándékát kiigósollták leginkább, hogy a házszabályok *végleges revízióját* (Hajta keresztülvinni. Ez ellen, hír szerint, küzdeni fog a párt teljes erővel s magatartásának megbeszélésére kedden delután tart értekezletet.

Az obstruáló *Szederkényi*-párt tovább állja a harcot. Holnap az unjoncjavaslat vitájában három szónokuk vesz részt. Ezek: *Okolicsanyi László, Várady Károly és Molnár Jenő.*

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, március 4.

A szűken érkező hírekből mindössze két nagyfontosságú momentumot lehet mint majdnem biztosat megállapítani. Az egyik az, hogy — amint mi azt már hetek óta hirdettük — a japánok már megkezdették csapataiknak a Liaotungi félszigeten való partraszállítását. A másik pedig az, hogy Port-Arthur helyzete ugyiszólván tartóhatatlan. Hogy hol szállanak még partra japán csapatok, azt lehetetlen megállapítani. A tokiói kormány annyira titkolja ugyanis a flotta és a hadsereg minden legkisebb mozdulását, hogy napfény alatt egyetlen távirat sem érkezett Londonba. De annyi mégis kiszivárgott, hogy 2400 japán Észak-Koreában, a Plaksin-öbölben szállott partra. Ennek a kis csapatnak nyilván nem lehet egyéb célja, mint hogy a Gensan felől Pingjang felé haladó japán seregnek jobbszárnyát védje esetleges orosz támadások ellen.

De abból, hogy japán csapatok már Vladivosztozk alatt is partraszállottak, kétségtelenül kitűnik, hogy az oroszok nem tudják a rendelkezésükre álló haderőt a Jalu folyó mellé összehozni. Főoka ennek, hogy a Port-Arthur és Vladivosztozk között végighúzódó partvonalnak nagyon sok pontját kell megvédeniök. Különösen Manduria déli része köti le az orosz haderő nagyon jelentékeny részét. Így a napokban Niuosvangban kellett csapatokat összehozniök, minthogy ott a japánok partraszállását várják. De a liojangi harmadik hadtestet sem tudják a Jalu mellé koncentrálni, minthogy a manduriai határon egyre nő a kínai csapatok száma. A katonák szakadatlanul észak felé haladnak. Ma már a kínai kormány is meg van győződve, hogy mihelyest a japánok az első szárazföldi diadalt aratják, Manduriában kiüt a forradalom és a felkelők elpusztítják a szibériai vasutat.

Ha az oroszok nem akarják erejüket teljesen szétforgácsolni, csak egyetlen észszerű dolgot tehetnek: már most visszavonulnak Manduria északi részébe. Nagyon okos ember lehet az öreg Dragomirov tábornok, ki minap azt indítványozta a pétervári haditanács az, hogy Oroszország adja fel Port-Arthur, mert ez az erőfő ma már csak ártalmára lehet az orosz seregnek. Javaslátát persze a legnagyobb felbátorodással utasították vissza. Az orosz urak félnek ennek a lépésnek morális következményeitől. Pedig szent igaz, hogy Port-Arthur feszélyezi az orosz sereg mozdulatainak szabadságát és azt a lehetetlen feladatot hárítja az orosz hadvezetésre, hogy a Kvangtung félszigettől Vladivosztozkig terjedő óriási területen állandóan uralkodjék katonailag. Amihez legalább 100000 ember kell.

A mostani szituációnak a legnagyobb rejtélye különben az, hogy hol van Togo tenger-nagy és flottája. Eltűnt. Napok óta hiro-pora sincs. Port-Arthur környékén nem mutatkozik japán hajó. És az orosz flotta mégsem mozdul. Mert nem mozdulhat. Bezárta őket a híres *Retvizán*, mely a keskeny kikötőbejáratban várja a szabadjú kezét. De eddig nem tudták helyéről elmozdítani. De hogyan lehetséges az, hogy az orosz torpedóhajókról egyáltalában nem érkezett és nem érkezik hír? Csak egyetlen magyarázata lehet. Az, hogy nincs municiójuk. Tehetetlenek. Mint Alexejev, az asszonyok kegyence. Hogy Kuropatkin kinek annyit bizalmat előlegezett az orosz fővezéremény, mit ér, azt a legközelebbi események fogják eldönteni.

A koreai harcstér.

London, március 4.

A *Times*-nak jelentik Nagasakiból, hogy tízezer orosz katonát, akiket február elején Koreába küldtek, oly rosszul van felszerelve, hogy vissza kell mennie orosz területre.

Csemulpóból kilenc japán gőzös *tiencinközezer* katonát szállított partra. Ez a haderő elindult Pingjang felé; az oroszok nem zavarták ezt a hadműveletet. A Jalu folyón a jég töredezni kezd. A koreaiak a legnagyobb szíveséggel járulnak a japánok elé, mert ezek mindent készpénzzel fizetnek. *Viesu* mellett eddig csak ötszáz orosz

ment át a Jalu folyón, de a Tumen-folyón már ezerötszáznál többen mentek át s ezek elfoglalták Hájrong várost. Ezzel szemben *Karbinból* azt jelentik, hogy Gensan mellett eddig hatvan ezer japán szállt partra.

London, március 4.

A *Standard*nek jelentik Tiencsinből: Az oroszok a Mukdentől délre fekvő községeket nagy mértékben *erősítik*. Haicsengben a kulik ezrei dolgoznak éjjel-nappal árkokon és sáncokon. Rosszul bálnak velük és bért nem kapnak. Szólván nagy szükség van élelmi cikkekben s ezért a japán konzul azt ajánlotta kormányának, hogy engedje meg a rendes hajójáratokat.

Berlin, március 4.

A *Tageblatt* katonái munkatársa, *Jotke* ezredes, Pétervárról azt jelenti, hogy a japánok nem nagy útközletekben fogják a döntést keresni, hanem igyekezni fognak az elfoglalt pozíciókat megtartani és ebben a védekezőrendszerükben támogatni fogja őket a tengeren nyert felsőbb-ségük.

Kuropatkin hadügyminiszter főhadsegédje, *Vaiskov* ezredes, a *Morgenpost* pétervári tudósítójának azt mondta, hogy a japánok háromféleképpen szállhatnak partra: nagy szállítóhajókon, hadhajókon és naszádokon. A szállítóhajókkal ágyukat és élésséget is szállíthatnak. Csak ezek a szállítóhajók lehetnek veszedelmesek, a szállításnak másik két módja nem okozhat bajt. A partraszállás maga is sok bajjal és nehézséggel jár s a legtöbb helyen a sziklás part és a viharos tenger szinte lehetetlenné teszi a kiszállást, de ha sikerül is a japánoknak partra szállani, az oroszok hamar észreveszik és megáldadják őket.

Port-Arthur ostroma.

London, március 4.

Csiju jelentések szerint a port-arthuri hatóságok kijelentették, hogy Port-Arthurnak hosszabb időre való élelmezése *teljességgel* lehetetlen. Csi-fu tele van menekültekkel. *Port-Arthur* lakossága nagyon aggódik, a városban lábra kap az anarkia; a fenyegető inség a lakosságot menekülésre kényszeríti.

Pétervár, március 4.

A *Kronadszki Vjesztnik*, a tengerészet hivatalos közlönye az orosz hajóhadnak port-arthuri szenvedőleges magatartását ama feladatával magyarázza, hogy a hadsereg jobbszárnyát és hátulsó felét, valamint *Port-Arthur*nak vasúti összeköttetését megvédelmezze. A port-arthuri hajóhadnak az ellenség felkeresésére való kiindulása egyetlen volna a part feladásával. A 300 mérföldnyire lévő *Csemulpo* ellen való kitörés lehetetlenség. Nevezett lap megengedi, hogy az orosz flotta máslélszer győnébb a japánnál, miért is a japánoknak a tengeren való tönkretétele lehetetlen. A nyílt tengeren való útközlet csak egyetlen veszedéseket idézne elő, a nélkül, hogy biztosítan Oroszország tengeri uralmát.

A harcstér felé.

Port-Said, március 4.

Suezből öt torpedónaszád érkezett ide. Három torpedónaszád, amely a Földközi-tengeren időzött, a vihartól erősen megrongálva az idevaló kikötőbe érkezett, de *parancsot kapott a kikötő elhagyására*. *Szén fölvetését sem engedik*. Egy másik orosz torpedónaszád a csatornában *összeütközött egy egyiptomi vádmórhajóval*, amely az összeütközés következtében *elsüllyedt*. A hajó legénysége megmenekült. Hír szerint a csatorna legalább huszonnégy óráig zárva marad.

Az oroszok visszavonulása.

Niuosvang, március 4.

Az orosz-kínai bank befejezte a Mukdenbe való átvonulásra való előkészületeket. Nők és gyermekek készülnek a távozásra. Azt hiszik, hogy a japán hajóhad érkezése a jégzajlás után, tehát tizenegy nap múlva várható. Tekintettel arra, hogy nem lehet a partot védeni, míg az időjárás nem engedi azt meg, az oroszok készek arra, hogy visszavonuljanak a vasúti fővonalig és arra szorítsanak, hogy az ország telsejében útközletet tartassák fel a japánok előretörését. Hír szerint az a szándék, hogy a nehezen védhető vasutat Csiki-jangtól nyugatra lehetőleg megtarthassák, mert ez köti össze Mukdent Port-Arthural. Ez legyen a visszavonulás utjának határa. Ugylátszik, hogy *Port-Arthur* elfoglalják, mert a vasut nagyon exponált helyen van és mert a japánok bizonyosan előbb megjelennek, mint az időjárás megengedi a kellő megerősítést.

Orosz remítgetés.

Port-Arthur, március 4.

Az orosz távirati ügynökség jelenti: *Korea* egy ismerője a *Novi Krajban* azt írja, hogy a *koreaiak*,

akik a jelenben úgy a japánokkal mint az oroszokkal szemben egyformán viselkednek, a japánok legeszkélyebb versengésére kiejelést. Jognak adni régi elnyomók iránt táplált gyűlöletüknek és a japánokat orozva támadják meg, nem mint Oroszország bevalott szövetségesei támadják meg Japánt, hanem saját szakállukra.

A japánok partraszállása.

Páris, március 2.

A *Havas* ügynökség jelenti Sanghájból: Megszüntették a japán csapatoknak Csemulpóban való partraszállítását. Azt hiszik, hogy a japánok a néhány nap óta felolvadt jégmentes csinaipói kikötőt használják fel a partraszállás főhelyül.

Kína készüldés.

London, március 4.

A *Daily Chronicle* pekingi jelentése szerint a khitai kormány szakadatlanul szállít csapatokat észak felé. A pekingi követéségek ürségét megerősítették, mert *veszedelmes kezd lenni az európaiak helyzete*. Az észak-kínai hatóságok attól félnek, hogy a japánok győzelme esetében *Mandsuországnak forradalom fog kiútni az oroszok ellen* s hogy a fölkelők *el fogják pusztítani a szibériai vasutat* s ebben az esetben lehetetlen lesz, hogy Kína megóvja semlegességét.

Sanghaj, március 4.

Singeani távirati jelentés szerint ott zavargás van a baui kárpótlás fizetésére kivetett illetékek miatt. Az alprekrius jámenét a múlt éjszaka kifosztották. A kormány *nehéz helyzetben* van, mert a Londonban rövid idővel ezelőtt fölvert új kölcsönös kifizetés körül halasztás áloit be. A kormány, amely azt hitte, hogy a kölcsönösszeget azonnal megkapja, bizonyos fizetéseket tett, amelyeket visszatartott volna, ha a halasztást előre látta volna. Fokozza a bajt az a körülmény, hogy a partokon lévő kereskedők nem akarnak vámot fizetni, amíg a valuta nincs szabályozva.

Bombák a japán külügyminiszter ellen.

Tokio, március 4.

A *Reuter-ügynökségnek* jelentik: A külügyminiszter és titkára lakásába tegnap *bombákat* dobtak. A merénylet oka abban az intrikában rejlik, amelyet az ellenzék kezdett a *japán-koreai szerződés* ellen.

A cenzura.

London, március 4.

A *japán kormány* annyira titkolja a flotta és a hadsereg minden legkisebb mozdulátát, hogy ma egyetlen távirat sem érkezett az itteni lapokhoz. Senkinek sincs sejtése ró a hogy merre van *Togo* admirális flottája, de bizonyosnak látszik hogy a legutóbbi útközletben elvesztett egy torpedónaszádot. *Sanghájból* is jelentik, hogy a japánok minden harctéri hírt viszsztatarnak. Bizonyosnak látszik, hogy *három hétnél hamarabb nem lesz nagyobb útközlet*. A *Daily Mail*, amelynek tudósítója van a harctéren, ma kelet-ázsiai távirat nélkül jelent meg.

HIREK

A keresztény szeretet nevében.

Elég jó kereszténynek tudom magamat. Az élet sok mindenféle viszontagságos szenvedése szentelte meg bennem ezt a tudatot. Semmiféle ellenzérés ninesen Jekemben a krisztusi tanítások ellen, sőt nagyon sokszor viaskodom mellettük némoly, szerintem megtevélyedett felebarátaimmal.

A kis kátét nemcsak hogy tanították, hanem bele is oltották a szívembe. Tömérdek nagy javaival éltem a keresztény és minden más jó emberi társadalom segítő kezének. Es most mégis valami olyasféle kinos történet fekszik előttem a lapokban, amiből azt kell látnom, hogy a szeretet nem mindig okvetetlenül keresztény és szeretetlenség történhetik keresztény társadalmi, sőt egyházi szervezet keretében is.

Arról a szegény *Mühlfeilt* Máriáról van szó, aki pár évvel ezelőtt apáca volt a Domokos-rendi nőszervezet közegzi zárdájában. Ezt az apácát, aki egyfolytában 17 esztendeig zongoratanítónő volt a zárdával kapcsolatos leányiskolában, valamely fegyelmi vétéséért arra itélték a zárdá szabályainak szí-

gorával, hogy télviz idején, 15 fokos esikorgó hidegben, éjjel a leghiányosabb öltözetben a zárda kertjében tartozik fel-alá sétálgatni. Az a csoda történt vele, hogy nem fagyott meg, mert a zárda öreg kertésze, *Kammer* Ferenc pártját fogta és helyet adott neki a maga kerti kunyhójában. Ezt a fejedelemasszony megtudta és *Mühlleit* Máriát, a szerzetnek tett 17 évi szolgálata után, egyszerűen kidobta a zárdából, elűzte egy szál rongyos ruhában és utána kergette *Kammer* kertészt is, akit azért, mert irgalmaságot cselekedett, szintén megfosztott a kenyertől. Így mondta el ezt a fázós, hideg történetet maga *Mühlleit* Mária, nagy nyílvanosság előtt, a szocialisták négyülésen most egy esztendője a budapesti Szabadság-téren, ahol *Bokányi* Dezső ismert szocialista-vezér ezért a kissé tulszigorú bánásmódért erős szavakkal megtámadta a zárda vezetőségét. Sajtópír lett a dologból. *Bokányi*, *Mühlleit* és *Kammer* ellen följelentést tettek rágalmazás vétségé miatt. Tegnap lett volna az ügy tárgyalása. Csakhogy nem lehetett megtartani, mert *Herczel* Vincencia apácafejedelemszony ügyvédje útján visszavonta a vádat azzal az indoklással, hogy „egy keresztény szerzet nem helyezkedhetik a megtorlás jogi álláspontjára!” Ez igazán jézusias mondas és ezzel az ügy törvényes formák közt be is fejeztetett. Nem ítéltek el senkit. Legalább a járásbírósg nem hozott ítéletet.

De a társadalom ítélőszéke, a kimondotta a maga kettős verdiktjét. Elítélte és felmentte. Elítélte a fejedelemasszonyt és felmentette a vádlottakat. Az ítélet indokolásának egyik pontja így hangzik:

„Ambár *Herczel* Vincencia fejedelemasszony elhatározása, hogy a panaszt visszavonja és nem kívánja volt apácafejedelemszony ügyvédje gyámoltatóit esetleg 10–20 koronára megbüntetni, valóban keresztényies érzésből származott: mindazonáltal sokkal keresztényibb, sokkal krisztusabb lett volna, ha ezt a 17 éves szolgálattal bíró apáca-tanítónét nem kergeti ki heteken keresztül esikorgó téli fagyban, éjnek idején, rongyokban a szabad ég alá, nem háborodik fel azon, hogy a szegény teremtés nem fagyott halálra, és nem ülődi ki őt a zárda falai közül s nem fosztja meg kenyertől azt az öreg irgalmas samaritanust, aki neki a jégégelgység ellen meleg hajlékot adott. Mindez sokkal keresztényesebb cselekedet lett volna és nagyobb krisztusi szeretet, mint most utólagosan kegyesen megvédeni őt a kétséges megtorlás veszedelmétől... Ezért tehát a keresztény társadalom ítélőszéke *Herczel* Vincencia fejedelemasszonyt egy kis szelid dorgálásra ítéli...”

Bizonyosan erre ítéli őt a szombat-helyi püspök ur ő méltósága is. De *Herczel* Vincencia fejedelemasszony erre az ítéletre akár oda se haderítsen, kalesolja áhítatos imára a kezeit és sóhajton fel a minden emberek égi atyjához: „Uram istenem, mit vétettem ellened, ha megengeded, hogy akit én a megfagyás szenderítő, szép, szelid halálának dobtam martalékul, az nem halt meg, nem fagyott meg, hanem még most is él, sőt a kidobott öreg kertész is él, még pedig mindakettő a maga becsületét munkája után, olyan emberek jóváltából és segítségével, akik — horrendum dictu — véletlenül tán nem is keresztények!” ...

(1)

Budapest, március 4.

— BUDAPESTI NAPLO. Február 29-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplora. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot az adálytalanság nélkül küldhessük tovább.

— A hercegprímás állapota. *Vaszy* Kolos bíboros hercegprímás állapota egyre javul. Az éjszaka nyugodtan aludt s ma délelőtt ismét elhagyhatta ágyát rövid időre. A primási palotában ma is sokan tudakozdák a beteg állapota felől.

— A pápa és a király. Rómából jelentik, hogy a pápa tegnap Rómába rendelte kinalgatásra *Granito di Belmonte* az új bécsi nuncius és instrukciókat adott neki, mielőtt elroglaja új állását. A pápa ezenkívül sajátkezűleg levelet írt *Ferenc József* királynak s ezt a levelet az új nuncius fogja kézbesíteni megbízó-levelével együtt.

— *József Ferenc főherceg tanító*. A mai lapok azt írják, hogy *József Agost főherceg* kis fia, a kilencéves *József Ferenc főherceg* mellé *Farkas József* iskolaigazgatót magyar nevelőjének nevezte ki. E hirre vonatkozólag maga *Farkas József* ur a következő helyreigazítást nyilatkozatot küldte be hozzánk:

„Magyar tanító a várpalotában” című közleményre vonatkozólag bátor vagyok helyreigazítások megfogalmazni s ennek beesés tapjában való közlételemé kérem, hogy *József Agost főherceg* ur 6. tansége kis fia, *József Ferenc* 6. ensége nemcsak hogy élő jó, hanem tösgyökeres magyarsággal beszélt magyarul s ez nem is lehet másként mivel 6. tanségének a gyermekét küztudomás szerint, magyar anyanyelvűek, társalgó nyelvűek a magyar s előbbi nyelvűjök mellett is tisztán magyar anyanyelvű oktatásban részesültek. Egyébiránt én, alúírott, csak az elemi tárgyak tanításával vagyok megbízva, míg a vallásoktatásban *Pohorny E.* gimnáziumi hitánár, a német nyelvben pedig *Katona Lajos* főgimnáziumi tanár részesíti a kis főherceget.

— Új titkos tanácsos. Mint *Bécsből* táviratoznak, gróf *Pálffy József*et a főrendiház tagját titkos tanácsosává nevezte ki a király.

— Az angol király betegsége. *Londonból* táviratoznak: A király állapota javult, bár a hűlés jelei még nem mulnak el. Dé után az orosz nagykövet tiszteget a Buckingham palotában.

— A pápa bekülni akar. Az olasz kormány felhívatalosa, az *Agenzia Stefani* érdekes hírt jelent X. Pius pápáról. Az idézett lap szerint a pápa tegnap behatás tanácskozott a *propaganda fide* prefektusával és más bíbornokokkal, miközben kijelentette, hogy ő maga fogja a nemzetközi *Mária-kiáltás* előkészületeit kezébe venni, mert az a szándéka, hogy ezt az alkalmat fontos lépésre használja fel.

— Meg akarom ugyan győzni az összes egyházfejedelemeket arról, — mondotta a pápa — hogy az egyház nem élhet tovább is mint ellenség, ellenség területén!

Ha az olasz kormány szócsövének e híre csakugyan igaz, úgy a Vatikán politikája olyan fordulat előtt áll, mely visszavezetné a pápai hatalmat igazi rendeltetéséhez.

— Vasuti munkások a kereskedelmi miniszternél. A M. A. V. északi főműhelye tizenhatmag nyugdí bizottsága, az összes vasuti munkások nevében, ma délután tiszteget *Müller* János műhelyfőnök, főfelügyelő vezetésével *Hieronymy* Károly kereskedelemügyi miniszternél, aki a küldöttséget szívesen fogadta. *Müller* főfelügyelő arra kérte a minisztert, hogy a műhelymunkásoknak kilenc év óta vajudó nyugdíj-üggyét rendezze és mielőbb életbe léptesse. A miniszter csodákozásának adott kifejezést, hogy ügyük már oly régóta húzódik s biztosította a küldöttséget, hogy jogos kívánásukat tőle telhetőleg mielőbb meg fogja valósítani. Együttal örömeinek adott kifejezést, hogy a munkások főnökük vezetésével jelentek meg nála, ami mindenesetre a munkások és főnökük közti jó viszonynak a jele. A küldöttség nagy háálval és élénkezéssel fogadta a miniszter szavait.

— Vilmos császár halotti beszéde. *Vilmos* császár is megjelent kis öcsésének, *Henrik* porosz hercegnek temetésén és ott a tengerész-tisztikar előtt a következő beszédet mondotta:

„E pillanatban, amikor a kicsiny holttestet örök nyugalomra teszük, a tengerész-gyalogságnak mintegy 250 embere heves csatát vív a délnyugati Amerikában, hogy életét a császártért és a hazáért kockáztassa. Sikerült nekik az ellenfél szilárd, bevehetőnek látszó soraiba behatolni, őket levérni s tőlük nagy túmeg marhát eivenni. Elismerésemet fejezem ki e szép eredményért az itheron maradt tiszték előtt és megbízom önöket, hogy ezt a többi társaikkal közöljék. A tengerész-gyalogság ezzel új levelet fűzött dicsőségének koszorújába. Elismerésem jeléül, a hadjárat befejezése után, az ütközet nevével díszített zászlószalagot szándékozom adni a tengerész-gyalogságnak, de hogy e csapatoknak más jelét is adjam elismerésemnek, el fogom rendelni, hogy a hesszeni herceg ő királyi tansége a tengerész-gyalogsághoz beosztassék.

— *Ahrenberg* herceg főmentése. *Ahrenberg* Prosper herceg, az ismert délnyugat-afrikai tiszt pörében, kit emberölés miatt néhány év előtt halálra ítélték, majd 15 évi szabadságvesztésre változtatták büntetését, az újrafelvételi bíróság az ítéletet felülgesztette és *Ahrenberg* beszámíthatatlanság és terheltség miatt felmentette.

— Nagybőjtői felolvasás. A *Budapesti Katolikus Körben* ma volt az első nagybőjtői felolvasás. *Vámbócsy* Béla tartott tartalmas előadást. Megelőzőleg *Ludányi Adél* urnó adta elő zongorán remek interpretációban *Lochner* Preludiumát és *Liszt* Avo Máriaát. Felolvasás után pedig *Lovász-Semsey* Marska urnó énekelte *Wagner* *Angyalát* és *Mascagni* *Ave* Máriaját.

— *Aknamunka*. A Belvárosban most egy misztikus problémán törik az emberek a fejüket. Azaz hogy a belvárosiaknak csak túnyomóan nagy része, mert egy bizonyos kisebbség alighanem birtokában van a titok nyitjának. A probléma különben hat pontból, illetőleg hat kérdésből áll. Es pedig a következőkből:

1. Mi a pártállása?
2. Ki ismeri?
3. Ki a barátja?
4. Kinek a lekötelezettje?
5. Mely körnek a tagja?
6. Mely belvárosi takarékpénztárnál van érdekelve?

Ezek a fura kis kérdések ott találhatók minden belvárosi házmeztérnél, akik között a legutolsó két nap alatti oszogatgatók szót, egy esti lap közlése szerint. Es pedig az volna a csíja ezeknek az elhelyezett kérdő-íveknek, hogy a házak lakói és üzletelői felől azt a hat különféle sajtóságot megtudják — hogy kik, hát ez éppen a kedves titok, amely megoldásra vár. Úgy általában lehet valamit kombinálni a mozgalom rendeltetése és csíja felől. En Istenem, mire jó tudni azt, hogy kinek milyen a pártállása, vagy másodsod klubba jár, vagy végül mely pénzintézetnél van köllőképpen lekötelezve? Aki egy kicsit belőnézett már választási műhelyekbe, az tudhatja, hogy azokban szoktak efféle apróságokat számon tartani. Es ezeken a helyeken az sem megvetni való értesülés, hogy az illető választópolgárnak ki a barátja, nemcsak azért, hogy arról őt megismerjék, hanem ama jóbarát révén esetleg megkönyökezzék és puhitassák. Valami kevés hasznát ilyenkor az egyszerű „ismerős”-nek is lehet venni, ha „barát” nem akad, de különösképpen alkalmas a nagyfontosságú megpuhításra az az érdemes személyiség, akinek a jámbor választó „le van kötelezve”. De hát mire jó ez a szervezkedés, ez a csöndes aknamunka ez az idő szerint? Micsoda választás van most kilátásban? Ha körülnézünk, a szemünk csakis a dunaparti esucesives palota felett áll meg. Csakis onnan intégethet valami hírtelen új választásnak a reménye. De ha a belvárosi szervezkedők komolyan gondolnak is a közel jövő eshetőségeire, már még sem kellene ilyen intímus kiváncsiságot az házmeztéri lakásokban elhelyezni. Erthetetlen, érthetetlen. Némelyek azt is mondják, hogy elkésett farsangi tréfa az egész. Ha úgy volna is, onnyi bizonyos, hogy ez a tréfa kegyetlenül igaz valóságból táplálkozott...

— A bapóit belga király. Megérte a világ, hogy trónon ülő királyt egyik leánya és másik leányának hitelezői beprörök a polgári törvényszék előtt, mert nem akarta kifizetni az őket jogosan és törvény szerint megillető anyai örökségüket. *Lipót* király pedig ez utal nem tagadja meg természetét: bámulatos esőkönyösséggel és szívóssággal — nem fizet, bár most a leányai követelik rajta a pénztéket. A bírússeli pör az elhunyt belga királyné végrendeletét is a nagy nyilvánosság elé sodorta s így derült ki, hogy a magyar nádor leányának hozományai ekkalódoit. A végrendelemek ez a része így szót:

Az *Atya*, *Fru* és *Szendlék* nevében legyen mindig Istennek igazságos és jóságos akaratára szerint és általa és dicsőítve legyen örökké. Örökkévaló lelkemet az Örökkévaló kezébe a anóm; kérem őt bocsásson meg nekem, amint én is megbocsátok mindenkinek, aki készségesen vagy akaratom bámulat okozott. Azt kívánom, hogy temetessenek el a lelkem sróba tla kedves flam mellé neknek halála megfőtt szivemet. Szerény magánvagyonomat, a nagy atyámnak, a nádornak ajándékaiból, anyam és nagyanyam örökségéből áll, a belga törvény szerint os szán négy részre. Mindegyik részem kapjon egy részt, a nyedk pedig rendelkezésemre álljon. Házassági szerződéssem értelmében későzesez esztrák forrnyai késpénzhozományomról is rendelkezhenék. Nem nyuliam egy fillérhez sem, sem a tőkéhez, sem a kamához. Megerősítem, hogy minden kutatason mellett nem sikerül hozományom nyomára akadni.

A felperesek szabócégek, ékszerészek, akiknek *Lujza* hercegnasszony tetemes összegekkel tartozik. Így például *Dreott* a hircéves bécsi szabó 160 000 frankot követel a hercegnétől, a párisi *Hartog* ékszerész-cég 195 000, egy frankfurti és néhány párisi kisebb ékszerész cég összesen 170 000 frankért püri *Lipót* királyt. A végtárgyaeszt három napra félbeszakították és hétfőn nyilván már a tanúkihallgatásokra is sor kerül.

— A párbaj ellen. Az Országos Párbajellenes Szövetség felolvasó-ciklust rendez, hogy ezen az uton is új híveket toborozzon céljai szolgálatába. Az első felolvasást *Ambrovoics* Béla nyugalmazott miniszteri tanácsos fogja tartani e hó 9-én szerdán dé után 5 órakor a Magyar Mérnök- és Építész Egyesületben.

— Legett fűrészmalom. *Lembergből* táviratoznak, hogy egy ideérkezett távirat szerint bár *Popper* *nyhadai* fűrészmalma és berendezése, a hádayár-leszereléssel együtt leégett. Az egész kár hir szerint 6 000 000 koronát tesz, de minden biztosítva volt tűzkár ellen.

— **Waldsee nagybeteg.** *Hannoverből* táv-iratozzák, hogy *Waldsee* tábornok, a boxer-lázadás leverésére egyesült európai csapatok egykori fővezére, néhány nap óta nagybetegem fekszik. Az ősz tábornok báljában szenved és ereje oly rohamosan hanyatlak, hogy orvosi katasztrófától félnek.

— **A bárókisasszony szerelme.** *Berlini* távirat jelentette már, hogy vasárnap egy brandenbúrgi kastélyban kettős öngyilkosság történt, a kastély urának leánya, egy tizenhat éves bárókisasszony kocsisával együtt, akivel viszonya volt, fölalkasztotta magát. Pénteken ünnepelte tizenhetedik születésnapját s akkor még oly jókedvű és vidám volt, hogy senki sem gyanította szerencsétlen elhatározását. A kocsis, akinek *Jahner* a neve, három esztendő óta volt a báró szolgálatában. Azelőtt a dragonyosoknál szolgált, ahol mindig igen jól viselkedett. A bárónő születése napján a kocsis egy barátját látogatta meg, s az utolsó napig rendesen végezte szolgálatát. Amikor azonban vasárnap délután a báró hivatna, nem találták sehol. Kevésivel azután észrevették, hogy a bárókisasszony is eltűnt. Mindenfelé kerestették, a szomszédos birtokosnál is, de hiába. Végre az egyik szolga jelentette, hogy a kocsis szobájában több levelet talált, amelyek Berlinben élő barátjához, *Szilésiában* ő beteg atyjához és egy barátjához vannak címelve. Az ágyán pedig egy edülat találták, amely sejtette a valóságot. Azonnal átkutatták az egész kastélyt s az istállóban ráakadtak a két öngyilkos holtestére. Az élete tavaszán elhunyt bárókisasszonyt kedden délután temették el a régi temetőben lévő családi sírboltba, a kocsisát pedig szerdán délelőtt az új temetőbe. Utolsó kívánságukat, hogy haláluk után egymás mellé temessék őket, nem teljesítették.

— **Az óbébi szegényház.** A torontálmezei Ó-Béban az irtalmas-nővérek szegényházát építettek. A megnyitáshoz azonban még 6000 korona költség hiányzik. A vezetőség most a társadalom jótékonyaságához fordul a humánus intézmény végleges megvalósítása érdekében. Adományokat a szegényház javára *Marschal* Erzsébet irtalmas nővér (Ó Béba, Torontálmeze) fogad el.

— **Öngyilkos igazgató.** Ma reggel a *Silos* gabona- és gyapjúraktár igazgatója, *Stauber* Ignác szíven lőtte magát és meghalt. *Stauber* husz év óta volt a *Silos* igazgatója, majd az utóbbi időben *Wiener* Dáviddal együtt bérletre azt. A 67 éves ember kereskedelmi körökben tekintélyt vívott ki magának és mint főzsdogát állandó összeköttetésben volt a gabonakereskedőkkel. *Stauber* már tíz év óta veszedelmes belső bajban szenvedett. Az öreg urat nagyon elkeserítette a fájdmas betegség, amelyhez legutóbb egy súlyos szerencsétlenség is járult. Fél évvel ezelőtt ugyanis Bécsben elesett és kitérte a jobbkarját. A gyenge s ervezett ember így valóságilag tehetetlen lett s a *Silos* teepen lévő lakásán teljesen visszavonultan élt. Felesége már évekkal ezelőtt meghalt s egyetlen vigasztalása volt 11 éves kis unokája, *Deutsch* Paika, egy kis apátlan-anóyán árva. Az elhagyott öreg ur gyakran foglalkozott az öngyilkosság gondolatával s ma reggel végre is bajtorta sőtét tervét. Amikor unokája iskolába ment, a cselédet elküldte vejehez, *Scheller* Zsigmond kereskedőhöz azzal az üzenettel, hogy beteg s kéri, hogy azonnal látogassa meg. *Schiller* szíve tett eleget az öreg ur kérdésének, de mikor odaért az ajtó zárva találta. Mintán hosszas zörgetésre nem kaptak választ, beütközött az ajtó. Az öreg ur ott a táskában, a pamagyon fekvő, élettelenül. Mellette volt a revolver, amelylyen szíven lőtte magát. Levelet hagyott hátra amelyben elmondta, hogy betegsége ma váltak meg az életől s ezerszermind bocsánatot kér a családjától, hogy bánatot okoz nekik. A rendőrségnek is irt az öngyilkos levelet amelyben a következőket írja:

— Nagyon sok bajom volt, azért kellett, hogy öngyilkos legyek.

A holtestet bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Sikkasztó cégvezető** *Berlinből* telegra állják hogy a *Wachhausen und Görutz* borkereskedő-cég prokuristája *Danielovsky* 40 000 márká esikkasztása után megszökött. Lehetséges, hogy öngyilkosságot követelt el. *Danielovsky* egyik nővére múlt hó 22-én éjjel öngyilkossá lett.

— **Öngyilkosok.** *Kéty* Gyula budapesti születésű 37 éves államvasúti hivatalnok az éjszaka a Keoske-méti-utca 4. számú lakásán főbe lőtte magát. A mentők a Rókusba vitték, ahol reggelre meghalt. Az öngyilkos különválva élt a feleségtől s egy leányka volt szerelme. Hátrahagyott leveleiből azt következtetik, hogy szerelmi csalódás miatt lett öngyilkossá.

— **Farkas Franciska** 23 éves cseléd ma az Abonyi-utca 15. számú lakásán marólugot ivott. A Rókusban ápolják.

— **Az amerikai bankár sikkasztása.** *Hossza* Gábor, aki Amerika *Sharon* nevű városában mint bankár, honfitársait mintegy 15 000 dollár elsikkasztásával érzékenyen megkárosította, jelenleg a *kassai* törvényszék fogházában van. Ezideig két magyar honos jelentekzt károsként. Az egyik *Jóna* József vasnásdacsi, a másik *Pavoski* Milán szlupot-szentiváni lakos, akiket *Hossza* keservesen szerzett néhány száz koronájától fosztott meg. A vizsgálatot ez irányban is kiterjesztette a vizsgálóbíró; kiváuatos, hogy az időközben Magyarországra hazatért károsultak vagy hozzátartozók valamennyien a *kassai* ügyészségnél vagy vizsgálóbírónál levélleg jeleltékzenek.

— **Kuropatkin bucsuja.** Ő, a vallás, a hit nagy szerepet játszik a háborúskodó muszkáknál. Alighogy megrkezett a háború kitérésének a híre, a cár már is bensőséges imában fordult az istenhez, hogy segítse meg a muszka fegyvereket a vakmerő sarga emberek leigázásában. Mintha olyan bizonyos volna, hogy az egék ura, akihez fordult, föltétlenül a háború istene s egyebet sem kíván, mint azt, hogy az ő földi népe gyilkos fegyverekkel koczolja egymást. Történt aztán nemrégiben, hogy *Kuropatkin* lett a Manduriban gyűlekező orosz hadak főparancsnoka, akinek erre indulnia kellett Pétervárról a távol Kelet izgalmas viharai közé. Hat a tábornok bucsukodása, mint most külföldi újságok beszélik, meglehetősen figyelemreméltó volt megint csak a vallásosság szempontjából. A haditanács tagjai, csupa élemedett művelt ur, kiválasztották maguk közül a legőregebbet, *Korber* mérnökari tábornok urat s az aztán a keleti hadak újonnan kinevezett főparancsnokára ráadta az ő áldásukat, amit is a bucsuzó *Kuropatkin* térdén állva fogadott. Ugyancsak ekkor adták át neki a „mar-tir és győzelemosztó Szent György”, vagyis az orosz hadisten ikonját, szentképét. E ceremónia után következett pedig *Sacharov* tábornok hadügyminiszter ur és kollégáját a hadügyminisztérium nevében egy amulet-szentszekerény-kével látták el, amelyre megint csak Szent György van festve, továbbá Szent Alexis is, aki Alexi Nikolajevics *Kuropatkin*nak saját külön szentje is. Megkapta aztán az utra egy szerzetesrendtől a csodátévő Szent Szergiusnak az areképét, amely ugyancsak rendkívüli talizmán, mert magának Szent Szergiusz koporsójának egy darabjára van festve és azzal a csudaerővel volna ellátva, hogy az orosz fegyverekre győzelmet hozzon. Nagy Péter is magával vitte a poltavai csatába és 1812-ben is volt szerepe. Akkor *Platon* metropolita I. Sándor cárt áldotta meg vele. Hanem a csudakép a klastromban maradt, amely éppen a varázserejének köszönheti, hogy Szent Szergiusz rendkívül gazdag klastromt a franciák el nem pusztították, pedig ez a klastrom csak hatvan versztayre van Moszkvától. Így beszélik és hiszi legálább mindezt a nép. — Ekkeppen fölverte indult *Kuropatkin* főparancsnok a messze Keletre, hogy leigázza a japánokat. Hogy milyen nagy az ő védszertjeinek a varázsereje, az most már a közel jövőben kiderül majd.

— **Tűzkatasztrófa Londonban.** *Londonból* szörnyű tűzkatasztrófát jelentenek, melynek egy ház egész lakossága, számszerint hét emberélet esett áldozatul. A tűz a Pal-templom mellett a City-negyedben tört ki, eddig még ismeretlen okból. A ház, melyben a katasztrófa történt be van ékelve több kisebb ház közé és földszinjén egy kis vendéglő volt. Itt kezdődött a tűz, melyet egy rendőr vett észre elsőnek és azonnal besietett a házba, hogy figyelmeztesse a lakókat a veszedeleire. Kiabálásra a második emeleten megjelent egy fiatal ember, de már nem menekülhetett, mert a lépcső lángokban állott. A rendőr tanácsára a tetőre akart menekülni a többi lakóval együtt, de a hibetetlen gyorsasággal terjedő lángtegerben ebben is megakadályozta a szerencsétleneket. Időközben megérkeztek a tűzoltók, de mire a toló-létrakkal elérték a legfelső emeletet, ahová a lakók menekültek, ott már csak megszenesedett tetemeiket találták a szerencsétleneknek. Az áldozatok mind tereplő helyzetben voltak, — valószínűleg imádkoztak, — két leány hulláját pedig úgy találták meg, amint egymást átkarolva, érte utól őket szörnyű végzetük. Szemtanuk állítása szerint a tűz oly gyorsasággal terjedt, hogy teljes lehetetlenség volt a házban rekedieket megmenteni, és azok a tűzoltók és az egybesereglett közönség szemelátára ériek el. A katasztrófa okát a Londonban szokásos építkezésmódok tulajdonítják, mert egész London nagyjában héd herceg tulajdonát képezi, akik bérbé adnak az építőknek a

telkeket olyan leltételekkel, hogy az általuk épített ház és telek 99 év után visszaszámrazik az ő tulajdonukba. Már most az egyes építők így ekeznak minél ocsóbb házakat emelni és főleg fát használnak, ami állandóan katasztrófánál fenyegeti az egész várost.

— **Halál a tárgyaló-teremben.** Megrendítő esetet szakadt ma hirtelen vege egy szegedi kir. tábla előtt megindult tárgyalásnak. A tábla *Schmidt* Antal volt zombolyai takarékpénztári igazgató ügyét kezdte tárgyalni, aki vétkes bukás miatt került összeütközésbe a törvénnyel. *Vén* András tanácselölök épp befejezte az ügy ismer-tetését, amikor a vádlott *Schmidt* szívéhez kapott és szó nélkül lefordult a székről. Egy órai vergődés után az öreg ember fia karjai közt meghalt.

— **A verőszu.** *Bukarestből* jelentik: *Braillán* tegnap letartóztatták *Nacevics* Lyubomir politikai üzemelke miatt. A szerb királyi pár meggyilkolása után *Nacevics* ki egyike volt *Sándor* király legtevékenyebb híveinek, hogy a királygyilkosok bosszúját elkerülje, *Zimonyba*, onnan pedig Romániába menekült. Ott egy darabig nyugodtan viselte magát, de az utóbbi időben kísérletet tett, hogy román földön élő honfitársait a királygyilkosság megtorlására bujtogassa fel. Az fülébe jutott a brailai rendőrségnek, amely mint veszedelmes izgatót letartóztatta.

— **A kedvezményes áru vilamosjegyek.** A tisztviselők kedvezményes áru vilamosjegyei érdekében indított mozgalom intőző bizottsága ma uabb beadványt intézett a Közveti Vaspárti Társaság igazgatóságához. Kívánságaikat a következőkben összegezik:

Általános havi bérteljek: Két kapcsolatos vonal-szakasza 8 korona három kapcsolatos vonal-szakasza 11 korona, két teljes vonalra 14 korona. E bérteljegyeknek egy a pesti mint a budai oldalon nemkülönbön a balparti és jobbparti viszonylatok között megszorítások nélkül való rendszerezésére kériük oly módon, hogy azok bármely szó-beli kívánságára fényképpel ellátva kiálltassanak és azok a megjelölt utrányban közlekedő barnily kocsin és minden kocsiosztályban korlátlan érvénnyel bírjanak. A hidakon át érvényes bérteljegyek ára — a hidámra való tekintettel — 1 koronával magasabb.

Kedvezményes jegyek tíz darabonként: Egy vonal-szakasza 1 K. Két teljes vonalra egy-évi átszállással 1.40 K. Két kapcsolatos vonal-szakasza különböző viszonylatokban is átszállás érvényességgel 2.40 K. Mindezen kedvezményes jegyekre nézve ónatuk, hogy azokat bárki korlátlanul vásárolhassa. A hidakon át érvényes jegyek ára a hidámra való tekintettel darabonként 1 flérel magasabb.

Munkások teljek: Heti bérjegyek egy vonalra 1 kor 4 fl. Havi bérjegyek egy vonalra 5 kor. A fővárosi között szerződés 20. §-ának B). 2.) pontja értelmében az úpesti, kőbányai, közbizátdí és óbudai vonalra így arakban kiadott munkásbérteljegyeket a társaság többi vonalára is rendszerezésen és használati idejüket reggel 7 óráig és esti 6 óráig) a közlekedésben beálló zavarokra és késedelemre valamint a gyakori munkaidő csökkentésekre való tekintettel méltányosan kiterjesztést kériük. Ugyiszintén kívánatosnak tartjuk, hogy azoknak köre, kik munkásjegyre az igazság eivonól fogva igényt tartotnak, megfelelő bővítésre. Ehhez képest a „munkás” fogalom ne csak gyári munkásokra és munkásnőkre szorítkozzék, hanem a legtagabb értelemben vett, mindazon kereskedelmi, ipari és magánalkalmazottakra — nemre való tekintettel nélkül, — kik a munkásbérteljegyek érvényességi időtartamának határain belül bármily állandó keresete irányított hivatásuknál fogva nem szellemi munkával foglalkoznak. Tisztelettel kériük a tekiütetes igazgatóságot hogy mindezen jegyek érvényessége és a díjszabás tekintete ebben kitéjelt összes kívánásainkat jóakarattal és igazságosan tanulmányozni és ezek teljesítésére nevez két heten belül a mozgalmat intőző bizottság elnöke, *Szedő* Daniel gyár-igazgató ur utján (VI., Hungária-út 111—113. szám.) írásbelileg nyilatkozni méltóztatssék. Egszszerszmind megjeyezni kívánjuk, hogy a társaság vonalain tapasztalt sérlemes és nagyrészt tartatlan állapotoknak a lebeleső szertm való mielőbbi orvos-lása iránt még külön fogunk u a tek igazgatóságot megkeresni, a nélkül azonban, hogy ezeknek a tek igazgatóság részéről való rendezését határudóközö kőni chajtanók, vagy a jelen megkeresésünkben foglaltaknak teljesítésére vonatkozó nyilatkozatát el betolyá-solni akarunk.

— **Egy falu pusztulása.** *Zsolozsár* táviratozzák, hogy tegnap a községben nagy tűzvész dühöngött. A pusztító elem a nagy szénvábarban olyan rohamosan terjedt, hogy rövid névbír óra alatt negyvenhét házat és a tempomot elhamvasztotta. A csendőrség a veszedelem okának megállapítására nyomozást indított és kiderült hogy a tűt bűnök okozta, *Doppler* Erzsébet cselédéány bosszúból felgyújtotta gazdájának a házat.

— **Az artisták matinéja.** A Budapesti Artista Egyesület vasárnap délután 3 órakor a Fővárosi Oriem helyiségében özegeyi és árva pintársának javára a legbravebbek artisták a Fővárosi Oriem és a Folies Caprice személyzete kö remüködsével

“AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyárának vezérigynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe. Tiszta acélananyag saját hámorainkból. Előretöltetlen tégelyacélekefej. Páncélacé-kormánylemez. Magasított acélekefej. Porvédő keretek. Acél [] gerendék. Csak kitámasztó nyeregterületű bíró talpú szállítók. Kérjük árjegyzéket. — mivel ez az összes talajművelő-gépek terjedelmese ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakzszerű és minden gazdának értékes felvilágosítást nyújt — és díjmentesen küldetük. — Elküldetésre a legfelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-út 2. Sürgönycim: „Agraria” Budapest.

nagy matiné rendez. Jegyek kaphatók a Fővárosi Orfeum pénztáránál.

— **Testvéralkosság szeretetből.** A testvéri szeretet megdöbbentő iragédiája játszódott le tegnap Lembergben. Littich Jozefine, egy általános övegye, megölte nővérét, Friedler tanár feleségét, akit addig öneléledző gonddal és páriát ritkító szeretettel ápoli súlyos betegségében. Mikor Littich Jozefine látta, hogy nővére nem épülhet föl betegségéből, revolveréből háromszórát rálőtt, csak hogy megszabadítsa szenvedésétől. A lövések után még morfiám injekciókat is adott a nővéreinek, aki pár pillanat múlva kiszivelt. Littich Jozefine, mikor a rendőrségen kihallgatást, kétségbeesetten tudakozódott, hogy éle még a "nővére."

— **Mulatság.** A Magyar Tisztviselők Országos Egysélete holnap, szombaton bált rendez Esterházy-utca 4. szám alatt lévő helyiségében. A táncrendje föl van véve a kőrmagyar és a séta-palotásé. — Az államvasutak gépgyárának *Acélhang* nevű dalegysége 12-én Kőbányán ut 23. szám alatt bohócszt ad. — A Fővárosi sportkör holnap, szombaton tancmulatságot tart az V. kerületi *Polgári Körben*. A nőgyógyekek a rendezőség rendkívül csinos táncrendűt kedveskedik. — Holnap, szombaton este lesz az utolsó alkalom a Vigadó összes termeiben. A mulatságot *Baumann Károly*, a Fővárosi Orfeum kedvelt tagja rendezi. — A Dunagőzhajózási Társaság óbudai hajógyárának tisztviselői köre *Szendri Beáta* és *Suppán Hermann* urasszonyok vednöksége alatt március 12-én az óbudai Korona vígadó teraibein elite jelmezestélyt rendez.

— **Milliók csőd.** *Milánóból* jelentik, hogy *Odóni* selyemgyáros, aki ezeröttszáz munkást foglalkoztatott, csődbe jutott. A passzívák két millió lírara rúgnak.

— **Csőző gépjűgök.** A rendezőség család márt kőrői *Gyönyössy* Dan el makói születésű negyvenöt éves gépjűgynököt. G. öngyössy a múlt hónapban Czeglőden árt s ott a államvasutak gépgyárára megbízottanak adta ki magát. Ilyenformán *Bogdán Pál* csegdi el gazdát érzékenyen megkárosította. Rábeszélte, hogy az ő közvetítésével vásároljon cseplőgépet. *Bogdán* belement az üzembe és jédelzetl adott is egy 1200 koronáról kiállított fedezőt váltott azzal a kikötéssel, hogy az csak akkor számolható te, ha *Bogdán* nem tesz elozet a kötelezettségnek. *Gyönyössy* azonban a váltót nyomban értékesítette a nélkül hogy a cseplőgépet szállította volna. *Gyönyössy* különben rovtó mult és hasonló széhamusságok miatt a szegedi ügyészség is körözi, de egyéb büntüvekben is vizsgálják folyik ellene.

— **Az osztályorszátek huzása.** Az osztályorszátek mai hozasan *harmincezer koronát* nyert: 10144, *huszezer koronát* 22898, *tizezer koronát* 64888, *öt ezer koronát* 87321 106024 988-1. *Kétezer koronát* 91994 10296 996, *ezer koronát* 105765 88876 22944 94148. *Ötszáz koronát* 7424 68359 39548 82632 4103 94050 108719 20599 103972 87088 109888 62458 7697 82673 70128 38682 101152 38182 63940 14813 119574 54913 25501 23963 28332 75292 9921 49881 107874 41233 50118 91174 7641 75504 80857 67018 17497 13239 6914 27088 90033 51187 57468 75344 99309 19394 3939 37013 62536 47878 27424 64913 64764 77932.

A mai huzásnál a legnagyobb 30.000 koronás nyereményt *Török A.* és *Tarsa* budapesti bankházaak szerencsés vedői nyerték a 101.448 szamu sorsjegyre.

— **Fővárosi Orfeum.** Minden este zsuoft ház előtt kerül színe a *Tannhäuser*-párdia a Fővárosi Orfeumban. Különösen *Lothar Konrad*, a jeles baor színész és *Brakl Adolf* az ismert tenorista a főerősége az előadásnak, amelynek keretében a küönlegességi műsor is változatos és gyönyörűkedő.

(x) **Aki kertjét szereti, szép virágok és konyhakerti terményeket akar,** az ledeze magszükségletét *Mathner Odón* cs. és ktr. udvari *magyerkedés*ében, Budapest, Rottenbiller u. 33. sz. A cég főirjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kíváratra ingyen küldi.

(x) **Ötven év óta közkedveltségnek örvendenek** kőhőges, rekedtség, torok és légzési szervek működési zavaránál a *viárhírű Egger-jéle mellipastillák*. Doboza 1 és 2 kor. (Próbadozó 5) fillér.) Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

(x) **Étvágytalanság, rossz emésztés ellen páratlan** a *Brady-jéle Marzaccelli gyomorcsoppek*. Üvegje 30 fillér a gyógytárakban.

FŐVÁROS

(*) **A választói jog reformja.** Gróf Tisza István miniszterelnök ma rendeletet küldött a fővárosnak, amelyben írta, hogy a választói jog reformja érdekében a huszvévesnél idősebb férfiakat számílat meg. Az új népszámlálás március 15-től április elejéig tart s a kerületi adószámvizelői hivatalok végzik. A főváros minden házában hirdményt fog kiragasztani, amely tájékoztatja a közönséget az összejáráról.

(*) **A vasárnapok arculékkel.** A székési főváros tanácsa, tegnapi ülésén alapította meg, hogy másodnap iparekkekét szabad árusítani a vásárnapokban. A tanács hetven olyan új cikket vett föl a listába, amelyek a régiéban nem szerepeltek.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Várszínház.** Érdekes debüt színhelye volt ma este a Várszínház, ahol az Opera igazgatója szívesen nyit kaput a fiatal tehetségek kísérletéi e öit. *Bivó* Lili kisasszony lépett föl először a *Troubadour*-ban, Leonóra szerepében és első lépése határozott sikerrel járt. *Manhetna* ezt a jeles tanítványát már hallottuk egyszer a Royalban Mereteu hangversenyén. Az akkor kellett várakozást ma kielégítően erős egészséges hangjával és jól isko azott énekével. Ezek a dicséretes tulajdonságok szerencsésen ellensúlyozták azt az eloglottságot, ami elválaszthatatlan az ilyen első színpadi kísérletektől. A közönség rokonszemes tapsalval árasztotta el a fiatal énekesőt, akit zajosn hívtak a felvonások után. Nagy sikere volt *Szántó* Lílinek *Aruena* szerepében. Erős, meleg hangját, tüzes énekét önk taps juttamazta nyílt jelenetben is. *Luna* gróft *Daboky* Viktor adta s énekben és játékban egyaránt kiűnő volt.

** **Behr Teréz dalestéje.** A kiváló német dalestéző, akit csak nemrég ünnepeit Budapest műértő közönsége a fiharmonikusok hangversenyén, ma önálló dalestét adott a Royal termében. Műsora kifezte pregnáns egységigét és művészetének a nemese irányát. Programján négy számmal szerepelt *Tramón*, akinek a mély költészetet különböző szerencsével tomacsola *Behr Teréz*. *Az Immer leiser wird mein Schimmer* ma is egyik lénypontja volt lélektől áthatott, bensőséges előadásának. *Peethoven. Caidara-Eusoneini, Schubert és Wolf* Hugó dalaival is mindeukre a szívűbe férközték. Kevés dalestézőnk ismerünk a legkötűnbbek közül, aki a kifejezésnek annyi árnyalatával rendelkezik és a fenséget, a drámatit amit lehet, olyan nemes komolysággal tudná magyarázni, mint *Behr Teréz*. Előadása közben ő maga is áizsellemlt és a daok szépsége valósággal megszépíti az arca vonásait. A közönség odaadással tapsolt a kitűnő művésznőnek aki tankadás nélkül énekelte le hosszú és gazdag műsorát. Dalestén *Popper* Félix gondokaművész, az Opera tagja működött közrn, akinek a technikája előkelő és tónusa meleg. *Tarnay* Alajos mint zongorakísérő finoman végezte fe adását.

** **Baláné a Szökőit két nében.** *Blaha* Lujza vasárnap délután előttsza a mérsékelt nyarak mellett a *Szökőit* katona Julosa szerepét.

** **A Vigszínház bemutatója.** A Vigszínházban kedden, e hó 8-án lesz a *Takarodó* (Zapfenstreich) bemutatója *Boyerlein* drámája a következő szereposztásban kerül bemutatóra:

Bannewitz — *Szilágyi* Vilmos, *Höwen* — *Tapolcay* Dező, *Laufer* — *Tanay* Frigyes, *Volkhard* — *Baassa* Jenő, *Aneiss* — *Fenyvessi* Emil Heibig — *Dáth* Sándor, *Micalek* — *Szerényi* Zoltan Spess — *Dayka* Balás, *Klári* — *Gazsi* Mariska Paschke — *Kazai*ok Antal, *Lendenburg* — *Hegedűs* Gyula, *Hjemeier* — *Gyöző* Laics 1. hadbíró — *Bardi* Ödön, 2. hadbíró — *Rónaszék* Gusztav, 3. hadbíró — *Gyarmaty* Gusztáv, *Jegző* — *Halász* Alfréd, *A lovas* — *Kassay* G. öd., *Ordonanc* — *Vendrey* Ferenc.

Jegyek a *Takarodó* előadásaira kivételesen már holnap, szomba on válthatók a Vigszínház pénztáránál és a rendes árusító helyeken.

** **Kury Klára Szabadságán.** *Szabadsái* levelezőnk jelenti: *Kury* Klára szerdán kezdte s tegnap folytatta vendégszerelését az iteni színházban. Első este a *Katalin* Germain hadnagyt. csütörtökön a *Jonathan* Molyját játszotta. A színház zsuoltásig megtelt a jegyek már előre háromszorosan voltak tuljegyezve. Az ilusztis művésznő olyan ünnepeben részesítették, hogy az ovációktól minduntalan iennakadt az előadás. A felvonások végeztével egy-egy előadás on vagy ötvenzer kelét a lámpák előtt megjeenni közönség tüntelő tapsaira.

** **A színészegyesület közgyűlése.** Az ország s színészegyesület tanácsa a közgyűlés küzelede kővetkeztében ma minden nap üest tart s dolgozik már a munkaprogram összeállításán. Gróf *Tisza* István belügyminiszter tegnap küldte e az új nyugdíjszabályt, amelyen néhány jelentéktelen módosítást tett. A tanács az észrevételeket a közei napokban veszi tárgyalás alá, a szabályzatot e szerint módosítja s jóváhagy as végti ismét ióterjeszt a belügyminiszterhez.

** **Hangverseny és bál.** A fővárosi hírapkiadóhivatali tisztviselők művészetének programja a következő: 1. *Hörmas*. Irt: *Szabados* Béla. Ennek keretében: *A kis hörmas*. Irt: *Major* Gyula. (Előadja: *Rieser* Anny), *Pitypaty-dal* a *Négy királyból*. Irt: *Szabados* Béla. (Előadja: *Anday* Terka). *Dal a porcellábobáról*. Irt: *Hávis* Iván. (Előadja: *Papp* Juliska), *Zongorán kísér. öket: Szabados* Béla. 2. *A szav és Tesni* (perzsa népdal). 3. *Wronowski*, orosz dalok. 4. *Szevesik* cseh ábránd. Hegedűn előadja: *Heller* Amely Zongorán kísér: *Félt* József. 5. *A világ teremtése*. Monolog. Eladja: *Vágó* Béla, a *Király-Színház* tagja. 6. *Erkel* Ferenc: *La Grange* aria. *Hunyady László* című operából. Előadja: *W. Kramer* Teréz, az Opera művésznője. 5. *Yaganini*: *Moservariációk*. 6. *Ries*: *Moto perpetuo*. Hegedűn előadja: *Heller* Amely. 6. *Jeane* Rostand *Sapho* című szin-

művből. Előadja: *Maróthy* Margit, a Magyar Színház művésznője. 7. *Nagy* a szíven *fájdalma*... *Odjenn estagosa*... Előadja: *tárogató* *Krussnyak* Walter, *kür ön Weidl* Antal, *Horvitz* Ede, *Klement* Sándor és *Zimmermann* Károly, az Opera kürtnegyese. A hangverseny szombaton, március 5-én lesz a Royalban és pouban 9 órakor kezdődik. Hangverseny után tánc. Jegy kapható minden napilap kiadóhivatalában és ese a pénztáránál.

** **Koonen Tilly dalestéje.** *Koonen* Tilly dalestéje hétfőn március 7-én este 7 1/2 órakor lesz a Royal-színház termében *Faheen* Rikárd zongoraművész közreműködésével. Jegyek a Harmonia zeneműkereskedésben kaphatók.

** **Népligeti Szinkór.** A *Népligeti Szinkór* március 26-án, szombaton tartja megvívott előadását. Színe kerül *II. Rákoczy* *Ferenc* *Rósló*stóban című történelmi korrajz, a *Jugo de Suassosa torador* című egy eivonásos vig operett és *A talait pénz* című egyeivonásos színmű.

TUDOMÁNY, IRODALOM

** **A Magyar Numizmatikai Társulat** legnap dr. *Bóthy* László elnökeje alatt felolvasó-üest tartott az Akadémiában. Dr. *Eder* Lászlónak ismertette gazdag tudományos kézséggel a richárdpuszti Arpdákori éremleletet. A közönség ügyelmemmel hallgatta végig az előadást. Akik a lelet iránt érdeklődnek, a társulat titkári hivatalában (VIII, Rókk Szállód-utca 87. szám.) megkaphatják a lelet érmeinek rajzait.

** **A Természettudományi Társulat** áttantani szakosztálya ma üest tartott. *Ratz* István a hazánkban előforduló mesocetoides fajokat dr. *Tóth* Zsigmond pedig a *tomator* igneus orrökának botanai szerkezetét és a lemezmodellezést ismertette.

** **Diszülés.** Az országos izraelita tanítóképzőintézet *Kiss* József önképzőköre 6-án *Kiss* József, az ilusztis költő tisztelőre díszület rendez a pesti izraelita hírközéző Sip-utca 12. szám alatt lévő nagytermében. Az üles délelőtt tizenegy órakor kezdődik.

Nyitlter.

Értesítés!

a már 30 év óta bevezetett és jó hírnévnek örvendő

Berger-féle medikai és higienikus szappanait illetőleg.

Nem rég egy *Berger* nevű kereskedő kísérletet tett arra nézve, hogy régóta ismert és jónak bizonyult „*Berger-féle gyógy-szappan* és *kátrány-práparatum*”-ok nevel viselő különlegességeink ilyen cínevezést vídása tegye, hogy ily módoa a mi gyártmányaink nevét viselő, másféle szappanokat hozhasson forgalomba. Elnőfőgelye kénytelenek voltunk ügyvédnök, Dr. Sachs Lajos ur által Bécsben a cs. kir. kereskedelmi miniszteriumnál ez ellen védat emelni és nyilvánosságra hozzuk ezuton a keresk. miniszterium által 1903. dec. 16-án 13052. sz. a hozott ítéletet, hogy nekünk van jogunk arra ezen külön címeiket: „*Berger-féle gyógy-és higienikus szappan*”, „*Berger-féle kátrány-szappan*” és „*Berger-féle glicerinn-kátrány-szappan*”, „*Berger-féle kén-szappan*” használni és védjegyeket alkalmazni. Ezen jó hírnévnek örvendő különlegességeinket mint eddig, ezentul is a fentjelzett név alatt hozzuk forgalomba, kerjük azonban a t. közönséget saját érdekében, hogy övadjókedje a különféle rossz utánaotóktól s mindig figyeljen ismert védjegyünkre, a mely mellett itt

jelezt
cégjelár-
sunk is
mindig
látható,
ha a csog-
ny kerjük azt, mint olyant, amely nem a mi 30 év óta feon-
álló gyárunkból való visszakülden.

Troppa u. és Bécs, február hóban 1904.

G. Hell & Comp.

Olvasunk a „Kereskedelmi Alkalmazott”

(Az e rovat alatt közöltöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A totalitátr áldozata.** A totalitátr letörtött áldozata ált ma a bíróság előtt, alig lehetett rá smerni hogy ez a vádolt *Kádár* Kálmán, a belügyminiszterium egykori segédhivatali igazgatója. Buzgó lelkiismeretes hivatalnok volt becsülték a felebbvalói, szerették a kollégái, a karrierje szépen indult, mikor tavaly karmi közé kerítette a löversony ördöge. Egy esztendő alatt 104,000 koronát sikkasztott a miniszteriumban, végül az elnöki osztály vezetőjének bevallotta rettenetes bűnét s letartóztaták. Ma ítélt öölte a törvényszék; a tanácsban *Oláh* András elnököl, a vádatóságot *Mogyar* István királyi ügyész képviselte. A tárgyalás semmi szenficiót sem nyújtott. *Kádár* Kálmán töredelmes vallomást tett bűnbánó szívvel vezekelt beismerte a vétékét s szomorúan

mondta el, miként jutott a totalizátor révén a süllyedés örvényébe.

— Eleinte — vallotta a vádlott — csak kisebb tételeket sikkasztottam. Később már úgy kellett játszani, hogy egy szerencsés tét révén visszanyerjem a pénzemet, mert hiszen a becsületlen forgott kockám. Így történt, hogy nagyobb tételeket sikkasztottam. Egy bécsi meetingre például két nap alatt tízezer koronát vesztettem. Egy nap érkezett a minisztériumba 80.000 korona Nagyikinda árvaszékétől. Ezt magamhoz vettem s a legnagyobb részét Bécsben, a kisebb részét Budapesten vesztettem el. Aztán jött a budapesti verseny, ott is szerencsétlenül végződött a játék. Akkor már a pénzem a végén járt. En a pénzt, tekintetes bíróság, mind a versenyen vesztettem el, a magam számára egy krajcárt sem költöttem el. Nem élveztem belőle semmit, csak szenvedésem és kétség-gom volt.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság Kádár Kálmánt hivatali sikkasztás büntetéseért négyévi fogságra és hatévi hivatalvesztésre, az okozott 104.637 korona kár megtérítésére ítélte. Enyhítő körülménynek vette a bíróság a vádlott őszinte beismerését, továbbá hogy a sikkasztott pénzt nem saját élvezeteire, hanem egy végzetes bűnös szenvedelem kielégítésére fordította, s végül az ellenőrzés fogyatékoságát, amely lehetővé tette, hogy a vádlott aránylag rövid idő alatt ekkora összeget sikkasztathatott. Az elítélt és védője főlebegett az ítélet ellen.

§§ A poszonyi sajtópöréről. Néhány nappal ezelőtt a poszonyi kórház igazgatójának sajtópörével való kapcsolatban cikk jelent meg nálunk. A cikke vonatkozásilag Kedrovich János nagybecsi földbírókos levelet írt ma hozzánk, amelyben védelmezi a kórház igazgatóját. Hangsúlyozza, hogy dr. Pantocsekben a szegény betegek jötevőjüket adják. A gondjaira bízott kórházat — ugymond — dr. Pantocsek példátlanul szigorral vezeti és éppen ezért sok elensége van. Ezek terjesztették róla tisztán bosszúból a rossz híreket

TÁVIRATOK

A Dreyfus-pör revíziója.

— A Budapesti Napló tudósítójának távirata. —

Páris, március 4.

A semmitőszék ma folytatta Dreyfus kérvényének tárgyalását. A hallgatóság számára fenntartott helyen ma megjelent Dreyfus Alirédné is és Fiequard mellett ült.

Az elnök megnyitotta a tárgyalást és nyomban átadta a szót Baudouin főállamügyésznek.

— Ott folytatam előadásom fonalát, ahol tegnap abbahagytam — kezdte a főállamügyész. Az ut, melyet magam mögött kell hagynom, még meglehetősen hosszú. Ezután a főállamügyész a nagy pör minden apró részletét fejtegette és boncolja az affair egyes fázisainak összefüggését, csoportosítja, jellemzi az összes szereplőket, bírálja cselekedeteiket, rámutat az egymásnak ellenmondó körülményekre, majd éles szavakkal, sokszor csipős gunnyal beszél Esterházyról és Henryről, akik Picquartot szemelték ki áldozatukul. Sorra veszi a vezérkar tagjait, ismerteti minden egyes vezérkari tisztnek szerepét, aztán emelt hangon így kiált föl:

— A vezérkari tiszték együttvéve olyan vegyülék a leghihetlenebb jellemekek és a legmegfejthetlenebb természeteknek, amit Henry és Paty de Clam kieszeltek, annyira pervers dolgok, hogy így együtt mindent összevágva csupa rejtély előtt állunk, és azt képzeljük, hogy álmunk, pedig mindez szomorú valóság és megtörtént esemény, létező, élő alak.

A nagy affér ismertetésében és analizálásában a Zola-pörhöz jut el a főállamügyész és annak tanácsait magyarázza; hosszasan foglalkozik Gonse, Roger, Cavaignac és mindahányuk cselekedeteivel, aztán átér a rennesi tárgyalásra.

— Ha bíráljuk a rennesi haditörvényszék előtt lezajlott eljárást, a kihallgatásokat, a bizonyítékokat, egy csodálatos jelenségre bukkanunk. Mi az a csodálatos momentum? Az, hogy Rennesben többé nem lép fel olyan határozottsággal Dreyfus ellen az árulás vádjára, már féltékeny a gyanús ellen és számol annak a lehetőségével is, hogy a mesterségesen előidézett árnyék megvilágosodik. Es itt ki kell emelnem, hogy valahányszor egy-egy külföldi diplomáciai ügynök vallomása, nyilatkozata vagy írása Dreyfus mellett szólott, tettettet semmibe vessél, mesterkélit göggel iparkodtak azt jelentéktelenné tenni. Ha pedig az árulás bizonyítására alkalmasnak mutatkozott, méltóságosan, komolyan fogadták és a világot sem akartak arról más pontra és körülményre áttérni, hogy jól bevésődjék az emlékezetbe.

Az irásszakértőkről maró gunnyal beszélt a főállamügyész.

— És hát miről voltak jók azok az irásszak-

értők? Mit fejtettek meg? 1898-ban felfedezték Esterháznak áttetsző papírosra írott két levelét, amelyek halomra döntöttek mindent. Mercier sietett azoknak valódiságát kétségbevonni. En azonban megvonom a tábornoktól azt a jogot, hogy tagadni merje azoknak valódiságát ama pontos és lelkiismeretes vizsgálat után, amelyet a semmitőszék véghezvitt. Kívánom, hogy a tábornok urnak mindig olyan valódi okmányokkal legyen dolga, mint a minők ezek a levelek. Ezekből napnál világosabban tűnik ki, hogy a bűn Esterházy bűne, a borderó egyedül az Esterházy műve!

Most még egyszer csoportosítja a főállamügyész mindazokat az okmányokat amelyek az első és a második haditörvényszék előtt megörödltek, keresi az összefüggést a Dreyfus bűnösségének bizonyítása céljából összehordott terhelő körülmények közt és bemutatja hogy a vád Dreyfus ellen az első perctől fogva milyen gyöngye lábon állott s milyen örögi mesterkedés kellett ahhoz, hogy elhitessék az árulást a világgal és a bírakkal, a gyanúsítások minden tekintetben áttetszők, de mesteri kézzel bonyolítva, megtévesztők voltak. Szóvá teszi a főállamügyész, hogy mennyi sokat épített a vád arra a gyanúsításra, hogy Dreyfusnak viszonyos volt kétes hölgyekkel, szenvedéliesen kártyázott, s ezek a jelenléteknél dolgok is a kalmaskar voltak arra, hogy Dreyfus bűnössége mellett bizonyítékok gyanant szerepeljenek. De hát ezek is hangfogásoknak tüntek ki; mesterségesen felcserlették Dreyfus a tanuk a klub egy játékos, nőbarát tagjával, aki véletlenül áldozatuknak névrókona volt.

— Ahány terhelő körülmény és vád a hosszú afférben Dreyfus ellen felmerült, mind, mind felsoroltam és elemeztem. Értse meg, aki bírja, hogy mint lehetett valakit pusztá gyanúra elítélni. Igaz, Rennesben enyhítő körülményeket is találtak és tekintettel voltak azokra. Hát ez még csodálatosabb, mint minden egyéb.

Enyhítő körülmény és ilyen borzalmas bűn! Hogyan kerülhetnek egymás mellé? Az enyhítő körülményekkel a bíróság ítéletet mondott a saját ítélete felett.

Ujabb szünet után Baudouin behatárolt foglalkozik az új tényekkel, melyek a per revízióját vonatknák maguk után. Hangsúlyozza annak szükségét, hogy különböző tényekre nézve elrendelje a vizsgálatot, nevezetesen Val Carlos spanyol katonai attasé ügyében, továbbá hogy a hamisítások szerzőit, ha az amnesztia védi is őket, kihallgassák. A főállamügyész így végzi: A hamisított iratok hitet keltettek bennem Dreyfus ártatlanságában és megmutatták a revízió szükségességét. Feladatokat szenvedelem nélkül és egyuttal gyengesség nélkül teljesítettem. Önök pedig a jog után fognak haladni a célig, szintén féltelen és szenvedelem nélkül. Az a tudat, hogy kötelességüket teljesítették, elégtételül fog szolgálni önöknek, isten pedig megteszi a többi. Holnap a perbeszédék következnek.

Róma, március 4. A király 27 szenátort nevezett ki, így Avarna herceget, a bécsi nagykövetet, valamint Baldissera tábornokot.

A magyar király Londonban.

Bécs, március 4. Diplomáciai körökből indult ki az a hír, hogy Ferenc József király a háboru miatt az idén már nem utazik Angolországba. Ez a közlés alaptalan, mert ő felsége májusban Londonba utazik.

Ad audiendum verbum.

Páris, március 4. A lyoni érseken kívül a párisi, toulousei és rheimsi érsekeket is az államtanács elé idézték Loubet elnököt intézett levelük miatt, melyben a kongregacionalista oktatás elnyomása ellen tiltakoznak.

Hadügyi vita a német birodalomgyűlésen.

Berlin, március 4. A birodalomgyűlés a hadügyi költségvetést tárgyalta. Bebel elítéli a katonai bántalmazásokat és azt mondja, hogy az új kormányrendelet korlátozza a tényleges fizetek irodalmi működését. A oszászárnyakorlatok csak látványosságok. Ha a háborut úgy folytatják, mint egy oszászárnyakorlat, a vereség elkerülhetetlen volna.

Ejtem hadügyminiszter hangsúlyozza, hogy a kormány mindig elítéli a katonai bántalmazásokat. Lehet, hogy a francia tábornokok nagyobb szabadságot élveznek, de nekünk nem kell mindent behoznunk, ami Franciaországban divat. Egyébként a francia hadügyminiszter sokkal kevésbé érti a trétát, mint mi. Ez Algírba való hejyezés esetleg meglehetősen bizonyos. A pirnai esettel nem foglalkozik, mert hölgyek vannak a karaton. Véleményét erről a dologról megálálhatja Bebel Goethe Faustjában, azokban a szavakban, amelyeket a haldokló Valentin intéz Gretchenhez.

Nagy tűz.

Lippa, március 4. Róth József utócai lippai pálinkafőzötelepe ma teljesen leégett. A kár 500.000 korona. A telep négy budapesti intézetnél van biztosítva.

A balkáni helyzet.

Belgrád, március 4. A lapok a török-bolgár egyezményről foglalkoznak és arra a következtetésre jutnak, hogy Szerbia politikája, mely a Balkán-államok szövetségére és nevezetesen a Bulgáriával való együttműködésre irányul, ismét káros politikának bizonyult Szerbiára nézve. Csupán Bulgária ért hozzá, hogy mindig kivége a maga hasznát.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, március 4. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Eladott buza: tiszavidéki 9.35—9.70, mosoni 9.—9.30 K., bányási 8.90—9.30 K. Rossz: tót vidéki 7.20—7.40 K., pestmegyei 7.20—7.40 K., déli vasuti 7.—7.25 K., magyar tengeri: 6.05—6.15 K., magyar zab 6.—6.60 K., válogatott 7.—korona.

Bécs, március 4. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A délműti magángazdaságban a száriatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 627.50. Magyar hitelrészvény 737.— Angol-Osztrák bank 279.50 Bécsi bank-egyesület 503.— Union bank 519.50 Landerbank 419.50 Osztrák-magyar államvasút részvény 628.75 Déli vasút 77.25 Kibavölgyi vasút 402.— Szaknyugati vasút részvény —.— Dobányrészvény —.— Rimamuráyi vasút 312.— Alpeji bányarészvény 453.— Május-járadék 395.— Magyar korona járadék 96.50. Osztrák koronajáradék 96.90. Lombard 108.— Török sorjegyek 117.45 Német bircdami mársa 117.46. Napóleonsó 19.08

Berlin, március 4. (Gabonatözsde.) Buza májusra 176.75 márká (10.35 korona), júliusra 177.75 márká (10.41 korona). — Rossz májusra 139.— márká (8.14 korona), júliusra 141.25 márká (8.28 korona). — Zab májusra 132.— márká (7.74 korona), júliusra 135.— márká (7.91 korona). — Tengeri amerikai mixed májusra 112.50 márká (6.60 korona), júliusra 113.— márká (6.63 korona). — Spiritusz 70 márká (áríolyam 117.20 korona per 100 márká.) Irányzat: bágyadt. Idő: fehérs.

Berlin, március 4. (Tözsde.) A helyiértékekben szilárdult nyílt meg. Ma is a spekuláció előterében álltak a gelsenkircheniek. Ennek okául azt tartották, hogy ismét rajnai számlára történtek vásárlások. Ezén-részvények általában szilárdak voltak. Ez a kohórézvényekre kedvező hatással volt. Ami a bankpiacot illeti nagy és középbankok meglehetősen szilárdak voltak. Orosz bank szilárd. Belföldi fondok kevésbé változtak. Hajózásiakat nem keresték. Spanyolok Párisra 3/4-al emelkedtek. Kínaiak nyugodtak. A tözsdaidő II. felében Gelsenkirben 212, harpeni 188, Hibernia 188 jegyez. Bankok változatlanok, ugyszm-ten fondok és vasuti részvények is. Később az összes piacokon nyugalom áll be. Konsolidatum 392 1/2, 1 1/2%-al emelkedvén. Magánleszámítások kamatláb 3 1/2%.

Berlin, március 4. Esti forgalmi 4/0-os magyar aranyjáradék —.— Magyar koronajáradék —.— Osztrák hitelrészvény 197.50. Osztrák-magyar államvasút 134.90. Déli vasút 13.75. Szaknyugati vasút —.— Kibavölgyi vasút: —.— Orosz bankjegyek középső 216.30. Busencherai —.— Orosz bankjegy —.— (Ultimo.) Lombard —.—

Páris, március 4. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasút —.— Új török konzol 78.53. Egyiptomi járadék 104.30. Osztrák Landerbank —.— Párisi bankrészvény 10.33. 3/4-os francia járadék 96.22 4/0-os spanyol járadék 77.65. 3/0-uj törleszthető járadék 96.12. Crédit foncier de France 654.— A pesti bányarészvény —.— 4/0 1890. román kölcsön —.— Görög kölcsön —.— Váltó Olaszországba 3/4. Váltó Amsterdamra 206.18. Váltó Brüsszelre 3/4. De Beers 469.— Chartered 43 1/2. 5/0-os bolgár kölcsönvén —.— Magyar aranyjáradék 98.75. Déli vasút 79.— Váltó Londonra 251.75. Osztrák aranyjáradék 100.75. Török sorjegy 112.— Meridional vasút —.— 4/0-os olasz járadék 99.60. Ottomán-bank 545.— 3/4-0-os francia járadék —.— Osztrák földhite-inként 1282.— Déli vasuti előbbébbi kötvény 311.25. 4/0-0-os 1896. román kölcsön 84.— Dobányrészvény 338.— Váltó Bécsre 103.62. Váltó német piacokra 121.71. Rio 11.78. East Rand 150.— Randfontein 59.75. Magyar Jelzálogbank 552.— Az irányzat: nyugodt.

Budaapest, március 4. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Aríolyanok járadék. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 197.50. Német bank 216.80. Disconto 181.40. Heram kereskedelmi bank 149.20. Gelsenkircheni 210.30. Harpen 187.70. Laura-kohó —.— Olasz járadék —.— Hibernia 187.70. Az irányzat: tartott.

New-York, március 4. (Terménytözsde.) (Zárlat.)

Gyapot: New-Yorkban nyelben 15.25 (16.25). Márc-ra 15.68 (16.60). Juniusra 15.70 (16.60). New-Orleansban nyelben 15 1/2 (15 1/2). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 8.75 (8.75). Stand white Philadelphianban 8.70 (8.70). Refined in Cases 11.45 (11.45). Credit Balances at Oil City 1.74 (1.77). — Zsír: Western steam 7.50 (7.70). Rohe és Brothers 7.60 (7.75). — Tengeri irányzata állandó. — Májusra 60 1/2 (58 1/2). — Júliusra —.— (—). — Szept.-re —.— (—). — Buzs irányzata állandó. — Píros ószi helyben 105.— (105.—). — Máj.-ra 100 3/4 (100 3/4). Jul.-ra 97 3/4 (97 3/4). — Aug.-ra —.— (—). — Szept.-re —.— (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávét: áir Rio 7. sz. 6.14 1/2 (6.14 1/2). — Márc-ra 5.10 (5.20). Jun.-ra 5.42 (5.50). — Liszt: Spring Wheat clears 4.25 (4.25). — Cukor: Orosz —.— 2 1/2 (2 1/2). — Ón: 28.—28.15 (28.—28.40). Réz: 12.50—12.75 (12.25—12.50). (A zárójelben lévő számok a tegnapi áratat jelzik.)

Chicago, március 4. (Terménytözsde.) (Zárlat.)

Buzs irányzata állandó. Máj.-ra 97.— (97.—). Jul.-ra —.— (—). — Tengeri irányzata állandó. — Májusra 58 1/2 (52 1/2). — Zsír: Májusra 7.25 (7.25). Júliusra 7.37 (7.37). — Szalonna: snors clear 7.43 (7.62). — Sertészsír: Júliusra 14.07 (14.30). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi áratat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Veritas. Azt a következményt, amelyet említ, feltétlenül megérezte volna, még pedig nagyon is fájdalmasan. Legyen nyugodt és erős.

Sz. G. Módr. Olvassa a napirajzjavításra vonatkozó iradalmat, abban megtalálja. — **Sz. Gy. 1. H. M.**: V. ker., Zrínyi-utca 12.; K. E.: VI. ker., Szobit-utca 3.; a harmadik nevet nem találjuk a Címárban. 2. Erzsébet-körút 1. szám. 3. A kérdézet belső dolgozóitárs a **Budapesti Naplónak**. — **E. A. Bodajk**; **Uradalom. Bodajk.** New-Yorknak 1,616,301, Philadelphianak 1,046,964 lakosa van. — **H. F. Kovágó-Eörs.** Az eszményi szépség ellentétben az érkeivel, amely csupán az érzékekre hat, a levet tölti el művészi gyönyörűséggel. — **G. E. Dombóvár.** Jó Egészség: Budapest, V., Nagyköröna-utca 14. — **Vingal gépész.** 1. Az 1885-iki szerb-borgrá haború Milán szerb király kezdeményezéséből keletkezett és a szerbek vereségével végződött. 2. Vaszary Kólos hercegprímás 1892-ben született Keszthelyen. Apja szücs volt. — **K. A. Somorja.** A kedvezményes szolgálatra van igénye. — **V. A. Csóka.** Az általános rendezés alkalomával sorra kerülnek. — **H. L. Szeged.** Az engedélyt megkaphatja. Tanácsos, ha ügyvéd segítségét veszi igénybe. — **E. B. Horváthi.** Kikérthető. — **260878.** A pótlékot megkapja. — **H. Gy. Veszprém.** Az idegenforgalmi és Utazási vállalat (Budapest, Vigadó-tér 1.) közli az utirányt. — **T. J. Nagy-Komlós.** L. G.: Budapest, József-utca 31. szám; S. Gy.: Budapest, Baross-utca 32. szám. — **Egy előfizető leánya.** 1. A kereskedelmi iskolába csak négy polgári, real- vagy gimnáziumi osztályról szóló bizonyítvánnyal veszik föl. Ipari tanfolyamokra elegendő hat elemi iskolai végzettség. 2. Merőben egyéni fogás és természet dolga. Kíméletes ügyeket könnyű találni. — **Alitius 1.** Bármely könyvkereskedésben kapható. 2.

Alsós kalábernél vannak tekintetében a következő sorrend: alsó, kilences, asz, tizes, király, felső, nyolcas, hetes. De ezt a sorrendet előzetes megállapodás módosíthatja. 3. Partnere lapjára is bemondhatja a kasszát a felvevő ellen. — **A. A. Várady** Zsigmond állami siktetnőmántózi tanár (Budapest, Kerepesi-út 47. sz.) készséggel ad szakaszeri utbaigazítást. A siktetnőmántózi számos munkát irt már. — **M. M. Dubrincs.** Bérbeadja. Sorsjegyérről legközelebb. — **H. J. Fonyó.** A peres ügy vitelével bizon meg ügyvédet, választás ismertetés alapján mi nem adhatunk tanácsot. — **G. G. Gyon.** A Kereskedelmi Múzeum igazgatósága (Budapest, Váci-körút 32. szám) közli a vonatkozó címetek. — **274 300 számú előfizető.** 1. A fővétel iránt való kérvény a cs. és kir. kikötő parancsnoksághoz (k. u. k. Hatén-Admiral in Pola) címzendő. Mellékeljen a kérvényhez honossági, születési, egészségi, erkölcsi elemi iskolai bizonyítványt, továbbá apja vagy gyámja által aláírt térítványt arról, hogy ön, amint a hadkötelezettségek beáll, beép mint matroz a hadkötésébe és négy évi szolgálaton túl annyi évet szolgál, abány évet a matroziskolában töltött. 4. Bármely könyvkereskedés révén megszerezheti. — **Előfizető.** Fővárosi katonai ügyvivőség: Budapest, VIII. kerület József körút 24. szám. — **E. J. A spleen szót szpíhnek ejtjük.** Jelentése: fásultság unalom. — **P. A. A. Elővívő minden körülmények között elveszti a játékokat ha csak annyi pontje van, mint ellenfelenek.** — **Sz. R. Luczháza.** A városligeti lasorban vannak ilyen intézetek. — **Alfa.** Budapest, IV. Krsztó-tér 3. szám. — **Egy előfizető fia.** Rákospalotára a magán-gimnáziumhoz emezze levet. — **Sch. H. Sátoralajhely.** A gégyarak rész es le a világotást adnak a gépek üzen képtességéről. Cégek nem ajánlhatunk. — **H. L.** Az 12 0 koronán felüli részt le lehet foglalni. — **D. S.** Nyitva tarthat de a boron kívül egyebet nem árúsítat. — **H. M. Borog-rév.** Birósági döntés előtt álló ügyekről vázlatos ismertetés alapján nem nyilatkoztunk. — **B. E. Felső-Ritnyitce.** Nagyan szabad az árusítás,

természetesen kötelező bejelentéssel. Sorsjegyérről legközelebb. — **F. B. Keszihely** Cégeknek nem ajánlhatunk. — **V. J.** Az orvosegyemen taníjják az elméletét. — **H. L. Arad.** Mind a két em kőrüdi mintára készült, let oga ninc. — **B. korosmáros.** Az ezredparancos noksag révén tudhatja meg. — **K. S. Abauy-Szántó.** A pénzügyigazgatóság végzése ellen a pénzügyminisztériumhoz tojlamodjék. — **Köteleki.** Az ügy számbatósági döntés alá tartozik. — **S. S. Szalotnak.** Amennyiben a canonica visitatio alapján igazgatták az iskolát, köteles hozzájárulni. — **282074.** Az a kérdés, volt-e benne sértő szándék. Mert maga a szó nem sértés. — **Bányász** Bizon meg valakt, aki személyesen eljár a hitközségi irodában (Sip-utca 12.), ott megmondják. — **R. M.** A katonai ügyosztályban meg tudhatja. — **Vihnyel előfizető.** Méltóztassék valamely tojáskereskedőtől megkérdezn. — **M. J.** A miniszterelnöké 72 000 korona, a minisztere nöké 24,000 korona — **W. Zenta.** 1. A jótállákon behajtható. A végrehajtásnál épségben maradó összeg magantisztviselőnél 1000 korona. 2. Dr. Hajdu Miklós írja. — **L. M. Felső-Nyék.** A Magyar Könyvtárban megjelentek Abrányi Emil Márciusi dalai. Ezek közt talál ünnepi verseket. — **Postatit.** Fővárosi illetőségi ön már. — **S. F. Egy** éven belül kell beadni. — **V. B. Losonc.** Irbat a prózában is, versben is. — **H. A. Irholcz** Merőben teves és alapalan bírálat. — **Ezterháza** Ha a canonica visitatio alapján röjják ki, köteles megfizetni. A hadmentességi díj kivételése jogos ez esetben. — **Kunsági.** A fizetési fokozatokat a közigazgatási törvényterben találja meg. Magasabb fokozatba előléptése utján jutnak a tisztviselők. Megérdemelt állásokra az illető hivatal pályázatol hirdet. — **N. Gy. Szerecsen.** A budapesti árvaház sorában van a József fiúarvázis is (VIII. Üllői-út 76. szám). — **Szakács.** Debreczenben is van gőzgépekezelő és kazánifutó vizsgálobizottság. Szaktanfolyam csak Budapesten van Nepszínház-utca 8. szám alatt. Az igazgatóság kívánatra közli a feltételeket.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Értesítés.
Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy raktáram tulajdonosomra és az előrehaladt idény miatt a raktáron lévő összes

perzsa szőnyegeket
amíg a készlet tart, bámulatos olcsó árban adom el.

Hamburger Jozefa,
BUDAPEST, V. Ker., Dorottya-utca 11. sz.

Poschinger Fülöp
fegyvergyára, Ferlach (Karintia)

külföldi számos díjjal és a koronás arany érdemkeresztjével, mindegyikükön készített, jól beöltözött, a cs. k. próbálatásokban hivatalosan kipróbált fegyverrel olcsó árakon. Szívd munkáért és jó lövésért jóitállás. Árjegyzékek ingyen.

Világhírű erfurti
kerti magvak, quedinburgi répa-magvak, fűmagvak, tymoté legjutányosabban beszerezhetők
RADVNER magkereskedésében
BUDAPEST, V. Nádor-utca 9.

UJ! UJ! UJ!
A nappali fénytvető prisma-reflektorok és a nappali fénytvető aluminium-reflektorok
értékelen, sőtét helyiségeket nappali világossággal látják el. — Prospektusok és próbavilágítás ingyen.
KARRACH nappali fénytvető reflektorai szab. tükrözőtvezés átvégköszörülés és rézmű-átvégezés.
Wien, XV., Mariahilferstrasse 170.

Butorvásárlók
szives figyelmébe ajánlok a régi jó hírnévű asztalos és kárpitos butorvég
Sárkány és Schütz
Budapest, VII. Erzsébet-körút 12. (a New-Yorki kávéházal szemben) mi a legelőnyösebb és legizán lyosabb butorbevásárlási forrás.

Tejgazdasági termékeket,
teavajat, turót vásárol legjobban bevezetett zsiradékárú-ügynökség. Szives ajánlatot kér:
A. SCHANIL, XVII., Heblinggasse 6.

Alapított 1864-ben. Alapított 1864-ben.
Évenként gyártunk császári és királyi szabadalmazott
272. számú biztonsági átfedő tető-cserepeinkből

= több milliót. =
Egyedüli legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria - Magyarországon a
= BOHN-féle =
gőztéglagyár
www Nagyikindán. www

Gyárak :
Az ország több nagyobb városaiban.
=
Gyártmányok :
szabadalmazott biztonsági
272. számú átfedő tető-cserepeinket
különös figyelmébe ajánljuk, melynek kitünőségét számtalan vevőink bizonyíthatják.

Befejezés 34 cm.
Szabadalmazott biztonsági átfedő tető-cserep 272. szám.

Tek. Friedrich János gyógyszer. urnak Malacka.
Kérek négy tekercset
kárpáti egészségi labdacsaiból
(Malackai labdacsa)
az alulírott címre küldeni, mivel ajánlatom folytatás több megrendelés általán jónak bizonyult és általam ajánlott pillülvét, amelyek az emterészen nagyon segítenek, a mely egy beteg-égek egy alkalm adival megpirom, a melyeknél hasznosnak bizonyultak, addig is fogadja hálaa köszönetemet. Ezen címre: **Kölek János,** Nápatuk, u. p. Nagy-Sők küldeni.
Felmér, Nagyiküllóm. 1902. március 10-án.
Kiváló tisztelettel **László István** erdőőr.
Raktár Budapesten **Török József** gyógyszerésznél, Király-utca 12. Egy tekercs ára (12 dobozt tartalmaz) 2 kor. 10 fill. = 1 frt 05 kr. Egy doboz 2 fill. = 21 kr.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP lan PAP lan PAP lan

1 szebezhajtható vasgőz 3 db	frt	1 acél sodrony ágybetét	frt
1 kirethető matrac	10.-	1 lenggerill matrac	5.-
1 rouge paplan	1.50	1 áfrókész	3.-
1 " " prima	2.50	1 löször	12.-
1 enáhmir paplan	3.49	1 ablak köper fűgőny	3.-
1 szün	3.50	1 " tunis	1.50
1 atlasz cachmir	4.50	1 " grapjn	4.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	2 ágy, 1 asztalterítő tounet	3.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 " " grapjn	12.-
1 jó váson paplan lepedő	1.50	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 " " ágy	1.20	1 " " " " " " " " " "	3.30
1 finell ágylakár pokróc	2.50	1 ágylőke I.	0.80
1 gyepja	5.50	1 tapestry ágylőke	1.50
1 jó löpökroce	1.80	1 mtr. jó futószőnyeg	4.40
1 " " " " " " " " " "	4.60	1 " " " " " " " " " "	7.50
1 szép fall szőnyeg	7.50		

GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosárú gyáros, szőnyeg, fűgőny, vasbutor, sít, nagy raktár.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.
Arzgyékok kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Védők megrendelések pontosan eszabályozottnak, nem tetőzö áru kikérőitnek, vagy a pénz visszazutók.

Férfi és Női
Nemi Betegségeket
ugyszintön
Vér-, bőr- és idegbajokat, bujakórt (syphilis), valamint férfigyengeséget
(impotencia)
rendelő intézetében
gyógyít bízoz etikerral a legújvidebb idő alatti, foglalkozási avar nélkül, 26 óta szerzett orvosi tapasztalattal alapján kiváló gyógyszerkezelő általánosan elismert szakorvos
Dr. KAJDACS
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos
Budapest, IV., Kigyó-utca 5. sz.
Klotild-palota (1. emelet).
Rendel 9-4-ig, este 7-8-ig.
Levelekre díjmentesen válaszol, gyógyszerkezelő gondoskodik.
E napokban hagyta el a sajtót:
„Bizalmas Barát”
című könyvecské, mely mindennemű férfi- és női nembajokban kelő útmutatást szolgál. Kapható a szerzőnél: (Dr. Kajdacs József). Ára csak 1 kor. Vidékiek 1 kor. 20 fill. előleges beutódás mellett a könyvet frankó kapják.

2000 tucat GALLER
minden divatralakban
36-50 számig-raktáron,
LUSTIG EDE KEREPESI ÚT 2.
URI DIVAT és FEHERNEMŰ RAKTÁRA
KÉPES ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE

KATAPHORESE
Uj gyógmód!
Főállmulhatatlan gyógyhatásu
IDEG-, NEMI-,
bőr-, vérbetegségek, bujakóros (siphilis) betegségek, önfertőzés utóhajjal és férfui yengeségi állapotok, impotencia gyökere gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyisiker után fizethető. Elsőrendű intézet mintaszervi gyógytermeivel.
Budapest, Teréz-körút 44. I. em.
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
Levelekre díjtalanul válasz.

A 21009. számú
„Ujtás rotációs motorokon“
című, 1900. október 5-ről kelt magyar szabadalomra
vevők vagy engedélyesek kerestetnek
Szíves ajánlatokat „W. N. 1033“ jelige alatt Mosse
Rudolf, Bécs, I. Seilerstraße 2. továbbít.

Első butorléc- és fűrészelt falemez-gyár
Weinrich Frigyes, Szász-Régen.
Olcsó áron ajánlja gőzölt és jól kiszáradt fából, töltéses alakban tisztán készített butorlécet minden méretre. Fűrészelt lemezeket és lombfűrészes deszkákat mindig raktáron tart, gőzölt díofából, bükki, kőre, juhar, éger, cseresznye és tölgyfából. Inygen képes árjegyzéket kétszeri és lemezokról külön kiadók.

MAGYAR
orvosi műszertár
Budapest, VII., Kerepesi-út 32., a Rókus-kórházzal szemben.
Páratlanok a maguk nemében, biztos kelvés, nem okoz nyomást, gummitöltés, kis pelóvala a legnagyobb sérv is elzárható. — Tessék prospektust kérni.
Műfűzők, haskötők, egyenestartók, támgépek, gummi-harisnyák, jótállás mellett legpontosabban és legolcsóbban készítenek.
és halhólyag-különlegességek, valódi francia gyártmány, 2-12 kor-ig tucattja, rövid Capottok 4-10 kor-ig tucattja, női övszer, pess. oculus, orvosi randaletre, 3-5 kor. darabja. Diana-öv havibaj-kötélék, 3-7 kor. drbja.
20 kor. megrendelésnél 20% engedmény.
Betegtoló-székek
és az összes betegspórák cikke nagy választékban kaphatók. Nagy képes árjegyzékek diszcreten, inygen és bérmentve.
A vörös keresztet ügyeljünk.

Singer
varrógépek
és karikahajós gépek a legutányosabb árban és legkedvezőbb feltételek mellett jótállással az 1889. év óta fennálló cégnél
LÖWINGER JÓZSEF-nél
Budapest, VII., Erzsébet-körút 19.
szám alatt vehetők.
Minden géphez díjmentesen egy az összes államokban szabadalmazott műhímezőkészítők, hímző-rámával és mintával adatik.
Árjegyzék inygen. — Varrógépügynök felvétetnek.

Dizsonkmánnyal kitértetve.
Bernáth E. Sándor
varrógép, kerékpár nagy raktára és hangszerek nagy raktára
a m. k. posta és távira szállítója
Összes árulmat havi részletfizetésre is adom és azokról 5 évig felelek. — Szakszerű motor erőre berendezett mechanikai műhelyben a javításokat gyorsan és jutányos árban készítem. Nikkelezéseket, kitértetve szűri emállitásokat saját fürdőben és kemencében állítok elő.
Kolozsvár.

Gummi
és halhólyag, valódi francia és amerikai övkülönlegességek eredeti csomagolásban!
Orvosilag ajánlja! Feltétlenül biztos!
Árak: tucatonként 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14.
Női övszer „Pensarium ocellivum“ Mönzinga tanár szűri, orvosi randaletre adatik ki.
UJ! Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség, ára kor. 15.—
Legújabb képes árjegyzéket, zárt borítékban, titoktartás mellett kiad.

KELETI J. orvos-sebész mű-lakásos
Budapest, IV. ker., Koronaheroeg-utca 17.
Alapítva 1878.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalata alapján, melyeket a kórház huzgyzervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.
Dr. FABINYI
specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendes foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű
titkos betegséget
(hugycsőfolyást, sebeket, sphyllist és önfertőzéstől támadt idegbajokat).
Meglepnő az eredmény **FÉRFIUGYENGESEGNEL (IMPOTENCIA)** még öregebb egyéneknél is.
Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz; kivánsára gyógyesreok
Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.
Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.
Félemelet: bejárát a lépcsőnél. Külön váróterem

DÓCZI M.
legnagyobb saját készítésű cipőraktára
BUDAPEST,
Kerepesi-ut
10.
Az általánosan beállított bőrdrágulás dacára, alantí olcsó árakon szállítja csinos, tartós és főmínőségű cipőit.
Női cipő:
Lakk vagy zerge kivágott 1.60, csatos — — — 3.50
Zerge vagy borjúbőr dugos 3.—, füz. 3.20, gomb. — — — 3.80
Elegáns amerikai box, dug. 3.50, füz. 3.60, „ — — — 3.80
Orosz vagy szalonlakk, füzös v. dugos 3.50, „ — — — 3.80
Finom francia sevrő, 4.20, dugos 4.40, „ — — — 4.80
Férfi-cipő:
Orosz vagy szalonlakk, dug. 4.20, füz. 4.50, gombos — — — 4.80
Derbybakkancs, box, szalon- vagy oroszstílusú — — — 4.80
Elegáns amer. box, dugos 4.—, füz. 4.20, gombos — — — 4.50
Elegáns francia sevrő dug. 4.50, füz. 4.70 gombos — — — 5.—
Borjúbőr alms 3.— beütés 3.20, füzös 3.50, bakkancs 3.70
Finom sevrő, box és lakk kenőcsök dobozoként — — — 3.20
Uj árjegyzék és csomagolás inygen.
Videki rendeléseket utánvétellel pontosan eszköltök.
Nem megfelelő kiserlelek. 10 forintot felül bérmentve

Dr. Füredi
v. kórházi főorvos, katona-, megyei- és ker. pénztári főorvos, a Medjicie rend lovagja s.b.
Titkos betegségek
impotencia, nemi és női bajok legqualifikáltabb specialistája. Rendel: 9-4, este 7-8: Bpest, IV. Váci-utca 12. Vagy- és görösi vizsgálat mellett, levél útján is biztos gyógyisiker. Mérésélt díj

APRÓ HIRDETESEK.

Lakás-bérlés.
Egy utcai lakás
kiadó első májusra II. emeleten, mely all 3 utcai szoba, 1 udvar, szobor, 1 előszoba, 1 fürdőszoba, élektúra. Váci-utca 51. szám. Bővebbet a ház-mesterrel megtudhatni. 18079

Aranykéz szálloda
IV., Régi posta-utca 9. sz. Alilandóan fűtött fűrészes szobák 60 krajcártól feljebb.
Vérsegerénység,
idegesség, álmatlanság 7-8 hétig tartó torokbajok ellen kitűnő szer, legfontosabb csemege-gyógyesem. Öklidősi postai-do-bozal 7 koronás konyhavazású, bérmentve bárhol, külföld. Klein Regina, Tolosa. 2512

Én Csillag Anna

186 cm. 61-as hosszú **Loreley-hajamat,** az általam feltalált, kemény 7 hétig használható után érten el Ezen kemény az egyedüli szőrtörmelődés, a helyb érdekesére, uralkodó erős és teljes szakállt növeszt és már rövid idő alatt használható is egy a hajnak, mint szokásos terméskészítés fűnyit és teltelegre kölcsönös és merőve eszelet a korsz megfordulását, egész a kősz akcorig.
Egy tágely ára
1, 2, 3 és 5 frt.
2515
Pozsán közölköztetése az eszösznek előre való beklidítés után vagy utánvétel az egész világra a gyáról, hora minden rendelőre intézendő.

Lakások
uj házban, Ludovikával szemben, Ernő-utca 19. szám alatt, minden kényelemmel, villany-világítással, olcsón kiadó május elejére. 18141

Kitűnő
ebéd és vacsorát kaphat 2 vagy 3 ur intelligens családánál, hol kista magyaros konyhavazású 3 van. Nyár-utca 6 földszint 3. 18245

Szép világos
4 szobás udvari lakás kőfekető, vagy bármely más ipari célra igen alkalmas helyiség, május elejére Dohány-utca 15. szám alatt kiadó. 10055

Svájci himzések
fehérneműre, himzett batizotok, szőkezők, galérok. Gyár, St.-Gallen. Raktár, Korona-herceg-utca. Párisi Állókész. Eladás nagyban és kicsinyben. Gyári árak. Üzletvezető Köszeg Henrikus. 10007

Legérszesebb lakni Kórházyán a nagy-szerű villamos eszöszköttetés, kényes és nyaraló háspórá is. Munkánk felad. Váci-utca 51. szám. I. em. ajtó 10. 9-7

Amériki szabó-vasalók. Legjobb szabdal-mazoli szőnyevölök a világon, 2 kajakosárban 8 frt 20 kr-ért, bérmentve. Chr. Jagoinzer Podvolocyska.

Különféle.
Partiban vott
kelengye, ইস্তা len, himzett és slingelt ágyneműk és ingek, aszur asztalneműk, zsebkendő, rumburg- és keresztvölök, olcsón kiadó. Menzler, Akácfa-utca 32.

Erzsébetvárosi női divat-salon VII., Március-utca 24. Elvállja a leg-olcsóabban női és gyermek tolelet készítőket angol és francia szabás szerint, ugyszint a szabás és varrásban jütő-nyus áron oktatás nyervek. 18196

Kis hűtő
fött barac-párlat 2 éves 1 üveg 1 frt 20 kr., 4 éves 1 üveg 1 frt 60 kr., egy üveg 8 dect tartalmú. Stágermayer Antal, Szolnok.

Szöbőbirtokosoknak
Árjegyzék inygen. Magyarorszag legnagyobb szöbőbirtokosai „Milleniumtelep“ Nagyszé. Szöbőbirtokosok, vadveszők, olcsón kiadó. 81164

Fűgözlámpa
díszes, betroluolmas, olcsón kiadó. Honvéd-ut. 28. IV. 7. dőlőit. 5195

Erzsébetvárosi női divat-salon VII., Március-utca 24. Elvállja a leg-olcsóabban női és gyermek tolelet készítőket angol és francia szabás szerint, ugyszint a szabás és varrásban jütő-nyus áron oktatás nyervek. 18196

Csemege juhrot
5 kg. bűtölésben szállít 5.27 koronáért bérmentve Janovits Soma. Nagy-Szalab. 18065

NIS-féle hólva-Crém
par napi használata után hófehér, üde és tisztává varázsolja az arcot. Nappal is használható. Az etkezők női világot nélkülözhetetlen arckrémje. Egy doboz ára 1 korona. Fő-raktár: Török József gyógyeseművek Budapest, Király-utca 12. sz.
Részletfizetésre
arany és ezüstnemek olcsón megvásárolható, a Grinberger Árművek Képzőiskolájánál és az Erzsébetvárosi Árművek Képzőiskolájánál Budapest, V. Váci-utca 30. sz. I. em. 23. Hatis bazár.

Ne vezettesse magát félre,
ha ÉPP OLY JÓT
ajánlanak, mert
„TAURIL“
a jelenkor legszivósabb tömitőanyaga all ellent legjobban: a magas és tulhevített gőznek.
Ismeretéssel, mintakkal és ajánlatlál díjmentesen szolgal
SCHOTTOLA ERNŐ, BUDAPEST
Fonócsere patota.

55 kilós zab,
dúppaut 16 kor.
Óvári répmag
legbővebben termő.
Fűmagvak
ceomásebir, francia perje.
Tengeri
párlat királyi 14 K. székely 18 K. 100 kilóvalt csak néki kapható Górl Tokai Árvéd drassói uradalmanál posta: Kozca, a vólátat előre küldeni kerjük: 10 márciusi felüli engedmény.

Csillag Anna
Wien, I., Graben 10.
Feltűnő a bír tartósság és szép fűnye, ha
Fornelndt
Fornelndt
Cs. kir. szabad. gyár.
Fornelndt
Cs. kir. szabad. gyár.
Fornelndt
Cs. kir. szabad. gyár.

Czernagyár
Zuckmantelben, Osztrák - Széllzia.
5 kilós postacsomagban olcsón szállít minden fajtájú **orsó-czernát, Reform-gombolygocseréttel** külföldi gombolygocseréttel. Külön tigris-gombolyg czernát dobozban 24, 30, 48 gombolyag postautárvétellel. Szolid és szorgalmas ügynökök, kik a német nyelvet szóban és írásban birják, felvétetnek.
Ha szép akar lenni, Végé helyett ellátott Angyal-erőmet nyelve, mely egy tégely olajgyasztása után ellátott: szőpölő, májfoltot, pattanást, himbőbőket, miteszert, korcsabólygoknál kismiltású réceakal, miltál megakadályozza a véntelést. A kinek szép tisztá arca van és diadalmas beszámja a Végé-féle Angyal-erőmet, az biztosítva van minden arctisztáltság ellen. Egy nagy tégely egy koronáért kapható az „Angyal-gyógy-szeretáran Szolnok, Lak-tanya-körút.
55 kilós zab,
dúppaut 16 kor.
Óvári répmag
legbővebben termő.
Fűmagvak
ceomásebir, francia perje.
Tengeri
párlat királyi 14 K. székely 18 K. 100 kilóvalt csak néki kapható Górl Tokai Árvéd drassói uradalmanál posta: Kozca, a vólátat előre küldeni kerjük: 10 márciusi felüli engedmény.

CIT

Minden szöveges hirdetés... A hirdetésre díjmentesen ad felvétel... VIII. Kerületi utca 25. szám.

Levelezés.

Egy esimes szöveg... Levelezés...

E. szöveg... Levelezés...

Egy intelligens szöveg... Levelezés...

Tisztelet szöveg... Levelezés...

Auguszta Károly szöveg... Levelezés...

Tanonek szöveg... Levelezés...

Lakatos tanonok szöveg... Levelezés...

Kifutó szöveg... Levelezés...

Mindenek szöveg... Levelezés...

Betöltendő szöveg... Levelezés...

Aranyos kis szöveg... Levelezés...

Tanulóénekek szöveg... Levelezés...

Dada szöveg... Levelezés...

Takarítónő szöveg... Levelezés...

Szakácsné szöveg... Levelezés...

Szobalány szöveg... Levelezés...

Élárúszónő szöveg... Levelezés...

Mosónő szöveg... Levelezés...

Idősebb asszony szöveg... Levelezés...

Intelligens szöveg... Levelezés...

Pisze szöveg... Levelezés...

Tisztesegesen fiatal ember szöveg... Levelezés...

Uri- és női divattelenek... Levelezés...

Könyvelő szöveg... Levelezés...

Élővirágzárba szöveg... Levelezés...

Tisztesegesen elcsébe magános ember szöveg... Levelezés...

Xylográf szöveg... Levelezés...

Lakatos tanonok szöveg... Levelezés...

Kifutó szöveg... Levelezés...

Mindenek szöveg... Levelezés...

Betöltendő szöveg... Levelezés...

Aranyos kis szöveg... Levelezés...

Tanulóénekek szöveg... Levelezés...

Dada szöveg... Levelezés...

Takarítónő szöveg... Levelezés...

Szakácsné szöveg... Levelezés...

Szobalány szöveg... Levelezés...

Élárúszónő szöveg... Levelezés...

Mosónő szöveg... Levelezés...

Idősebb asszony szöveg... Levelezés...

Intelligens szöveg... Levelezés...

Pisze szöveg... Levelezés...

Tisztesegesen fiatal ember szöveg... Levelezés...

Tisztesegesen fiatal ember szöveg... Levelezés...

Tisztesegesen fiatal ember szöveg... Levelezés...

Tisztesegesen fiatal ember szöveg... Levelezés...

Hivataltal szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szótárs szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

Kávécsarnok szöveg... Levelezés...

Szatósüzlet szöveg... Levelezés...

REGÉNY

A VIKTÓRIA-REND VITÉZE

(35) ANGOL REGÉNY

Írta: Mrs. ALEXANDER

— Hisz akkor ön idősebb, mint hittem Everard ur! Egészen tiszteltreméltó korba jutott már! Hiszen akkor már rendelkezésre kellett volna bocsátania nemzetének a nagy bölcseségét.

— Vagyis kegyed úgy gondolja, hogy kissé híjján vagyok már a bölcseségnek... Ugy-e Stapyton kisasszony? Hála Istennek, annyi bölcseséget mégis van legalább, hogy hallgatók.

— S csak akkor szól, ha valami mondani-valója van! Már ez is nagy okosságra vall! — felelte Vali, aki úgy vélte, hogy Everard hangjában némi sértődöttséget vett észre. Különbön is nagy javulást tapasztalt Everardnál az utolsó időben, s érezte, hogy most már felhagyhat szigorú bánásmódjával vele szemben.

Egy-két percig ilyen módon elesevegtek még. Lady Stapyton ezalatt némán ült ott s mélyen gondolkodott.

— De még nem is kérdezősködtem Brown felől! — mondotta Everard hirtelen.

— Nagyon lassan gyógyul — felelte lady Stapyton főrezenve elmélyedéséből. — O'Grady azt hiszi, hogy még egy ideig szobáját kell, hogy őrizze. Attól tartok, hogy Brownnak az az igaztósága, hogy mielőbb fölkelhessen az elgondolhatatlanság, késlelteti majd feigyógyulását. Bizony nagy szerencsétlenség. Neville Margittal való eljegyzése kétszeresen buzdítja majd arra, hogy megragadja az alkalmat a kiválásra. Attól tartok, Everard ur, hogy sir Robert nem jön meg ebéd előtt. Rendleshamba ment, s ő kiszámíthatatlan.

— Akkor átlövagolok Caresfordba, lady Stapyton s elintézem a dolgot lady Hazelhursttel. Mondja csak, itt van Nellville kisasszony... kegyeteknél?

— Talán egy órája, hogy elment. Minden nap itt van. Szegény gyermek! Nehéz napok ezek reá nézve, hisz annyi mindene forg a kockán. Szörnyen aggódik Brown miatt s érzi, hogy mindenki — azaz minden nő — ellene van. Bármennyire szeretem is Brown, mégis sajnálom, hogy ez az eljegyzés megtörtént. Félek, hogy bajt hoz majd mind a kettőjükre.

— Kétségtelenül! Csak hogy Nellville kisasszony és Brown majd csak révbé jutnak. Allhatatossággal sokra lehet vinni. Azt hallom, hogy Nellville kisasszony senkit sem fogad...

— Nem bizony — kiáltott föl Vali — de hogyan is fogadhatna bárkit is? Ön nem is sejti, mennyire kellemetlenkedik lady Hazelhurst!

— Bizony nem szeretnék az unokahuga lenni! De most ajánlom magamat, lady Stapyton. Eljöhettek holnap, hogy megbízatásomról beszámoljak?

— Csak tessék; jöjjön el lunchre, egy óra harminc perckor lesz.

— Vali mondta, hogy beszélni kívánsz velem — mondotta sir Róbert, belépve felesége öltözőszobájába fél órával ebéd előtt.

— Igen — felelte a lady, aki éppen egy csipkecsokort tűzte a fejére, még mindig dus hajának gyors öszülését vizsgálta.

Gyorsan megfordult s győged mozdulattal férje karjába fűzte a kezét.

— Valami bajod van? — kérdezte sir Róbert s szeretettel tekintett feleségének mély szemébe, aki szomorúan nézett föl hozzá.

— Bizony van! Kellemetlen hírt hallottam ma, amely nagyon felizgatott. Ámbár nem igen hiszem el, nem tartom Everard Jakabot nagyon alaposnak.

— De megbízható! — Olyan dolgokban, amelyeket biztosan tud, de ma csak olyasmiről beszél, amit maga is csak úgy hallott.

— Hát mit mondott? — Hogy lady Hazelhurst nem ötvenötben, hanem ötvenhatban ment férjhez.

— Teringtetés, s mit határoz ez! — csodálkozott sir Robert.

— Tudd meg kérek. Akármelyik almanachban megtalálható. Eszem ágában sem volt, hogy tudakozdím házassága idejéről. Gondold csak el, hogy Everardnak igaza lehet.

— Nem látom át, hogy mit határozza ez most már nálad, szerelmem! Kár volna megtörni a hallgatást! S miért tépnék föl a régi sebeket? Sejttem, hogy újra átélte a régi szomorú időköt, azért is szenvedsz annyit idegeidről s azért vagy olyan bánatos. Ne bolygasd a mulat, ami elmúlt, az elmúlt, kedves feleségem!

— Ugy-e megtudod a kedvemért? — kérdezte a lady — s odaszorította arcát férje karjához.

— Hogyne, ha kívánod. Nekünk is van itt egy Almanachunk, ámért attól tartok, hogy nem lesz majd benne, mert új. Annak idején sohasem gondoltál arra, hogy hiteles adatokat szerezzél Nellville állásáról?

— Soha! Ilyesmi soh'sem jutott eszembe. Csak nem vádolja magát alaptalanul egy férfi... De, édes Robert, egészen neved a kabátod ujjai! — s a lady megtapogatta férje karját — nem is tudtam, hogy esett az eső.

— Hirtelen zápor szakadt reám a caresfordi hidon. Nem vittem el a felöltőt. Pompás időben indultam el reggel.

— Kérlek csak válts rögtön ruhát! Nem vagyunk mi már fiatalok, kedvesem. S most, hogy ilyen ideges vagyok, még jobban aggdódom miattad s drágább vagy te nekem, mint a régi időkben. Ne is beszéljünk többé arról a kétes dátumról, hisz csak Everard Jakob mondta.

— Bárcsak vernéd ki az egész dolgot a fejedből! Nincs annak most már semmi fontossága — mondotta sir Robert, aztán homlokon csókolta feleségét, s kiment.

Lady Stapyton rendesen osztozott az ápolónővel a virrasztásban, s három-négy óráig hajtaltát maradt Hugónál, bárhogy ellenkezett is Vali. Furcsának tetszett ugyan, de végtelen édesnek találta a virrasztást a betegnél. Nagyon megszerette Brown. Amikor néha el-elnézte a szenvedéstől barázdált nemes, sápadt arcát, amely mozdulatlanul meredt ki a párnákból, s annyira hullámzott a szive a szegénytől és lelkifurdalástól, hogy néha majdhogyan meg nem repedt. Nincs szó, amely kifejezhetné azt a szemrehányást, s iszonyú fájdalmat, amely ennek a tehetetlen betegnek a szeméből szólt hozzá. Bármilyen drütségnél tekintette is, mégis égett a vágytól, hogy mindent meggyónjon elhagyott fiának... hogy a szánalomnak és a megbocsátásnak néhány szavát hallhassa ajkáról... mielőtt ő maga oda költöznék, ahonnan nincs többé visszatérés. Milyen aljasan, milyen gyáván is viselkedett! Es ő boldog volt, miáltal nála különb asszonyok, akik hívek maradtak kötelességükhöz, szegénységben, megaláztatásban és küzelemben tengődtek. Milyen tisztán itél ő most, hogy a jelen megvilágította a mulat. Ha bátor lett volna, ha szembe mert volna szállni az akkori nehézségekkel, milyen másképpen alakult volna az élete. De ő hamis volt önmagához, megtagadta, lábál tiporta az anyai ösztönt. Híreinek önző féltése kergette bele ebbe a barbárságba, az ő büszkesége, amely olyan semmisségnek tetszett most a lelki meggyűggyással szemben.

Ma este korábban váltotta föl az ápolónőt, mint rendesen, mert sir Robert is korábban fektőd le s az ágyban ivott forró grogot, hogy valahogy meg ne értsen neki a délelőtti megázás.

— Azt hiszem, kissé elszunnyadt asszonyom — jelentette az ápolónő. — S kétségbeesítően nyugtalanodott azóta, hogy Nellville kisasszony elment. Azt hiszem, meg kellene tiltania a doktor-nak, hogy ez a jó kisasszony eljőjön.

— De hiszen annyira közel lakik, hogy nem utasíthatjuk el, kedves ápolónő.

— Hát ez igaz — nyugodott bele az ápolónő. — Jó éjszakát.

Lady Stapyton elhelyezkedett egy öblös székbe, beleburkolódzott puha indiai shawljába, lehunyta a szemét... nem azért, hogy aludjék, hanem, hogy elgondolkozzék. Hogy megküzdjön a lekiismeretével, hogy az egyik pillanatban a vezeklés hősiességére emelkedjék s a másikban már ismét visszacsúgyedjen a leggyávább önzésbe. A beteg ezalatt nyugtalanul szunnyadozott, érthetetlenül dünyögött, vagy mélyen, szinte nyögve felsóhajtott.

XXII. FEJEZET.

Lady Stapyton maga sem tudta, meddig mélyedt így el emlékeibe, de egy örökkévalóság-nak tetszett neki, mire az ágyból egy halk hang így szólt:

— Egy kis vizet!

A lady rögtön fölkel, s odanyújtott neki egy pohár jegesvizet.

— O, kegyed az? kiáltott föl Brown egészen fölrebredve, — Minek is zavarja ki magát miattam a nyugalmából. Hisz kegyed is elég győnge! Csak hogy nagyon jó... ha az anyám volna, akkor sem ápolhatna győngédebben.

— Csitt, csitt... nem szabad beszélni! Vigyáznia kell, hogy meggyőgyuljon.

— Igen... rajta leszek. Nem tudok már sokáig így fekdüni — odafordította a fejét, s egy pár percig hallgatott.

Lady Stapyton oda ült hozzá. Fájt a szive hogy ilyen elhagyatottságra kárhóztatta a fiát, aki büszkesége, támasza és örme lehetett volna.

Hugó nem aludt el újra.

— Borzasztó kimerült voltam, amikor éjszákára rendbe hozott az ápolónő — mondotta — de nem tudtam elaludni... Hány óra lehet?

— Talán féltizenkettő — mondotta a lady s ránézett órájára.

— Engedje meg, hogy beszélhessek. Meg-

nyugtatra. Olyan borzasztó ez a csend, ha az ember nem alszik.

— Hát csak beszéljen. De ne sokat.

— Mi O'Grady igazi véleménye, meddig kell itt fekdüni?

— Azt hiszi, hogy szerdán vagy csütörtökön már beállíthatjuk önt a másik szobába a pam-lagra... ámbár nem mondta ezt nekem, csak úgy sejtem.

— Ej, kedves lady Stapyton, kegyed csak tartogtja bennem a reménységet! Hát nem csapás az reám nézve, hogy ide vagyok kötve, amikor olyan nagy ok tűzel a cselekvésre! Talán már nem is várnak meg engem az ezrednél...

— Azt mondták sir Robertnek, hogy hat hétig nem töltik be a helyét.

— De már az is elmúlt. Még háromszor hat hét múlva sem utazhatom el!

— Nem kétkedem abban, hogy még hosszabb időt is engednek önnek. De ha kinozza így magát, a végtelenségig is elhúzódik majd a gyógyulása. Ne gondoljon egyébre, csak az egészségére.

— Nem húzná egy kicsit közelebb hozzám a székét? Szeretném ar arcát látni.

Hugó tolt lady Stapyton szemébe, mi-alatt Könyy így folytatta:

— Hogy most mindennap látom Margitot, ez még jobban megnehezíti majd a válást s ő megérzi majd, mert szeret. Milyen csudálatos!... Igazán szeret! Milyen nagylelkű! Mennyire nem gondol az édes önmagára. Pedig büszke lélek! Valóban kiváló jellem... ugy-e?

— Igazsívó, fennkölt gondolkozása, művelt angol leány. De hála Istennek, van még sok ilyen.

— Igazán, mily jók a nők! Hol találhatnánk férfiban olyan lelket, amilyen kegyed, Margit vagy Stapyton kisasszony, akik olyan önzetlenség és igazak. Szörnyen bosszant, ha a férfiak kigunyolják a nőket és megvetően beszélnek róluk, amikor ők maguk minden tekintetben annyira alattuk állanak. Higgye el, lady Stapyton, hogy az én rangombeliéktől ritkán, vagy talán sohasem is hallottam kicsinylő megjegyzést a nőkről, de annál többet hallottam az előkelő urak társaságában.

— Nagyon sokat beszél, Hugó. Megharagszik majd rám az ápolónő, hogy megengedtem.

— De olyan jól esik. Engedje meg, kérem, hogy csak egy kicsit beszéljek még. Sohasem gondoltam, hogy az élet olyan boldogságot, olyan gyönyörűséget nyújthasson, mint amilyent éreztem a szerencsétlenségem előtt való napon. Királynak éreztem magamat... mert megtudtam, hogy szeret! Kell, hogy valamit érjek, különben nem hajlana felém az ő szíve! És most, mint szegény, tehetetlen nyomorék fekszem itt.

— Nem tartom olyan rendkívüli dolognak, hogy Margit szereti! Látnia kellett, hogy ön szereti őt s az ilyesmí mindig vonzza a nőket.

— Pedig el akartam titkolni szerelmemet, mert nagy vakmerőségnek tartottam.

— Hisz egészen jól leplezte, csak hogy egy bizonyos villamos áram köti össze az egymáshoz vonzó természeteket! Nagyon szép, csudálatos gyűrűt adott Margitnak, megmutatta nekem — mondotta lady Stapyton, aki nem tudott ellentállani annak, hogy ne kerülgesse azt a tárgyat, amelytől remegve borzadt s amely őt hatalmasan vonzotta.

— Boldog vagyok, hogy neki adhattam. Tíz esztendeig viseltem a nyakamon a láncot, amelyen a gyűrű csüngött; még mindig viselem; ezt egy jóságos öreg asszonytól kaptam, s az ő kedvéért tartom becsben mindörökké. A gyűrűt anyám hagyta ott számomra, amikor elhagyott. Talán tudja — nem, honnan is tudhatná — szegény elhagyott gyermek voltam! Könyörületből fölnevelt egy szegény öreg asszony, akinél anyám lakott. Anyám megszökött és sohasem láttam azután. Amikor megtudtam mindezt, majd megszakadt a szívem. A sorstól elátkozottnak véltem magamat. Hozzá nem nyultam a gyűrűhöz s gyűlölte az a nő, aki annyira vétkezett a természet ellen!

Hugó hirtelen elhallgatott.

Mély csend uralkodott a homályosan megvilágított szobában. Künn fél-felsőhajtott a nedves ősi szél. Lady Stapyton hálát adott az istennek, hogy a félhomály elfedte az arcát. Akaratlanul ráteet kezét Brownéra.

— Tudom, hogy gyűtöl érez velem, — sutogta a beteg, majd halk, szaggatott hangon így folytatta: — Később, amikor jobban megismertem az életet, enyhébben ítéltém már, s biztos vagyok abban, hogy elhagyatottságom érzete fokozta ennyire erőmet és magamban való bizodalmat. Azt is gondoltam, hogy a jó isten tudhatja csak, mifele kénszerűségből cselekedett így anyám. Hisz nem feledkezett meg rólam! Pénzt is küldött időnkint a számomra s valószínűleg megbízott fogadónyambá... aki valóságos édesanyaként bánt velem. Szívem lassanként olvadozott s elfogadtam a gyűrűt, s akkor serdülő ifjúkoromban kértem az istent, hogy bocsásson meg neki és magam is megbocsátottam neki!

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hírek. Tegnap már közöltük távirataink közt az osztrák nagy molnár-kongresszus örült határozatait: a liszt-surtaxe, a tarifa-represszálik, az örüsi forgalom tilalmának fenntartása, a liszt-elővásárlás megtiltása érdekében való mozgalmat. Kimutattuk, hogy mily visszaszár az a határozatunk, amely az örüsi forgalom visszaállítását ellen irányul, mert hiszen amint annak eltörlése okozta a mai, tagadhatatlanul válságos helyzetet az osztrák malomiparra nézve, éppugy annak újbóli életbeléptetése a válság megszűntetését vonná maga után. Ma aztán híre jön egy újabb abszurd határozatnak. Tekintettel ugyanis arra, hogy a magyar malomkőből via Fiume, Velencén s Alán át Dél-Tirolba való szállítása elsősorban a tiroli malomipart, nemkülönben azonban az osztrák malomipar egészét is súlyosan károsítja tartásával, sürgendően felkérődnek határozta az osztrák kormányt arra, hogy az így szállított magyar lisztre, amely Fumében a közös vámterület elhagyta és Alában ismét a közös vámterületbe lép, 15 koronás vámot vessen ki, úgy, mint a külföldi lisztre. Ezzel a határozattal is rossz helyen kereskedik a kongresszus. A nemzetközi áruforgalomszóló berni egyezményen kívül a vámközösség szellemében is elene szól a határozat megvalósulásának, aminek gyakorlái értéke annál kevesebb volna, mert ugyanis nagyon minimális mennyiségű liszt jut a főpanaszolt uton Tirolba. Az osztrák agyarkodásnak különben egyenlő jelentőségű eredményközömbetünk, azt, hogy a magyar agráriusok vezető napilapja ma nyitán tartatatlannak jelenti ki az örüsi forgalom tiltásával bekövetkezett állapotot, amin segítő, azt proponálja, hogy a vámküldöldre exportált liszt után térítsék meg az annak megfelelő gabonamennyiségre jutó behozatali vámterületét olyformán, hogy e vámszógról szóló behozatali jegyeket adjanak az exportőröknek, amely jegyekkel minden cikk behozatali vámját meg lehetne téríteni, éppen csak a gabonát nem. Ez utóbbi korlátozásnak ugyan sok érme nincsen. De még ebben a formában is kétségelentül megszüntetni volna alkalmas a most ugy Ausztriában, mint hazánkban elharapódzott válságos állapotot. — Az új beruházási törvényjavaslat, amely nemcsak a törvényhozás elé kerül, hanem megváltozott és produktívabb munkákat felülről programjával fogja megőrvendzteni gyáros-körömeiket, hanem avval is, hogy a munkák összege 285 millió koronában, tehát 23 millióval magasabban fog előirányoztatni, mint a visszavont javaslatnak szerepelt.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya Jellinek Henrik onkötete alatt ma tartó tá rendes bavi ülését, amelyen a kereskedelmi miniszternek a Csarnoknak a teleintorlatia revizió érdekében benyújtott felterjesztésére vonatkozólag arról értesíti az egyesületet, hogy e kérdéssel különösen abban az irányban foglalkozik, hogy miként lehetne a távbeszélő használati díjakat a távolsági forgalomban a Csarnok által ajánlott módon, tudniillik a zónarendszer alapján szabályozni és hogy gondoskodni óhajt arról is, hogy a távbeszélő használata a közönség részére egy a távolsági mint a helyi forgalomban lehetőleg megkönnyíthessék. A kereskedelmi miniszter arra a felterjesztésre vonatkozólag, amelyben magán elez cégbemovásával ellátott leveletörtek, levelezőlapok s ib. frankójegy benyomattal való ellátását javasolja, értesíti a Csarnokot, hogy a javaslatot ezútszerint el nem fogadhatja, mivel a pénzügyminiszter ezútszerint sem a magy. kir. államnyomdát, sem pedig a központi bélyegraktárt és bevezetváltat frankójegy benyomattal való ellátásával el nem bírhatja, akadályok miatt meg nem bírhatja. Elhatározta a választmány, hogy felterjesztés intéz a kereskedelmi miniszterhez azon sérelem orvoslása érdekében, hogy kiskereskedők és szatócsok iparhatóságilag büntetettek azért, mivel üzletükben cipőket és hasonló cikkeket is árúsítanak.

Kiállítás Veszprémben. Érdekes mezőgazdasági ipari, gazdasági gép- és állatköltetés nyílik meg augusztus 28-án Veszprémben, melyben bemutatásra kerül az ós Bakonyvidék minden nevezetessége. A kiállítást a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület rendezi, fővédnök Tollán földművelésügyi miniszter, a rendezőség élén Kolossváry József főispán és Paur Ödön titkár taradoznak. A kiállításon a különleges bakonyi termények és laparon kívül hely jut az egész ország minden érdekességének bemutatására is. Bejelentési határidő július 1. Rézletes felvilágosítást és bejelentési lapokat készséggel küld a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület titkár hivatala.

Hajózás. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási r.-t. igazgatósága közli, hogy a rendes hajójáratokat Budapest—Veszgrád és Dömös között — Nagymaros állomás kivételével, mely későbbben fog megújulni — március 7-én a következő menetrend szerint indítja meg: Felé: Első menet március 7-én: Indulás Budapestről délután 2 óra 20 perckor. Erkezés Dömösre este 6 óra 20 perckor. Felé: Első menet március 8-án: Indulás Dömösörről reggel 4 óra 45 perckor. Erkezés Budapestre reggel 7 óra 45 perckor. Május 18-ikától kezdve naponként már két járatot, a nyári szünidők alatt pedig naponként három járatot fog a társaság a fentemlített vonalon fenntartani, úgy hogy az első gőzös délelőtt 8 1/2 órákor, a második délután

2 óra 20 perckor és a harmadik délután 5 órákor fog Budapestről elindulni és reggel 7 óra 45 perckor, illetve délután 3 óra 35 perckor és este 9 óra 35 perckor Budapestre visszaérkezni.

Borjvásár. 1904. évi március hó 4-én. (A budapesti marhavásártól vásár-pénztár részvénytársaságról.) Felhajtás. Baloldli élő borju 732 drb, leölt borju 82 db, bécsi borju — db, — db, nővendékmárha — darab, bárány élő — darab, leölt bárány 112 darab. — Argyezések. — Beloldli élő borju I. rendű 84—94 f.-ig, kivételek. 96 f. II. rendű élő borjúkét 75—82 f.-ig, I kilónként, leölt borju I. r. 80—100 f.-ig, II. r. — f.-tól — f.-ig, kivét. f. kilónként, leovnas nélküli. Rngott borjúkét — f.-ig, Növendékmárha — f.-tól — f.-ig, I. r. — f.-ig, középmiségű — f.-ig, alarendelt — f.-ig, I. k.-kint, Bárány élő — k., leölt bárány 6.—12.— korona, kivételesen ár — k.-ig páronként. Az irányzat vonatolt, az árak változatlanul maradtak.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, március 4.

Korlátolt vételkdv mellett 8000 métermázsa buza került a forgalomba 10 fillérel alacsonyabb árrakkal. Rozs, zab és takarmányárpában 5 fillérel csökkentek az árak.

Tengeriben nyugodt volt az irányzat. Eladatott:
Bua. Tiszavidéki: 500 mm. 88 k. 9 K. 05 f., 600 mm. 80 k. 8 K. 90 f., 200 mm. 79 k. 8 K. 80 f., 200 mm. 80-5 k. 8 K. 90 f., 500 mm. 80 k. 8 K. 95 f.

Pest-megyevidéki: 700 mm. 79 k. 8 K. 90 f. Zentai: 1400 mm. 77 k. 8 K. 80 f. Bácsági: 4300 mm. 77 k. 8 K. 54 f. Mind három márcsra. Rozs: 300 mm. 6 K. 70 f., 300 mm. 6 K. 67 1/2 f., paritásra. Arpa: 100 mm. 6 K. — f. Zab: 100 mm. 5 K. 95 f. Tengeri: 3000 mm. 5 K. 48 f., ab hajó. Lucerna: 35 mm. 5 K. 55 f. Készpénzfizetés mellett.

A kétszárú hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktözsde s-zokásai szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonként.

B u z a	Kiló	Kilogramm ára		Kiló	Kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	76	8 20	8 55	79	8 00	8 80
"	77	8 15	8 65	80	8 05	8 90
"	78	8 10	8 60	81	8 10	8 95
Fehérmegyei	76	8 25	8 60	79	8 15	8 70
"	77	8 20	8 55	80	8 20	8 75
"	78	8 15	8 60	81	8 25	8 80
Festvidéki	79	8 25	8 50	79	8 55	8 70
"	77	8 35	8 65	80	8 60	8 75
"	77	8 25	8 60	81	8 65	8 80
Bácsági	78	8 40	8 60	79	8 4	8 80
"	79	8 25	8 55	80	8 60	8 70
"	78	8 30	8 60	81	8 65	8 75
Bácska	78	8 30	8 65	79	8 35	8 70
"	77	8 35	8 60	80	8 40	8 75
Szerb	76	8 30	8 70	81	8 35	8 80
"	76	8 35	8 65	81	8 40	8 85

Egyéb gabonafélék	Kiló	Kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig
Rozs	u	6 60	6 80
Arpa	u	6 65	6 65
Kéles	u	6 95	6 10
Zab	u	6 85	6 95
Tengeri	u	6 20	6 40
"	u	6 50	6 60
"	u	6 55	6 65
"	u	6 55	6 65
"	u	6 55	6 65
"	u	6 55	6 65
"	u	6 55	6 65
Repece	u	10 76	10 55

A határidőszület folyamán a következő kőtekek

törtétek:

Áprilisi buza 1904.	8.64—8.65—8.57—8.59
Októberi buza 1904.	8.48—8.43
Áprilisi rozs 1904.	6.83—6.80—6.82—6.78
Októberi rozs 1904.	6.81
Májusi tengeri 1904.	5.46—5.47—5.43
Áprilisi zab 1904.	5.75—5.74—5.78—5.75
Októberi zab 1904.	5.85—5.87

Dél egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1904.	8.57—8.68
Októberi buza 1904.	8.43—8.44
Áprilisi rozs 1904.	6.81—6.82
Áprilisi zab 1904.	5.74—5.75
Októberi zab 1904.	5.85—5.86
Májusi tengeri 1904.	5.43—5.44
Jubusi tengeri 1904.	5.52—5.54
Repece augusztusra	11.50—11.60

Déltán fél 5 órákor zárul:

Áprilisi buza 1904.	8.47—8.48
Októberi buza 1904.	8.35—8.36
Áprilisi rozs 1904.	6.74—6.75
Októberi rozs 1904.	6.76—6.79
Áprilisi zab 1904.	5.70—5.71
Októberi zab 1904.	5.80—5.81
Májusi tengeri 1904.	5.38—5.39
Juliusi tengeri 1904.	5.49—5.50
Augusztusi repece 1904.	11.60—11.60

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde külföldi jobb jegyzésekre barátságos hangulattal nyílt meg. Az irányzat mérsékelt

forgalom mellett szilárd volt. Dében nagyon csekély üzlet mellett tartott árak maradtak. Rimamurányi vasmű és Salgótarjáni kőszénbánya-részvényeket magasabb áron kezelték. Valuta és ércáru néhány fillérel emelkedett.

A helyiértékek piacán csöndes volt az üzlet.

Előzések: Osztrák Hitelrészvény 629.——630.50 —630.60. Magyar Hitelrészvény 736.50—737.——738.—, 4%-os Koronajáradék 96.95—96.95. Leszámitolóbank 449.—449.—449.—. Jelzálogbank részvény 505.—505.—506.—. Rimamurányi vasmű részvény 456.50 —456.60. Osztrák-magyar államvasut 631.——632.50 632.0. Városi villamos vasut részvény 316.50—316.50 —316.50. Budapesti Közuti részvény 679.——679.—, 579.— korona.

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 630.—. Magyar Hitelrészvény 738.—. 4%-os Koronajáradék 96.95. Magyar leszámitolóbank 449.—. Jelzálogbank részvény 505.—. Rimamurányi vasmű részvény 456.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 632.—. Városi Villamos Vasut részvény 317.—. Budapesti Közuti vaspálya részvény 519.— korona.

1/4 órákor zárul: Osztrák Hitelrészvény 627.75. Magyar hitelbank részvény 735.—. Leszámitolóbank részvény 449.—. Rimamurányi vasmű részvény 456.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 629.50. Közuti vasut részvény 679.—. Városi villamos vasut részvény 317.—. Déli vasut részvény —, — korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) Magyar államadósság.		Péna	Áru	Péna	Áru
Arany, 50 aranyfrtk.	117.—	117.40	1870. ALL. nyer.-köl.		
Arany, med. márc.	117.—	117.60	200 K.-ás	204.—	208.—
Koronajáradék	97.—	97.50	Magy. földterhalm.		
Koronaj. ált. márc.	95.90	97.10	Közföldny.	98.—	99.—
Koronaj. 2 1/2%...	88.75	89.25	Horv.-Szlav. jelz.-		
Allamköl. vasakapu	81.—	82.—	log földv. kötvény	98.—	99.—
célj. aranyban...			Tiszai és szegedi		
			nyer.-kölcs. 200 K.	161.—	164.—

b) Osztrák államadósság.

Koronaj. máj.-nov.	96.35	97.75	Erdéj. 4 1/2%...	99.25	99.75
Papír, feb.-aug.	100.—	100.50	Arany, 50 aranyfrtk.	117.50	118.50
Erdéj. áradék	100.—	100.50	Koronajáradék	100.—	100.50

c) Idegen államadósságok.

Nemzeti all. kölcs.	95.—	96.—	Szerb all.-kölcs. 2% b.	85.—	90.—
Bolgár államvasut	96.—	100.—	Ungyar osztr. felül-		
Jelzálogkölcs.			bélyegzással 2%...	90.—	95.—

d) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Budapest főv. 1897.	4% kölcs.	96.75	97.60	Temes-Béga-társu-	lat 4%...	98.—	99.—
---------------------	-----------	-------	-------	-------------------	-----------	------	------

Bankok.

Angol-osztrák bank	277.—	279.—	Magyar kereskedel.		
Budapesti bank	101.—	106.—	R-társ.	564.—	568.—
Élis magyar ipar-	330.—	337.—	Magyar leszámitoló-		
bank			bank	449.—	449.50
Fiumei hitelbank	139.—	142.—	Ungyarz márc. med.		
Hazai bank rész-	213.—	212.—	bl. tkp. közp. jelz.	1075.—	1100.—
vény-társaság			Osztr. bányászati		
Hermes m. ált. vált.	240.—	260.—	Ungyarz márc. ált.	680.—	680.50
tőzsdét r.-t.			Osztrák-magyar		
Horvát osztr. jelz.	240.—	243.—	bank	1601.—	1615.—
logbank			Pesti magyar ke-		
Magyarállamias hi-			roskedelmi bank.	2675.—	2690.—
telbank			Ünlóbank	615.—	617.—
Ungyarz márc. med.	737.50	738.50	Horvát keresk. bank		
M. agr. és iparid.	450.—	450.—	M. kir. szén. osztály		
Magyar jelz.-log-			sorsj. r.-t.	1650.—	1650.—
telbank					
Ungyarz márc. med.	605.60	607.60			

Bányák és téglagyárak.

Bpest-szentlőrinci	286.—	306.—	Kőszénbánya és lég-		
téglagyár r.-t.			gyár	420.—	430.—
Egyesült téglá- és	50.—	51.—	Magyar aszfalt rész-		
cement-gyár			vény-társaság	92.—	97.—
Északmagyarorszá-	210.—	220.—	Magyar ált. kőszén-		
gi kőszénbánya			bank	585.—	570.—
Felsőmagyarorszá-	476.—	435.—	Magyar kerámia-		
gi bányá- és kohómd-			gyár részv.-társ.	120.—	125.—
"vány" téglagyár	99.—	104.—	Salgótarjáni kőszén-		
részv.-társ.			bank	635.—	628.—
Kis-Szebeni gránit-	245.—	250.—	Uljaki téglá-		
részvénytársaság			gyár részv.-társ.	300.—	303.—
Kőhányasi téglagyá-	820.—	910.—			
gyár részv.-társ.					

Különbö vállalatok részvényei.

Által. wagnonköl-	680.—	700.—	"Hungárius" mü-		
csészár r.-t.			gyár	215.—	225.—
Budapesti Ált. Vt.	307.—	312.—	Kőbánya-gyár		
lamossági r.-t.			szerző r.-t.	275.—	280.—
Élis magyar betű-	705.—	716.—	Magyar európaiar		
nyomdász r.-t.			részv.-társ.	1580.—	1580.—
Élis magyar gyap-	820.—	—	Magyar villamos-		
jumos-gyár			gyár részv.-társ.	265.—	290.—
Élis magyar rész-	2400.—	2450.—	Nemzetk. villamos-		
vényrészv.			sági társaság	536.—	641.—
Élis magyar szőlő-	440.—	460.—	Magyar wagnon-		
szőlő r.-t.			kölcs. r.-t. 5%...	540.—	555.—
Élis magyar szál-	515.—	625.—	Royal szálló		
loda részv.-társ.			Szegedi kender-fy.	640.—	650.—
Székely-gyár	2225.—	2276.—	részv.-társ.		
Fiumei részvénytárs.			Dohányip. rész-		
Gschwindt-féle	950.—	1000.—	társ. török korn.	310.—	315.—
szeszgyár					

Biztosító-társaságok.

Bécsi biztosító tár-	455.—	445.—	Fonéfero, pesti bizt.		
saság			Intézet 6%...	230.—	240.—
Bécsi élet- és járá-	620.—	620.—	Magy. jég- és vízvált.		
dóbizt. társ.			bizt. intézet	297.—	308.—

Vasmű- és gépgyár-részvények.

Table listing stock prices for various iron works and machine factories, including Rimanur-balgótar, Ugyanaz márc. uti, Dunagőzhalászi, etc.

Közeledési vállalatok részvényei.

Table listing stock prices for railway and transport companies, including Déli vasút, Ugyanaz márc. uti, Dunagőzhalászi, etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery ticket prices for various categories like Olasz vörös-kerekest sorsjegy, Ugyanaz osztr. felül-bélyegszelvény, etc.

Pénznekem.

Table listing exchange rates for various currencies and gold/silver prices, including Francia bankjegy, Olasz bankjegy, etc.

Váltóárnyalok.

Table listing exchange rates for various locations like Amsterdam 2 1/2%, Brüssel 4%, London 4 1/2%, etc.

A bécsi értéktőzsde.

Article discussing the Vienna stock exchange, mentioning market fluctuations, interest rates, and the impact of the war on the economy.

korona, 85 darabos 26.25-26.50 korona, azonnal szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 18.-18.25 korona, 100 darabos 22.75-23.25 korona, 85 darabos 25.50-26.- korona. Szilvái: szilvóniai 16.-16.50 korona, szerbiai 14.-14.50 korona, azonnal való szállításra.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, március 4. (Zárulat) 4 1/2%-os papírajárékok 100.-, 4 1/2%-os osztrák aranyjárékok 101.-, Elbavölgyi vasút 99.-, Magyar koronajárékok 97.30, Osztrák-magyar államvasút 135.10, Kassa-oderngyi vasút 87.-, Bécsi váltóter 88.05, Magyar vasúti bérletbiztosítási társaság 131.75, Alpesi bányarészeség 131.75, Disconto-Commanidit 131.75, Altkassa vállalkozási társaság 207.25, Gelsenkircheni 210.50, Laura-kohó 218.25, 4 1/2%-os osztrákjárékok 99.50, 4 1/2%-os magyar aranyjárékok 98.75, Osztrák hitelrészvény 198.-, Déli vasút 13.75, Károly-Lajos vasút 92.-, Orosz bankjegyek 216.30, 4 1/2%-os új orosz kölcsön 92.50, 10% közhitelezvény 100.-, Olasz járadék 100.30, Magyar hitelbank 100.-, ynamit Trust 162.60, Harpeni 197.75. Az irányzat gyengébb.

Frankfurt, március 4. (Zárulat) 4 1/2%-os papírajárékok 100.-, 4 1/2%-os osztrák aranyjárékok 100.80, 4 1/2%-os magyar aranyjárékok 99.-, Osztrák hitelrészvény 198.40, Osztrák-magyar államvasút 135.30, Békakövi vasút 87.-, Rustlehadri vasút 99.-, Londoni váltóter 204.50, Bécsi bankjegyek 128.50, Villamos részvény 3 1/2%-os magyar aranykölcsön 82.-, 4 1/2%-os osztrákjárékok 100.40, Osztrák koronajárékok 99.60, Magyar koronajárékok 97.30, Osztrák-magyar bank 115.50, Déli vasút részvény 138.50, Elbavölgyi vasút 99.-, Bécsi váltóter 850.50, Párisi váltóter 813.16, Unióbank részvény 100.-, Alpesi bányarészeség 100.-, Az irányzat szűrt.

Hamburg, március 4. (Zárulat) 4 1/2%-os osztrákjárékok 101.30, 1880. sorsjegy 151.-, Déli vasút 13.50, 4 1/2%-os Osztrák aranyjárékok 99.20, Osztrák hitelrészvény 197.40, Osztrák-magyar államvasút 134.60, Olasz járadék 100.-, 4 1/2%-os magyar aranyjárékok 95.40. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 4. A sertésüzlet irányzata: változatlanul tartott. A) Hízlalt sertések ára: I. Magyar és orosz. Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 117-119 fillérig. Közép (páronként 300-340 kilogramm g terjedő súlyban) 112-114 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 124-125 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm g terjedő súlyban) 122-123 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 230 kilogramm feletti súlyban) 112-114 fillérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm feletti súlyban) 112-114 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban, illérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 112-114 fillérig. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) 112-114 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 112-114 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stacni): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 112-114 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 112-114 fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm feletti súlyban) 122-124 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 122-123 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 120-121 fillérig. Sertésüzletünk 1904. március 2. napján volt készlet 18.400 darab. - 1904. március 3. napján elszállított 300 darab, 1904. március 4. napjára maradt készletben 18.724 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

Március 4. Kinevezések. A pénzügyminiszter Kerekes Gyula oroszai cukorgyári ellenőrt cukorgyári főellenőrré, Kollanovits Sándor díjtalan pénzügyi számgyakornokot számgyakornokká, az igazgatásügyminiszter Travník Pál járásbírói járásbírói, Tardó József eperesi törvényszéki és Sáossy Samu szarvasi járásbírói tevékenységüket jelenlegi alkalmazzák helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába tevékenyvezetők, Hochhofer József szabolcskai kir. törvényszéki írnokot a makói és Mihoffer Lajos batabányai járásbírói írnokot a batonyai járásbíróhoz segédtevékenyvezetők, a belügyminiszterium vezetőleg megbízott m. kir. miniszterelnök Schmidt Odón okleveles győzgerszerész a belügyminiszterium számvételezőleg ideiglenes minőségű számtisztító nevezte ki.

Nemagyorosítások. Berger Ló budapesti illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Balázsr, dr. Schön Jakab budapesti illetőségű ugyanottani lakos, ügyvéd, valamint kis-korú gyermekei; Jenő, Robert és Erzsébet családi nevének Szekeresre kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte. Pályázatok. A szarvasi járásbírósnál egy írónki állásra, - a pestvidéki törvényszéknél aljegyzői állásra - a zágrábfárosi pénzügyi bizottságnál pénzügyi biztosi állásra, - a lugosi pénzügyigazgatóság kerületében egy pénzügyi személnyi állásra, - a vajdahunyadi járásbírósnál albírói állásra, - a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál hivatalos jelölt állásra, - a nagyenyedi pénzügyigazgatóság kerületéhez tartozó arbrudányai m. kir. adóhivatalnál hivatalos jelölt állásra, - a kolozsvári adóhivatalnál adóügyi állásra, - az alsó-vezercei királyi járásbírósnál írónki állásra, - a nagyberzeznai járásbírósnál írónki állásra, - a szepesváraljai járásbírósnál bírósági végrehajtói állásra, - a kolozsvári m. kir. adóhivatalnál adóügyi állásra, - a szombolyai járásbírósnál írónki állásra.

Napirend.

Napló: Szombat, március 5. - Római katolikus: Özseb. - Protestáns: Özseb. - Görög-ortodox: (február 21.) Timót. - Zsidó: Adar 18. Sabbat Ki Th szsa. - Nap kel: 6 óra 29 percek. - Nyugszik: 5 óra 33 percek. - Hold kel: 9 óra 59 percek este. - Nyugszik: 8 óra 2 percek reggel. A miniszterek nem fogadnak. A képviselők kézenya fogad 11-12-ig. Janjyik Mátyás képeknek kiállításra a Múcsarnokban nyitva 4 óráig. Belépődíj 5 fillér. Grafiak kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. Könyves Kálmán-társaság képkiallítása Nagymező-utca 37. szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Képtár. Nyitva van d. e. 9 óráig délután 1 óráig. Földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10-1 óráig. Belépődíj 1 K. Mészárosdiák Múzeum, a városligeti múzeumi épületbe való költözés miatt zárva. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 óráig 1-ig. Akadémiai könyvtár nyitva 3-7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12 óráig és délután 3-8-ig. A Jánosffy könyvtár a rendezés ideje alatt zárva. Az apinciumi áradások és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Andrei-ut. Helyérdekű vasút a Pálffy-terrről. Mentőegyesület helyisége a Martó- és Solyom-utca sarkán, reggel 8 óráig este 6-ig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakosztály, tudakozó-osztály és keleti mintatár V. kerület Váczer-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmiből történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (meinyan az üzletvezetőség árusítását is esztől) a Városligeti park-szarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 óráig 2 óráig és délután fél 3 óráig fél 6 óráig. A kiállítás kiemeltégek közötti üzletvezetősége (magyar kereskedelm részvételrasság) V. Váczer-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. - Március 4. -

Table showing weather forecasts for various stations (Allomások) including Akna-Szalina, Szatmár, Vasáros-Zemény, Ungvár, Rozsnyó, Késmárk, Arvavárja, Lőcs, Szenc, Budapest, O-Gyalis, Komárom, Magyar-Ovár, Sopron, Herény, Keszthely, Pécs, Csáktornya, Eszék, Záhony, Győr, Crikvenca, Debrecen, Kiskesmet, Orosháza, Szeged, Zombor, Szombolya, Arad, Temevár, Versecz, Balmazújváros, Drenokva, Nagyszombat, Bóly, Bécs, Bérlin, Biharitz, Pérgyán, Nizza, Páris, Péterváry, Konstantinápoly, Firenze, Róma, Nápoly.

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, D. = dél, É. = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ≡ = köd, < = zivatar.

Hazánkban az idő nyugaton felhős, keleten jobbra derült és országszerte száraz. Ejjeli fagy főleg a keleti részekben volt (N-Szeben - 8 C°).

Délen a depresszió, Oroszországban pedig a maximum megerősödött.

Európában az idő tutnyomán száraz volt. Bekelet, melyek helvenkit zivatarokkal jártak csupán Francia-meg Oroszország déli részét jelentették. A hőmérséklet alig változott.

Küldés: Nyugotról némi hőemelkedés és elvétel csa-padék valószínű.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) for various locations like Danube, Tisza, M-Siget, Tótok, V-Namény, Tokaj, Tisza-Féreg, Szolnok, Csongrád, Szeged, Török-Becsa, Tisza-Tó, Óndóva, Topolya, Bodrog, Zemplén, Baló, Herórnád, Berettyó, Győr, Kőrös, M-Siget, Gy.-Fehérvár, Bényes, Tenke, Zsolna, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Sobornai, Arad, Makó, K-Rostály, Kiszó, Temevár, Becekerék.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamatokat állapította meg: Jégcsépek: Heremag lucerna magyar 51.-60.- korona, vörös aprószemű 46.-50.- korona, vörös erdélyi 50.-60.- korona, vörös bányai 50.-60.- korona, középszemű 53.-55.- korona, nagy szemű 53.-60.- korona. Disznósőr: budapesti 67.-67.50 korona, vidéki 67.-67.50 korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki 67.-67.50 korona, városi 4 darabos 57.50-58.- korona, 3 darabos 60.-60.50 korona, süstölt 60.-60.50 korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 18.50-19.- korona, 120 darabos 18.-18.50 korona, 100 darabos 23.25-23.50 korona.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

Gemma.

Táncoktémény 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Zieby Géza gróf. Koreográfiajt írta Guorra M.

Személyek:

Sturmfels	Dalnoki	Olyiamp	Gaszner
Rufó	Takács	Volte báró	Kornai
Gemma	Márkus E. m. v	Szellem	Székliáné

Kézlete 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

F. I. r. t.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Ferenczy Ferenc.

Személyek:

Willensteiné	Rákosi	Weberné	Delli E.
Sándoriné	Helvey L.	Fantoinné	Keczeri
Titsch Lina	Nagy Ib.	Grófi Tari	Gyones
Stadinszky	Gál	Marossy	Mihályfi
Stadinszky	Lánczy	Marossy	Ligeti
Báró Webern	Horváth	Báró Rodák	Császár

Kézlete 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

Az erény útjai.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Fiers és Caillavet.

Fordította Molnár Ferenc.

Személyek:

Gerbier	Fonyvesi	Suzanne	Kertész
Cécile	Varsányi	Esson	Tanay
Chevière	Szerényi	Varenne	Balassa
Simone	Harmath	Phémie	Hegedűsné
Chauvette	Hegedüs	Genette	Nógrádi
Bargelin	Gótt	Morinière	Bárdi

Kézlete 7 1/2 óraker.

MÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

A kis császár.

Regényes daljáték 3 felvonásban. Irta Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte Stoll Károly.

Személyek:

X. Károly	Szirmai	Sose	Ródei
Clarisse	Hegyi	Pierre	Raskó
D'Eourselles	Pázmán	Jovita	Harmath
Giutry apó	Ujvári	Ujvári vadász	Bálint
Roccaut	Komlósi	Követ	Delli
Mucheline	Siposné	Egy munkás	Kiss M.

Kézlete 7 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

A hajduk hadnagya.

Operett 3 felvonásban. Irta Rajna Ferenc. Zenéjét szerzte Czobor Károly.

Személyek:

Blanchefort	Szabó	Hájas András	Tollagi
Balajthy	Farkas	Barbarina	Tomcsányi
Kressenbronn	Marton	Gaston	Szentgyörgyi
Vivenot	Giréthy	Schorffenberg	Keleti
Bischoffshofen	Holtai	Szepiczig	Sziklai
Borouay Imre	Ráthonyi	Albúfera	Iványi

Kézlete 7 1/2 óraker.

KIRALY-SZÍNHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

A torcedor.

Operett 2 felvonásban. Irta James Tanner és Adrian Ross. Fordította Lutzkó Andor. Zenéjét szerzte Ivan Caryl és Lionel Monkton.

Személyek:

Don Panza	Körmeny	Sammi Gigg	Ferenczy
Augustus	Szomori	Rinaldó	Csiszér
Archibald	Papp	Karmester	Gabányi
Karajó	Véscsi	Dóra	Bánó
Moreno	Bárony	Suzette	Fedák
Petifer	Gyöngyi	Nancy	Csatay

Kézlete 7 1/2 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

Jóteknycella estély.

Kézlete 7 1/2 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ.

Szombat, 1904. március hó 5-én.

Alfonz ur.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Ifj. Dumas Sándor.

Személyek:

Montaignin	Gyenes	Raymonde	Hegyesi M.
Octáve	Nádai	Guichardné	Vízvári
Rémi	Abonyi	Adrienne	Váradi A.

Kézlete 7 óraker.

FOVÁROSI ORFEUM

VI. Nagymező-utca 17.

Tannhäuser

(Paródia)
 Dreher Conrad bajor kir. udvari színművész és Braki Adolf müncheni tenorista vendégfellépéssel, továbbá
The Trips **Sistera Norden**
 remek excentrikus angol párdalcsónok
Johnke-társulat
 tréfás nyújtó-torzsok.
 A 6 órától, női együttes. Tarka Elek igazgató stb. stb.
 A télikerben reggeli 6 óráig Vörös Elek egyágyasok hangversenye.

Butor

csak jómódú kértől, valamint fabutor is részlete vagy készpénzre kapható
Fritsch Dezső kértől
 Wesselenyi-utca 55. sz.

HANGVERSENY és BÁL

a Fővárosi Hírlapkiadói Hivatali Tisztviselők Segítő-Egyesülete javára

szombaton, 1904. március hó 5-én

a ROYAL nagyszálló dísztermében. Erzsébet-kürt 45. szám.

A hangverseny műsora:

- Hármas.** Irta: Szabados Béla. Előadják: **Rieszer** Anny. **Anday** Terka és **Papp** Juliska kassziszonyok Zongorán kíséri: **Szabados Béla.**
- Az éj és Tesnif** (perza népdal).
- Wieniawski,** orosz dalok.
- Szevesik,** cseh ábránd. Hegedűn előadja: **Heller** Amely k. a. Zongorán kíséri: **Fügl** József.
- A világ teremtése.** Monológ. Előadja: **Vágó** Béla, a Király-színház művésze.
- Erkel Ferenc: La grange ária, Hunyadi László** című operából. Előadja: **W. Kramer** Terka, az opera művészeje. Zongorán kíséri: **Fügl** József.
- Paganini: Moser variációk.**
- Ries: Moto perpetuo.** Hegedűn előadja: **Heller** Amely k. a. Zongorán kíséri: **Fügl** József.
- Jelenet Rostand „**Sasfók**” című színművéből. Előadja: **Maróthy** Margit, a Magyar-Színház művészeje.
- Nagy a szívem fájdalma . . . Odafenn csillagos . . .** (Küruc dalok). Előadják: tárogatók: **Krusovik** Walter, kürtön: **Wettl** Antal, **Horovitz** Ede, **Klement** Sándor és **Zimmermann** Károly urak, a m. kir. Opera kürtgyese.

Az előadás kezdete pontban 9 óraker.

Hangverseny után tánc.

Személyre szóló jegy 4 kor., családra szóló 10 kor., este a pentárnál személy-jegy 5 kor., családra szóló 10 kor. Jegy kapható minden hírlap kiadói hivatalában és este a pentárnál.

GRAMMOPHONOK, PHONOGRAPHOK

Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is. Árjegyzéket tessék kérni.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED

HANGSZEROSZTÁLY
 BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 37.
 Alkalmos képviselők felvételnek.

A Kalap-király

3, 4, 5 koronás különlegességekben speciálisan, Kossuth Lajos-utca. Kötőipar-palota.

„GRIMM” Karlsbadi keztüi

a legjobbak.
 Egyedüli főraktár és nagybani eladás
Muskát és Társa
 cégnél
 Budapest, Szereszen-utca 10.
 Nagy választék óra- és különféle keztüi-különlegességekben.

Magyarnak Pécs, németnek Bécs.

Schönwald Imre
 órásmester és ékszergyáros
 PÉCSETT/A
 „ZIRNYI”
 ezüst tül., horgony, anker, reményi, duplafedélű 3 ezüst fedéllel különféle ábrákkal szírtáró jó szerkesztéssel nagyon erős tokban
 24 K. 50 fill.
 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve bárkinek küldetik.

Schmidt M. INGYEN

szjgyártó, nyerges és bőrözés
 Budapest, VIII. Kerepest-ut 25. sz.
 Ajánlja saját gyártmányú kocsizót és lovagló-szerszámait, mindenféle utazóbőröndök, péz, szivar- és cigaretták stb. tereit. Megrendelések és látogatások postán is és jutányosan eszközöltemek. Árjegyzék bérmentve.

2 soros művész-harmonika

4 heti próbára! Csak 3 1/2 korona utánvétellel. Ezen hangszernak 19 billentyűje, 4 contrabassussal 2 soros klaviatúra van fedő- és sok csengő gyűrűvel és egyéb díszítéssel. Kétféle fuvócsatlakozás bekapcsolással, fuvócsatlakozó fémcsuklóval, kétféle karba, hasonló harmoniumszerű zene, a hangok könnyen kiemelkednek. Igazított és könnyen kezelhető hangszere szép kialakításban. Tartós, szolid készítmény. Nagyszéles kintibetűli 33 cm. Portó 75 fillér. Kivánsára a hangszert nyitott nikkell-klaviatúrával is szállítjuk áramelés nélkül. Árjegyzék mindenféle harmonikáról és egyéb hangszerekről ingyen és bérmentve.

Heinr. Suhr

legrégibb hangszergyári szétkülös Neuenrade 6 Westfalen.
 Gőz-csepplőkészletek hasznáit és gyárilag javított állapotban kaphatók Horvát és Hercegeg cégnél Budapest, VI., Lehel-utca

Óh jaj! **EGGER** melipaszttal **Éljen!**

csak egyszer is használt, meg van győződve arról, hogy azok köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a légzői szervek minden zavarnál gyors- és biztos hatású.

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.
 P6- és szétkülös raktár:
„NADOR”-gyógyszertár
 Budapest, VI., Váci-kürt 17.

29326. szám. 1904. IV.

Sertéseladási hirdetemény.

A mezőhegyesi ménésbirtok belső mezőhegyesi kerületében elhelyezett 592 darab süldő artány és 81 darab miskarolt süldő koca, összesen tehát 673 darab vészen átment sovány sertésnek 258—258 és 157 darabból álló falkákban külön-külön leendő eladása céljából

folyó évi március hó 28-án

délelőtt 10 óraker a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok után nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. Ajánlattevők által sajátkezüleg aláírt egykoronás bélyeggel ellátott és az ajánlati ár 5 százaléka megfelelő bantpénzzel felszerelt ajánlatok fent kitett határidőig a ménésbirtok igazgatóságánál nyujtandók be, hol az eladási feltételek is megtudhatók. A sertések ugyanezen ménésbirtokon bármikor megtekinthetők.
 Budapest, 1904. február hó 29.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Színházak heti műsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház	Királyszínház	Urania színház
d. u. Vasárnap este	Istenek alkonya	Fedora	Az erény útjai	Az erény útjai	A betyár kendője	Snerry	A fecskék
		Egyenlőség	Az erény útjai	A kis császár	Hajduk hadnagya	A torcedor	Dajmácia